

NR 5/6 dec 2000

Sverige & Norge: 83:-
Danmark: 78:-
Finland: 62 mk

Flugfiske i Norden

Bumbles Insekter på Hökensås Holabandola
Att välja lina Styrande knutar Idbyån

VAR PÅ HUGGET!

Unna dig själv eller någon annan en julklapp.

DANSKA FLUGFISKEBÖCKER

Godt i gang-flufiskeri: Av Niels Vestergard. 80 sidor dansk text. Nybörjarbok för flugfiskaren med fantasiska bilder och teckningar. Den bästa bok vi sett.

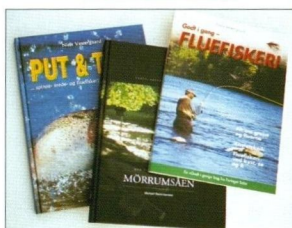
Pris **145:-**

Put & Take: Av Niels Vestergard. 112 sidor dansk text. Här avslöjar experterna "hemligheterna". Allt om fluga, mete och spinn på regnbåge.

Pris **249:-**

Mörrumsåen: Av Michael Beck - Hansen. 175 sidor dansk text. Alla pooler och allt fiske i Mörrumsån beskrivs. Mycket fin kvalitet.

Pris **298:-**

LAXFISKESET.

RT Cherokee 2-hands flugspö 12', 14' eller 15', DynaDisc laxrulle samt flytande lina.

Ord. ca pris: 2200:-

Superpris: **1150:-**

Sierra Flugfiskeket.

Vi har satt ihop ett set för den kräsne flugfiskaren. Det populära Sierra flugspöet - vår mest sålda flugrulle Dyna Disc-Orvis finaste fluglina Wonderline samt Orvis backing monterat och klart till det otroliga priset 1695:-

Ord. ca pris 2 500:- **1 695:-**

Följande längder och klasser finns: 7'6" # 3/4 - 8' # 4/5 - 8'6" # 5/6 - 9' # 5/6 - 9' # 6/7 - 9'3" # 7/8 - 9'6" # 6/7 - 9'9" # 8/9.

Orvis Battenkill Large Arbor

Orvis nya storspöerulle med Battenkills suveräna bromssystem.

JULPRIS 15% rabatt.

3/4	2395:-	NU 2035:-
5/6	2495:-	NU 2120:-
7/8	2695:-	NU 2290:-
9/10	2950:-	NU 2500:-

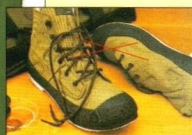
ORVIS

Clearwater andasvadare

'BÄST I TEST'

Unikt tillfälle:

Köp Clearwater Andasvadare- Clearwater vadarsko Pac-and-travel-grusskydd samt vadarbälte till det oslagbara priset av 1999:-

ORVIS WONDERLINE

Marknadens absolut finaste flytlina. JULPRIS 15% rabatt.

WF3-WF8 trout

~~675:-~~ NU **575:-**

WF8-WF12 salmon

~~750:-~~ NU **637:-**

Sierra flugfiskeväst

Lyxväst med 4 stora fickor för flugaskar, fem innerfickor samt en dubbel rymlig ryggficka. Grön.

Strl. M, L, XL, XXL.

Katalogpris 599:-

KANONPRIS

349:-

FLUGLINOR

Orvis superfast sink V	WF 8-9-10-11-12	599:-	NU 299:-
Orvis Depth Charge	200-300-400-500-600 grain	699:-	NU 350:-
Orvis Sly line (genomskinlig)	WF 2-3-4-9-10-12	599:-	NU 250:-
Scientific Anglers Hi speed	WF 11-12-13	599:-	NU 298:-
Orvis Intermediate	WF 3-7-10-11-12	499:-	NU 250:-
Orvis Sink tip Hy flote	WF 5-8-9-10-12	599:-	NU 250:-
Orvis Sink tip	WF 3-4-8-9-10-11-12	499:-	NU 250:-
Orvis longbelly	WF 5-6-8-9-10-11-12	599:-	NU 250:-

Orvis 4-delade flugspön (dubbelleverans) **25% rabatt** (ring för uppgift).

Steelhead Flugfiskeket.

Steelhead flugspö i 100% kolfiber Endast:

81/2 # 6/7 eller 9 # 5/6.

Okuma kolfiberrulle samt RT flytlina.

499:-

Tillbehörspaket: Backing, tafs, flugask samt 10 st flugor.

Ord. pris: 300:-

Nu **150:-**

Sista datum att beställa för leverans innan jul 18-dec.

Dessa annonsvaror gäller året ut så långt lagret räcker. Frakt och PF-avgift tillkommer.

GOD JUL

Ring, skriv eller maila:

Fiske & Fiskar

TEL: 040-26 06 77

Butik: Regementgatan 17, Malmö

Box 5194, 200 70 Malmö.

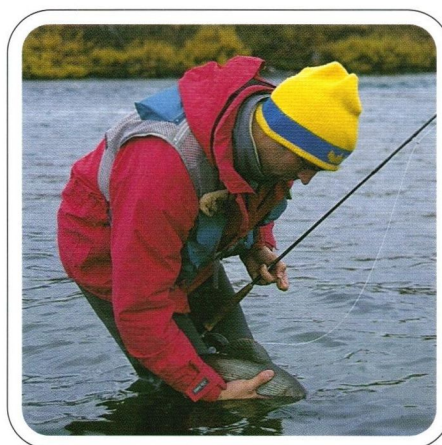
E-mail: info@fiskefiskar.se

www.fiskefiskar.se

Flugfiske i Norden

NR 5/6 dec 2000

Innehåll i detta nummer:	Sid
Ledaren: Myten om engelsmännen	5
Idbyån – fly only	6
Morgon vid fjällsjön	10
Att välja lina	12
Den gylne morgentimen – storørretstammen i Vormå	16
Nytt fra Danmark	19
Lura havsöringen vid väderomslag	20
Ett flugfiskearv	24
Nytt fra Norge	27
Styrande knutar och den nya kroken Salar	28
Den strimmiga laxen	32
Lättviktsvadare till fjällfisket	37
Utsikt från en åkant	38
En fotoessä om flugfiske på Nya Zeeland	40
Irländska loughflugor I: Bumbles	44
På halv stang i Laxå i Laxárdal	47
Lax på dygnskort	48
Flugfiske – mycket mer än bara fisk	52
Insekter på Åsen	54
Drenge-drømme	56
Flugor med tvåfärgade kroppar	59
Nytt från Sverige	60
Bokbiten	66
Fiskevård – men för vem?	70
Nordiskt mästerskap i flugbindning	71
Marknadsnytt	72
Storöring och spökfisk	76
Holabandola	80
Köp, sälj & byt	84
FiN:s årsindex 2000	86
Flugor av foam	88
Den enkla puppan	90
Jag minns mitt 90-tal	92
Gul-svart Sahara	94

Omslagsbilden:

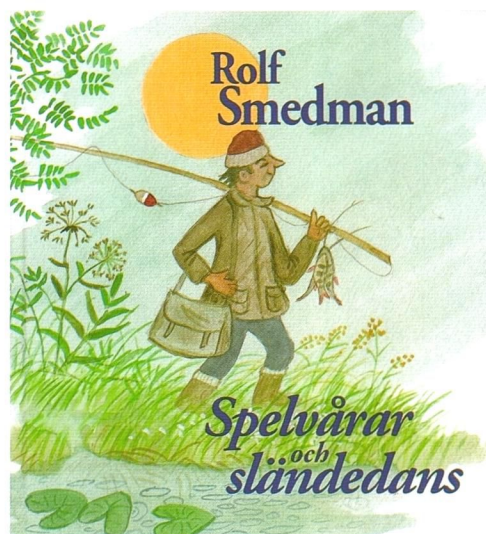
Foto: Gunnar Westrin

Julklappstips

Julklappstips

"Spelvårar och sländedans"

av Rolf Smedman

Detta är **Rolf Smedmans** postumt och nyutgivna bok som det är en glädje för Flugfiske i Norden att presentera för sina läsare. I boken skildrar flugfiskaren, konstnären och författaren Rolf Smedman naturen och svunna tider på sitt karaktäristiska och finstämda vis. Boken omfattar 72 sidor och är vackert illustrerad av författaren. Texten är så levande att man riktigt känner doften av både tjärvedsbrasan, sotpannan och Rolfs pipa... Så här fängslande avslutar Rolf sin bok;

"Från min ateljé i stan gläds jag åt den första fina rödhakedrillen i skogsbacken utanför, eller när sädesärlan låter höra sin uppfordrande drill på takhörnet. Det känns än idag som om det vore första gången.

Fortfarande är jag precis lika nyfiken och noterar varje liten nyhet i min dagbok, små och stora händelser.

För bara några minuter sedan, när jag avslutar de här raderna, flög havsörnen över Gröndal, på väg från Mälaren ut mot de öppna havsfjärdarna. Inte många ser den, som inte har ögon och öron öppna..."

Julklappspris till prenumeranter: 170 kronor. Ordinarie pris: 210 kronor.

Du kan redan nu beställa denna bok från

FLUGFISKE I NORDEN

Södra Parkgatan 8, 343 31 ÄLMHULT

Tel +46 0476-160 90, fax +46 0476-160 64

Myten om engelsmännen

Samefluga bunden på 1700-talet för fiske i Lainio älv.

I detta nummer har jag valt att publicera Rolf Smedmans artikel "Ett flugfiskearv" som tidigare varit införd i FiN:s decembernummer 1982.

Där berättar Rolf Smedman om sin farfarsfars fiske i Gnarpån och om de allmogeflugor som en gång användes på många håll i vårt land och som bildar den historiska grunden för vårt flugfiske. För i alla våra nordiska länder har det med all säkerhet fiskats med fluga långt innan "myten om engelsmännen" fick fäste i vårt medvetande, nämligen den att det var hitresande engelsmän som förde flugfisket till oss.

Rolf Smedman har en avslutande teckning med två flugor i sin artikel och han beskriver också hur dessa hade kropp av svart eller rött ullgarn och var försedda med vinge av vatt-rad gräsandsfjäder. Flugorna släpfiskades med ett långspö i strömmen.

Jag känner igen de enkla flugorna också från min del av landet. De användes dessutom vid utterfiske, och det är faktiskt inte särskilt många år sedan jag på 1980-talet fick mina första tips om var jag skulle söka harren i Vättern av just äldre utterfiskare som använde liknande flugor. En levande tradition ända in i vår tid...

Rolf Smedman gav sin berättelse rubriken "Ett flugfiskearv" och hänvisar i slutet av sin text också till en artikel av min hand i FiN:s vårnummer året innan. Där berättar jag om en samefluga, av museifolk daterad till 1700-talet, som jag har i min flugsamling.

Flugan är skuren i renhorn och är försedd med en skrakfjäder och den fiskades en gång i Lainio älv långt uppe i norr – och som Rolf skriver "kanske innan en engelsman satt sin fot där".

Den allmänt spridda myten om att engelsmännen förde flugfisket till Norden har berövat oss vår tro på inhemska traditioner, trots att vi kan finna

sådana långt tillbaka i tiden. Faktum är att flugfiske var känt redan under vikingatiden och nämns i de isländska sagorna, till exempel i en skaldevers återgiven i Njals Saga från omkring 1280, men tillskriven Ulfr Uggason redan omkring år 1000.

Begreppet "att luras ta en fluga" används där dessutom i överförd, bildlig betydelse – som en för de isländska sago-diktarna typisk kenning – vilket visar att flugfiske måste ha varit en tämligen väl känd företeelse. Annars skulle kenningen varit obegriplig för samtida läsare.

På andra håll i världen är man stolta över sina traditioner. Engelsmän och skottar har utvecklat flugor utifrån sina respektive vattens olika förutsättningar.

På samma sätt har CdC-flugor sedan länge haft en stark förankring i det sydeuropeiska flugfisket, och i detta nummer kan vi i en mini-serie stifta bekantskap med irländska lough flugor, där vi fortsätter med för Irland typiska Mayflies, Goslings och Dabblers i februarinumret nästa år.

Olika regioner tar på detta sätt hand om sitt flugfiskearv. Det betyder inte att utvecklingen avstannar, men det ger en plattform, en kunskap och en trygghet i den egna traditionen.

Kunskap om traditionen innebär alltså inte att vi ska avstå från att experimentera med nya flugor, material och metoder, men i ambitionen att finna nya vägar är det alltid en styrka att veta varifrån man kommer!

Gunnar Johnson

Mikael Lindström fiskar havsöring i Idbyån.

Idbyån – fly only

Norrländska Idbyån tillhör våra mest anonyma strömmar, ett litet havsöringsvatten där endast fiske med fluga och flugspö är tillåtet. En riktig pärla!

Text & foto: Håkan Stenlund

Det finns få så vackra och intressanta flugfiskesträckor i Norrland som lilla Idbyån strax nordost om Örnköldsvik. Här är det bara flugfiske med flugspö som gäller. Ån är knappt tio meter på sina bredaste partier, och där den meandrar sig fram genom odlingslandskapet i Idbyn är det svårt att tro att ån håller så fin och grov havsöring som den faktiskt gör.

Jan-Eje Rosenblom, eldsjäl och kontaktperson i Idbyn/Ovansjö fiskevårdsområde, berättar att fem till sex kilos öringar inte alls är ovanliga och att rekordet för ån är en nio kilo tung höstöring.

Men nu är det vår, snön smälter och den lilla ån går full. Vattnet är emeller-

tid sjunkande och faktiskt riktigt klart, inte alls lika brunt och dygt som för ett par dagar sedan. Banverkets arbeten på Botniabanan har inte direkt tagit någon hänsyn till den lilla åns havsöringsstam. Först var det nedsmutsningarna i september för något år sedan. Speciellt kräftstammen kan ha lidit svårt, men havsöringen kan knappast heller ha trivts i gytjan. Sedan fortsatte det under våren, trots att man protesterade mot nedsmutsningen. Bland annat lät Banverket slammet gå ner i en liten bäck som mynnade i Idbyån, istället för att leda ut det på mindre känsliga områden. Det behövs så lite omtanke egentligen...

"Eftersom Fiskeriverket gjorde prov-

tytor här året innan, så går det med lätthet att fastställa vilka konsekvenser banarbetet har haft på ån, när man nu följer upp arbetet genom att göra nya prov", berättar Jan-Eje. "Det lär bli intressanta resultat."

Visst är miljökonsekvensbeskrivningar bra, men de måste följas också!

Trevligt fiske

Så är jag på plats igen. Kanske är
forts på nästa uppslag

Tidigt vårfiske i lilla fina Idbyån nordost om Örnköldsvik – en riktig pärla, som gjord för flugfiske.

Bästa tid för vârfisket är fram till mitten av maj månad.

forts från föreg uppslag

detta den riktigt första sommardagen för året. Min gode vän Per Persson från Malmö står på andra sidan ån vid en liten pool några hundra meter uppströms havet, där ån gör en nittio graders sväng runt en strategiskt placerad rastplats. Han drillar sin andra fisk för dagen och ser ut att trivas med situationen. Det är ingen stor fisk, inte stor alls, men på enhandsspö och med lite tyngre vârvatten känns det ju alltid trevligt att få fisk...

Lite längre uppströms står Mikael Lindström. Också han med böjt spö. En halvannat kilo tung öring har tagit den fluga han serverat i den lilla poolen. Fisken är blank och nystigen, en av många havsöringar som vandrat upp-

ströms på näringssök och som får friheten åter när den hämtat sig efter en kort men intensiv kamp.

Lite sämre gick det för de tre öringar på 2 respektive 2,5 och 4 kilo, som högg på Mikael's fluga förra lördagen. I full snöstorm och värsta tänkbara aprilväder. Inte illa! Speciellt när man just ska gifta sig och vill servera havsöringstarar som förrätt till etthundratrettio bröllopgäster. Det är faktiskt få bröllop jag bevistat, där man serverat spöfångad havsöring till så många.

Men denna dag behöver havsöringarna i Idbyån inte oroa sig. Förra lördagens fångst gav de sista fiskar som behövdes. Nu är det åter catch and release som gäller.

Jan-Eje tror att cirka femtio procent

av all fisk som fångas i Idbyån behålls. Ja, varför skulle man annars fiska? Havsöringen är ju god att äta, samtidigt som den ger god sport. Men all fisk under kilot släpps ovillkorligen tillbaka.

Nedströms Ovensjösjön är ån lite bredare och har flera pooler som håller fisk. Ovanför sjön, där ån för övrigt byter namn till Bryngån, blir vattendraget smalare och mer stritt. Här handlar det mycket om fickfiske, om att smyga fram och lägga ut flugan försiktigt som en viskning av vinden. Lång tafs lönar sig, likaså låg profil och noggrannhet. Men mest lönar sig lokalkännedom.

Den som åker till Idbyån och tror att han eller hon skall ha lyckan med sig direkt kan bli grymt besviken. På så

sätt påminner mig Idbyån om den mer kända Dammån i Jämtland, som inte heller är något "lösaktigt" vatten som släpper till sina öringar till vem som helst. Nej, långvarig uppvaktning belönas. Även om de flesta öringarna i Idbyån tas på den nedersta kilometern av ån, så vandrar fisken ända upp till Landsjö, cirka femton kilometer uppströms havet.

Fiske vid jultid

Det är lätt att hitta till Idbyån, som inte ligger speciellt långt från ganska tätbefolkade kuststäder. Ån ligger bara en mil norr om Örnsköldsvik och cirka tio mil söder om Umeå, men detta till trots är det oftast inte särskilt mycket folk här. Det må så vara, att jag nästan bara fiskat här under vardagar, aldrig någon helg, men jag har aldrig uppfattat att det varit trångt vid vattnet.

Att fiska på ostört vatten tror jag också är en förutsättning för att lyckas, då ett hårt fisketryck skrämmar de skygga öringarna. Men visst fångas det öringar även av den som går som "andre man" genom en pool, inte bara av den som är först på plats.

Bäst tid för vårfisket är när isarna

går, under april och fram till mitten av maj, då vattentemperaturen ibland sedan blir för hög. Sedan börjar fisket på nytt under hösten, och i mitten av oktober kan nog Idbyån räknas som en av de främsta havsöringsströmmarna i hela området.

Olle Jonsson, en av Idbyåns verkliga kännare, berättar att han fyller år den 14 maj och att fisket veckan runt detta datum brukar vara giftigt. På hösten kan fisket vara bra långt in på vintern, säger Olle. Han fiskar gärna i november och december efter fiskeförbudet på öringen 15 september – 15 oktober. Inga andra än de verkliga entusiasterna fiskar ju i den kylan. Men det har fångats så pass stor öring som sex kilo under själva julhelgen. Bara ån är öppen och vintern är mild, så går det bra att fiska.

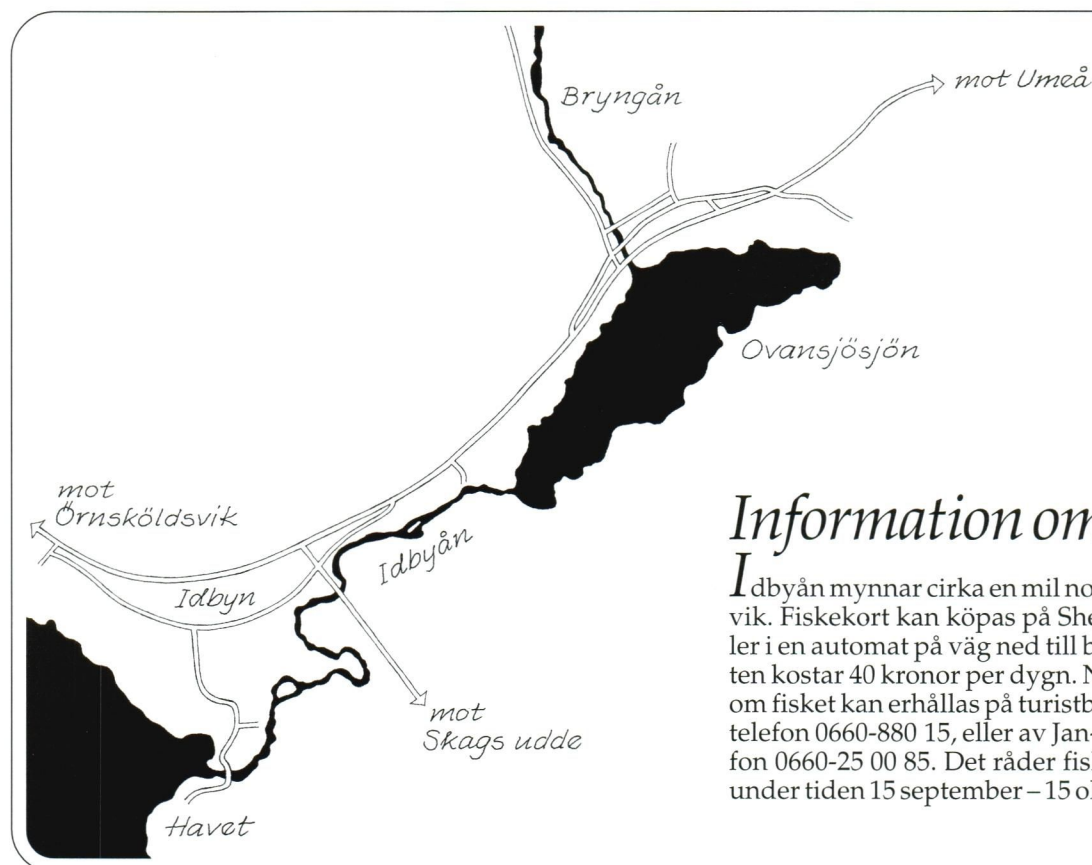
Lätt utrustning

Bra utrustning är lätta tvåhands-spön, men ännu hellre ett enhandsspö i linklass 6 till 8 och i längd mellan 9 och 10,5 fot, för att lätt kunna rollkasta och styra flugan i vattnet. Det flugmönster, som givit det mest lysande resultatet, är en mycket enkel tubfluga bunden på en gul eller röd slang. Den

består sedan bara av en svart kropp, silver rib och en vinge av antingen gult och rött eller gult och svart rävhår. Inga större konstigheter, för som vanligt är det nog viktigare hur du fiskar än vilket flugmönster du använder. Framför allt gäller fortfarande den gamla regel som redan Charles Cotton skrev om i *The Compleat Angler* 1676 – att endast med flugan i vattnet fångar man någon fisk!

Visst gläder det mig, när jag på hösten åter besöker Idbyån, att jag inte behöver släpa på många och tunga prylar. Snarare är det ju så, att den lätt klädde är den rätt klädde. En flugask med ett vanligt "Gary mönster", ett tio fots spö som rollar linan lika lätt som löven verkar lossna från träden runt ån. Löv från asp och björk lossnar och faller singlande genom luften ner mot mark och vatten. Med åren har det blivit så att jag bär med mig allt färre flugor och allt mindre utrustning.

Jag fiskar kanske också mindre, men studerar mer. Min teknik med flugspöt blir inte längre mycket bättre, men jag får inte mindre med fisk och jag mår definitivt bättre. I själva verket är jag en lycklig man vid ett litet vatten. Och prylarna kommer jag nog aldrig att sakna. Men till ån kommer jag alltid att längta.

Information om Idbyån

Idbyån mynnar cirka en mil nordost om Örnsköldsvik. Fiskekort kan köpas på Shellmacken i Idbyn eller i en automat på väg ned till badplatsen. Fiskekortet kostar 40 kronor per dygn. Närmare information om fisket kan erhållas på turistbyrån i Örnsköldsvik, telefon 0660-880 15, eller av Jan-Eje Rosenblom, telefon 0660-25 00 85. Det råder fiskeförbud på öringen under tiden 15 september – 15 oktober.

Morgon vid fjällsjön

Det är tidig morgon och den lilla sjön ligger som en mattslipad skör skiva. Luften är stilla och klar och rödingarna betar makligt fjädermyggor nära stranden – och nära min egen bedrägligt utlagda falska mygga...

Text & teckning: Leif Elvebakk

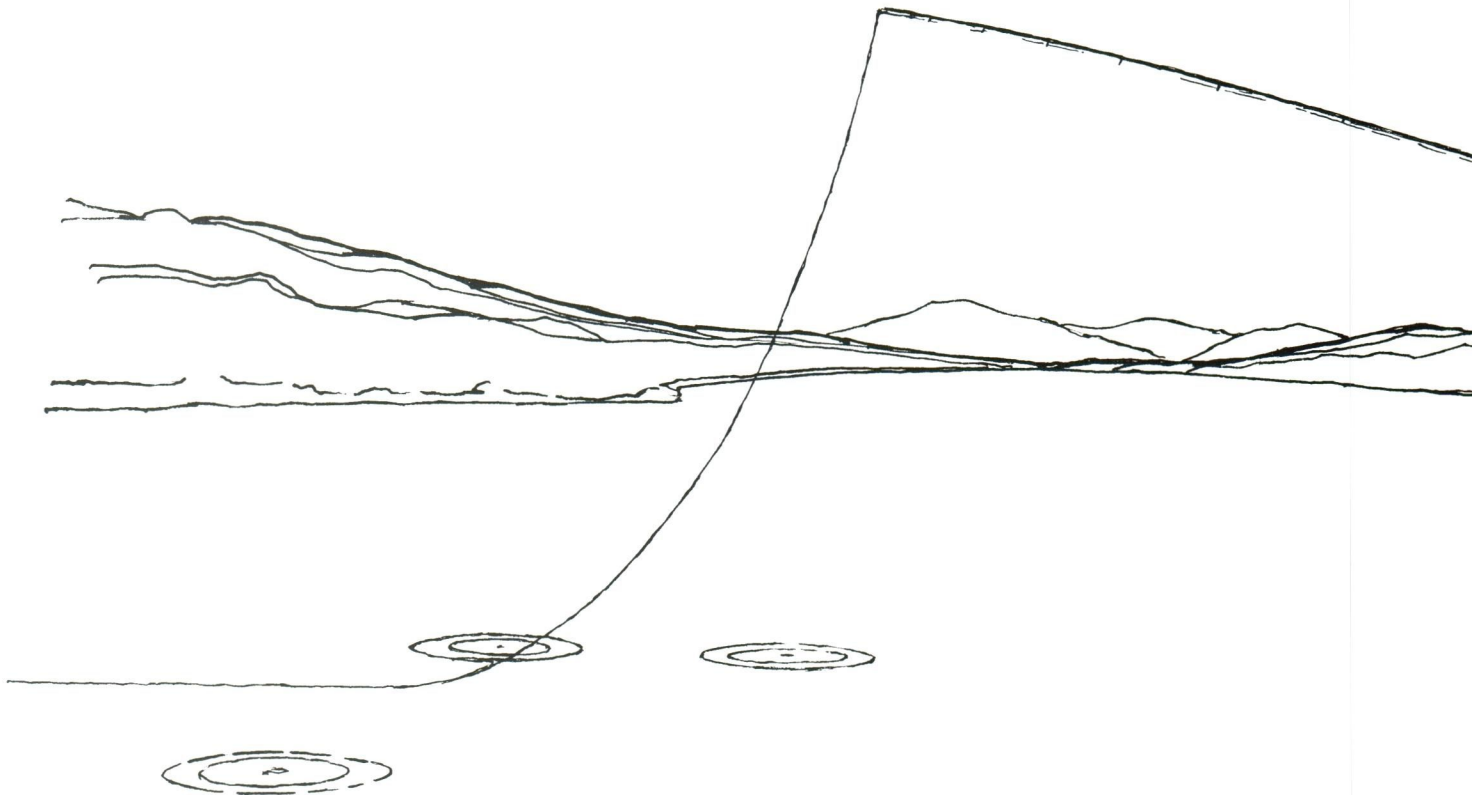
Det är tidig morgon och den lilla sjön ligger som en mattslipad skör glasskiva. Över sjöns lätta dis lurar i söder ofantliga, räfflade stenskivor som utan fäste tycks sväva över den bräckliga ytan. I öster sluttar marken svagt mot sjön och täcks av höga tuvor, ludna och toppiga som mammutskallar. Bakom tuvfältet och i skuggan av en lång över-skjutande klippskrevla ligger snön ren och vit och där kommer den att ligga kvar ännu när ny snö virvlar in med höststormarna från väster.

Ett djupt veck i den ojämna, bruna och roströda horisonten i norr markerar var sjön har sitt utlopp och där lyser klara blå och violetta färger från de mjukt böljande fjällen långt där borta på den andra sidan dalen. Väster om sjön skjuter berget upp en naken ärrad rygg och tätt under berg-

ryggen på en smal remsa grönt gräs står tältet som en spilld gul färgklick.

Luften är stilla och klar och jag sitter vid sjöns östra ända på en av de höga, skrovliga tuvorna. Efter att ha gått i en båge över hårdpackad snö har jag klafsat genom leran mellan de höga tuvorna ned till sjöstranden. Inte har jag ålat fram genom terrängen som en jagande Uncas, men stegen har varit dröjande och varsamma. De pilsnabba fiskarna som makligt betat fjädermyggor nära stranden har i spridd ordning flyttat längre ut i sjön, men jag vet att de kommer tillbaka. Mitt bete, en imitation av en fjädermygga, ligger något tiotal meter ut från stranden och får med jämna mellanrum besök av sina levande förebilder.

Sjöfåglarna finns inte kvar längre, de lämnade nyss sjön

på vinande vingar och endast stillsamma ringar från vakande fisk stör vattenspegeln. Vid stranden står en gles flock ljungpipare tysta och avvaktande. Riporna vid tältet har gömt sig i skrevorna uppe på bergknabben, ty högt över dem i den coleinblå skyn patrullerar vråken över fjällheden och skrämmar alla med sina jämrande skrin.

Ringarna på vattnet kommer närmare, men där min beärgliga insekt ligger är allt stilla. Fiskarna rör sig i cirklar allt närmare mitt bete och retsamt passerar de under linan och åter från ytan bara någon meter från stranden. Om jag placerade min fluga något till höger eller till vänster om dess nuvarande läge borde den ligga bättre till, men vis av tidigare erfarenheter vet jag att fisken ser linan, ser min fluga och sannolikt även ser mig, och ett nytt kast skulle bara resultera i att de åter flyttar ut från stranden.

Karin har vaknat och tvättar sig i det grunda vattnet vid en liten remsa sandstrand. Hon ser ut över sjön mot mig och vet att det blir lunch på röding och potatismos.

En av fiskarna plockar en insekt från vattnet bara några centimeter från min falska mygga och den kommer att fastna på kroken så snart den fullföljt nästa lilla betesrunda. Jag tror att den ser att min mygga är större och annorlunda än de den brukar äta och att den anar försåtet, men lusten att pröva faran eller att smaka på den annorlunda myggan är så stark att det varnande förnuftet får ge vika.

Med sin fjällflora i handen går Karin upp på bergknabben mot det ställe dit riporna flög. I floran finns anteckningar

med uppgifter om datum och plats för varje enskild växt som är funnen och identifierad, men några sidor saknar fortfarande anteckningar.

Hon skrämmar riporna, jag ser dem inte fly men hör det skarpa ljudet, det låter som om någon drar en träbit över pinnarna på en grov kam.

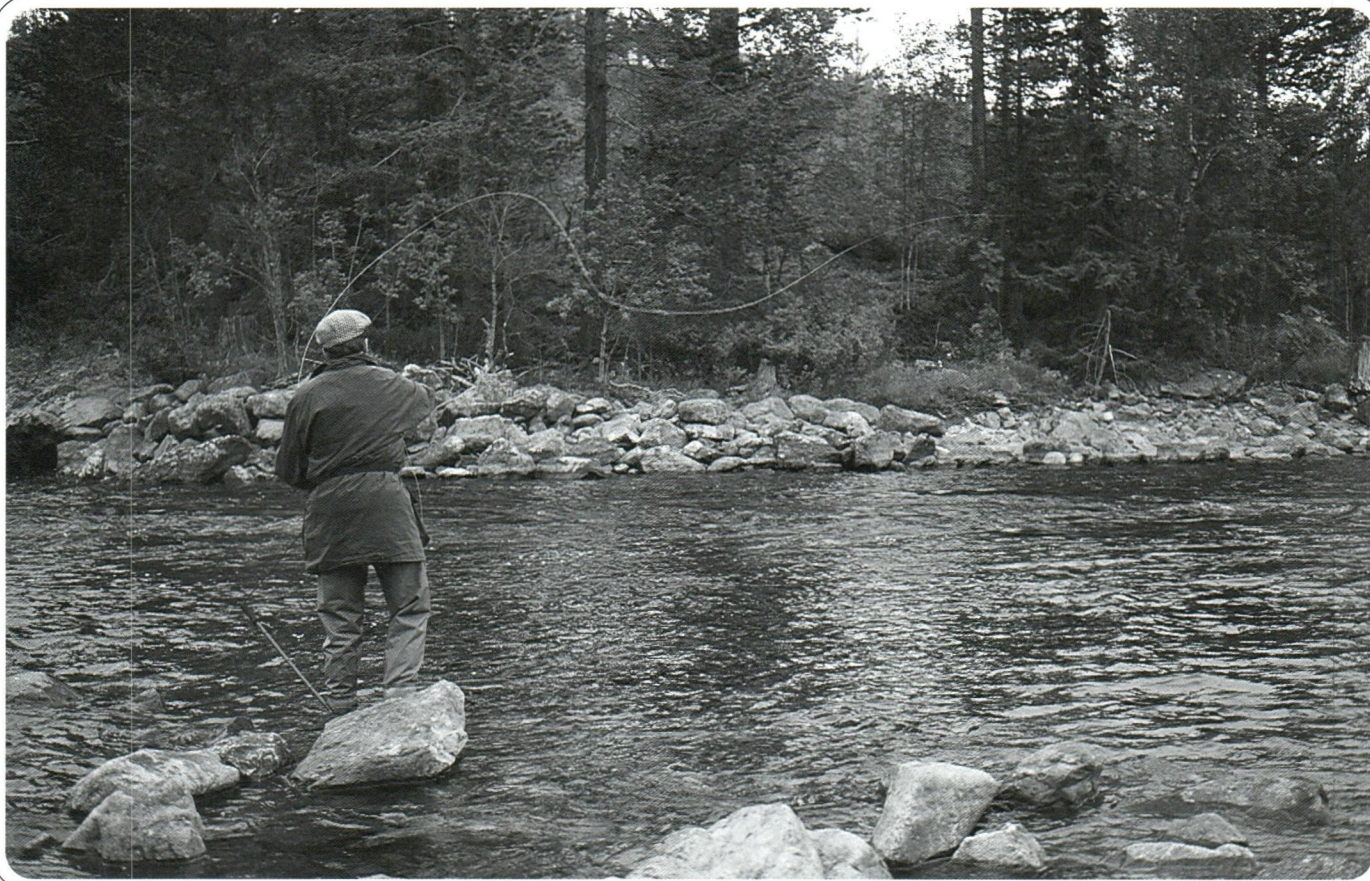
Rödingen har fullföljt sitt varv och suger i sig min krok, tafsens är tunn så den måste bli ordentligt trött innan den kan fångas i håven. Karmosinröd är buken och sidorna metalliskt blanka och den verkar mest för sitt eget nöjes skull dansa runt i det klara vattnet. Jag vet att den inte är trött när den låter sig halas närmare, men den väntar till dess den bara är någon meter från stranden innan den på nytt exploderar i en serie snabba blänk i rött och silver. Till sist ebbar kraften ut ur den kilformade kroppen och jag lägger den på en gulgrön tuva.

Karin har sett att den första fisken bärgats och letar sig ned från berget för att förbereda lunchen, hon vet ju att den andra fisken går snabbare att fånga.

Så snart jag är klar med mitt fiske går jag med fångsten upp till snöfältet för att hämta de fiskar vi för ett par dagar sedan gravat och som kommer att vara klara att ätas när vi mot kvällen når nästa tältplats långt där nere i den gröna ångande dalen.

Vid stranden nära tältet rensar vi fiskarna och först då kommer sjöfåglarna tillbaka till sjön, men de landar längst bort vid utloppet mot dalen.

Strömfisket kräver sällan lika långa kast som fisket i stilla vatten. I gengäld kan kasten bli "knixigare" och kräver större kontroll av linan för att strömvivolarna inte ska störa flugans drift.

Att välja lina

Vid val av lina utgår vi från kastegenskaperna men tänker sällan på linans egenskaper då den lyfts från eller hanteras på vattnet och att det dessutom faktiskt är stor skillnad på fisket i stilla och strömmande vatten

Text, foto & teckningar: Gunnar Johnson

Vi vet alla att flugspön är AFTM-klassade efter rekommenderade linvikter med ett dubbelnummer, till exempel 5/6, där 5 avser en DT-lina och 6 en WF-lina. Vi vet också att orsaken till dubbelklassningen är att den jämntjocka DT-linans tyngd ökar snabbare med ökad linlängd jämfört med WF-linan, som ju har en tunnare skjutdel. För att få samma belastning av spöklingan måste man därför gå upp i linklass vid byte från DT-lina till WF-lina och låta vikten i den tjockare klumpen kompensera för viktförlusten i den tunnare skjutlinan.

Ovanstående är väl kända fakta och bland det första man får lära sig som nybliven flugfiskare. Men verkligheten är egentligen mer komplicerad än så, eftersom inte bara valet av lintyp och AFTM-klass utan också linlängden, det vill säga *linans verkliga tyngd*, påverkar spöets kastegenskaper. Detta blir om möjligt än mer markant idag när många använder sig av betydligt längre kast än vad som var vanligt då AFTM-systemet skapades. Då valde man att utgå från vikten på linans första 30 fot, det vill säga lite drygt 9 meter, som man ansåg vara en lämplig

längd. Därtill kommer att på den tiden var DT-linan den klart dominerande lintypen, medan många idag använder WF-linor.

Men ett modernt flugspö ska kunna kasta flera olika linlängder och därmed i praktiken olika linklasser. Att ett spö är dubbelklassat med två siffror innebär ju bara att det har en rekommenderad linklassning uppdelad på två lintyper och något slags tänkt "normalkast". Sedan får man själv finna ut hur stort spannet är mellan olika *lin-tyngder vid olika kastlängder*, vilket är något helt annat än linklasser. Därtill

kommer olika kastteknik vid fiske i stilla och strömmande vatten, vilket belastar spöet olika. Men mer om det längre fram.

AFTM-klassningen ger alltså bara en fingervisning. Det är ju egentligen spöets ryggrad och aktion som är det intressanta och som gör att ett och samma spö kan användas med olika linklasser beroende på den linlängd, den kastteknik och inte minst hanteringen av linan på vattnet som fiskesituationen kräver.

Låt oss se på några exempel:

Stilla vatten

Att kasttekniken påverkar valet av lina är säkert en självklarhet för de flesta och gör att somliga föredrar DT-linor medan andra hellre fiskar med WF-linor. Men när jag hävdar att fiske-tekniken också har betydelse för linvalet, så ställer många sig kanske mer frågande. Men det hela är egentligen mycket enkelt och i grunden självklart.

Många bedriver idag det mesta av sitt fiske i stilla vatten och väljer lina efter detta. Oftast betyder det att man använder någon form av klumplina med en tunnare skjutdel, antingen en WF-lina, en longbelly eller en egen specialsydd variant, för att snabbt och enkelt nå långa kastlängder utan större ansträngning. Man prioriterar alltså kastlängden.

Men detta har egentligen med fiske-tekniken att göra. Man fiskar hela tiden in flugan mot sig vid fiske i stilla vatten och påbörjar normalt det nya kastet med *kort linlängd* utanför toppöglan. Man lyfter alltså en liten linvikt som ger låg belastning på spöet i det nya kastets inledning. Då är det lämpligt att använda en lina med goda skjutegenskaper och att samtidigt försöka kompensera vikt förlusten i den korta linlängden och den tunna skjutdelen genom att gå upp någon linklass för att få ökad vikt i klumpdelen.

Med lite träning når man också fullt godtagbar precision i kasten, och presentationen av flugan är oftast heller inte särskilt avgörande för framgång i fisket jämfört med då man befinner sig vid ett strömmande vatten. I stilla vatten fiskar flugan istället medan man tar in den med handtwist eller streamerteknik. Vid fiske med torrfluga låter man visserligen denna ligga mer eller mindre still på vattnet, men i princip går fisketekniken i stilla vatten ut på att ge flugan en egenrörelse genom att ta in linan mot sig. När sedan cirka endast halva klumpen på WF-linan befinner sig utanför toppöglan lyf-

ter man linan från vattnet för ett förnyat kast.

Med andra ord belastar man i lyftet sitt spö med en linlängd på kanske endast fem meter, vilket ger låg linvikt som måste kompenseras med en högre linklass, och när man sedan har cirka dubbla den linlängden ute låter man kastet gå och skjuter resten av linan. Spöets aktion belastas alltså i det avslutande kastet med tyngden i klumpen och man kastar i princip alltid med samma linetyngd oavsett hur långt man avser att kastet ska bli.

Det är så man oftast tänker vid val av lintyp och linklass; man bedömer tyngden av linan i det avslutande framkastet, medan man sällan hör någon tala om linans tyngd i förhållande till *lyftet från vattnet* vid förnyat kast. Men oavsett hur mycket vi än koncentrerar oss på att finputsa tekniken i själva framkastet, så är det faktiskt i bakkastet som spöet bygger upp energin för att leverera kraften till ett bra framkast.

Det sista bakkastet är alltså egentligen det viktigaste kastet, och här är linans *tyngd* och *friktionen* mot vattnet i lyftet helt avgörande för resultatet. Detta blir mycket tydligt vid fiske i strömmande vatten och påverkar också valet av både lintyp och linklass hos den rutinerade strömvattenfiskaren, som gärna gör ett annorlunda linval än vid sjöfisket.

Strömmande vatten

Man ser ofta hur många stilla vatten fiskare tar med sig sin kastteknik till semesterfisket i strömmande vatten. Men vid strömvattenfisket tar man normalt inte in någon lina vid *utfiskningen av kastet*, vilket man gör vid *infiskningen av flugan* i ett stilla vatten. Istället upprepar man kastet med mer eller mindre bibehållen linlängd. Det vanligaste strömkastet består alltså endast av ett lyft med bakkast, varefter man omedelbart vinklar linan i rätt kastriktning och lägger ner den på vattnet igen. Det betyder att man belastar spöet med *hela den använda linlängden* vid lyft för förnyat kast utan att först ta in någon lina, medan man ju vid ett stilla vatten normalt tar in lina, så att endast några få meter befinner sig utanför toppöglan vid lyftet inför nästa kast.

Det säger sig självt att de olika fisesätten kräver olika linklasser för att tyngden från linan ska belasta spöet på likartat sätt vid lyftet från vattnet. Därtill kommer ett minskat behov att skjuta lina vid strömfisket, eftersom man

redan har rätt linlängd ute. Ytterligare omständigheter när det gäller hanteringen av linan på strömvirvlarna gör också att DT-linan blir ett naturligare val vid strömfisket.

Hur stor skillnaden i linklass bör vara för samma spö vid fiske med WF-lina i stilla vatten och DT-lina i ett strömvatten måste man prova sig fram till. För de flesta av mina spön rör det sig om en linklass vid de kastlängder jag normalt använder. Till ett spö som vid sjöfisket på ett behagligt sätt lyfter 7–10 meter WF6-lina och kastar den 20–25 meter, väljer jag istället gärna en DT5-lina vid strömfisket, eftersom jag då vanligtvis *lyfter* och *kastar* en linlängd på 12–13 meter. Lyftlängden är alltså i princip den samma som kastlängden, och för ordinärt harr- och öringfiske kastar jag sällan mer än 15 meter, eftersom det knappast är meningsfullt att försöka styra en längre lina på vattnet. Sedan får långkastarna tycka vad de vill...

Man måste också ha klart för sig att friktionen på linan från vattnet ökar med ökad linlängd och att detta har stor betydelse för hur kraften i spöet byggs upp vid lyftet för bakkastet. Till detta kommer linans egen vikt. Ett sätt att balansera denna kraftuppsbyggnad i klingen är att vid längre lyft välja en lägre AFTM-klass – och vid strömfiske gör man generellt sett fler långa lyft än vid fiske i stilla vatten, då man som vi konstaterat ju normalt fiskar in flugan mot sig innan man lyfter linan. Detta faktum bör avspegla sig både i val av lintyp och linklass.

Omvänt gäller att man vid fiske i mycket små strömvatten kan tvingas gå upp en linklass, eller till och med två, eftersom man kanske fiskar med endast tre, fyra meter lina utanför toppöglan.

Med "rätt" lina i förhållande till spöets klassning skulle detta annars belastas allt för lite för att bygga upp tillräcklig aktion i klingen vid så extremt korta kast. Spöet har ju från fabriken en AFTM-klassning baserad på vikten hos linans första 30 fot.

WF eller DT?

Var och en måste själv ta ställning till vilken lintyp och kaststil han eller hon trivs bäst med och valet får inte enbart baseras på ett rent tekniskt resonemang. Det har också med den egna personligheten att göra. En DT-lina och en WF-lina i samma linklass och med samma tapering har ju också i princip samma egenskaper så länge
forts på nästa sida

forts från föreg sida

man bara kastar nio meter. Med tre meter tafs och ett ungefär lika långt spö når man då faktiskt femton meter, så de nio metrarna lina kanske inte är så kort ändå...

Men sedan får WF-linan bättre skjutförmåga genom den tunnare diametern på skjutlinan som ger mindre friktion genom spöringarna.

Men det finns alltid ett men!

Eftersom kraften från klingan ska fortplanta sig genom linans massa och sedan växlas ner genom den avsmalnande spetsens lägre massa för att till slut "tona ut" genom tafsens – ja, taperingen fungerar faktiskt som en växelåda – så har den heltjocka DT-linans obrutna massa stora fördelar vid transporten av kraft genom linan vid vissa kast och vid manipulering av linan på vattnet.

Som exempel kan nämnas rollkast, rollmendingar och vanliga mendingar av linan. Det gäller här linhantering som främst hör strömfisket till och som gör att många strömvattenfiskare gärna väljer DT-linan framför WF-linan.

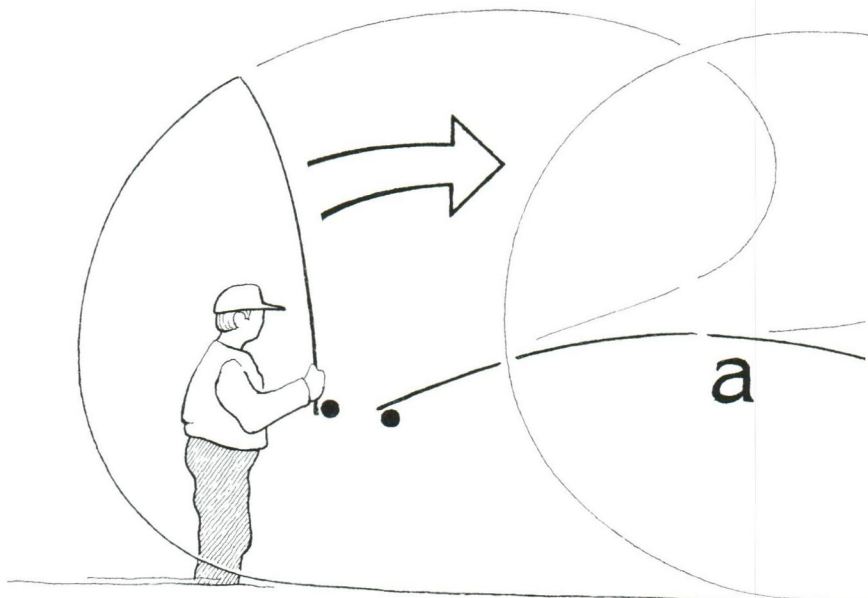
Själv väljer jag helst en DT-lina till strömfisket, men jag inser WF-linans fördelar vid fiske i stilla vatten. Ibland gör jag en kompromiss och väljer en longbellylina som ju har lång klump och därmed lånar egenskaper både från DT-linan och WF-linan.

Över huvud taget upplever jag hur många flugfiskare idag främst bedömer sina fluglinor efter uppnådda kastlängder, medan man helt negligerar egenskaperna vid hanteringen och utfiskningen på vattnet, vilket ju är nog så viktigt för att lyckas i försöken att styra flugan till fisken.

Med en WF-lina, där "gångjärnet" bakom klumpen i praktiken omöjliggör en transport av kraften från klingan genom den tunnare skjutlinan och sedan göra en "uppväxling" in i den tjockare klumpen, är det till exempel omöjligt att göra ett riktigt rollkast eller att vid strömfisket utföra en kontrollerad mending för att påverka flugans gång. Den tunna skjutlinans mindre massa förmår helt enkelt inte att fortplanta kraften in i klumpen. Resultatet blir att kastet eller mendingen kollapsar.

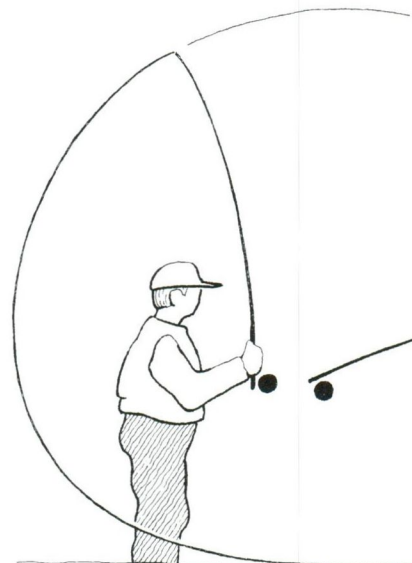
Det här kan man ju strunta i vid sjöflugfisket, medan det är av stor betydelse vid strömfisket, där förmågan att styra lina, tafs och fluga genom strömvirvlarna är av största vikt för framgång i fisket.

Faktiskt många gånger viktigare än själva kastet!

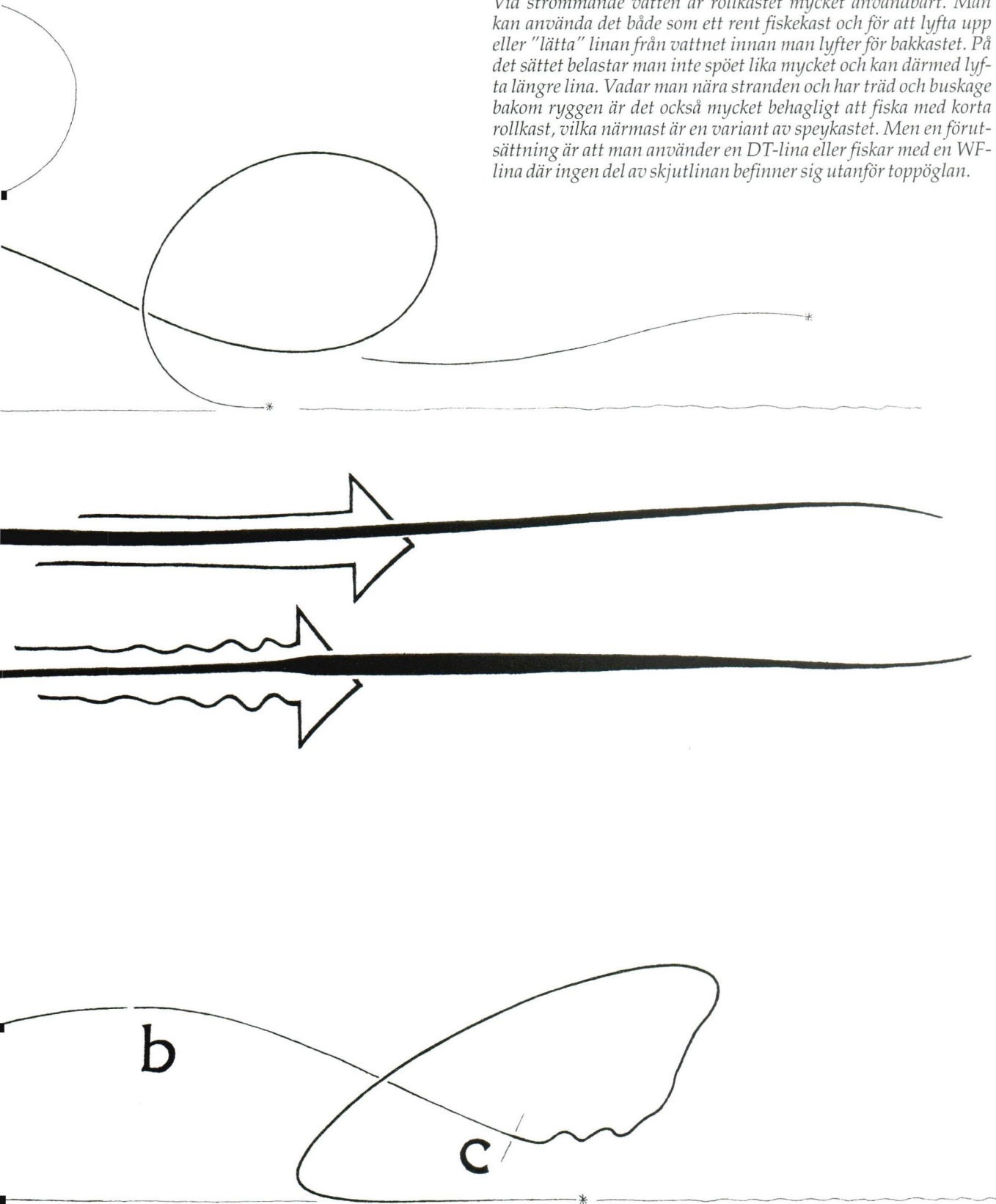

I den tjocka DT-linans obrutna massa fortplantar man obehindrat kraften från spöet tills energin växlas ner genom den tunnare spetsens mindre massa. Av samma skäl förmår omvänt WF-linans tunna skjutlina med sin mindre massa inte att "växla upp" kraften när energin når den tjockare klumpens större massa. Resultatet blir att energin "går in i väggen" och inte förmår transporteras vidare ut i spetsen.

Så länge man endast rollkastar med klumpen på en WF-lina eller en longbellylina fungerar dessa alltså lika bra som en DT-lina. Men som framgår av principskissen ovan tappar man kraft så att rollkastet kollapsar om klumplinans tunnare skjutdel med dess mindre massa befinner sig utanför toppöglan. Detsamma gäller också vid andra manövrar med en WF-lina på vattnet, till exempel vid mending, som alltså blir lättare att utföra med en DT-lina där kraften från spöet bättre fortplantar sig genom linan.

Vid strömmande vatten är rollkastet mycket användbart. Man kan använda det både som ett rent fiskekast och för att lyfta upp eller "lätta" linan från vattnet innan man lyfter för bakkastet. På det sättet belastar man inte spöet lika mycket och kan därmed lyfta längre lina. Vadar man nära stranden och har träd och buskage bakom ryggen är det också mycket behagligt att fiska med korta rollkast, vilka närmast är en variant av speykastet. Men en förut-sättning är att man använder en DT-lina eller fiskar med en WF-lina där ingen del av skjutlinan befinner sig utanför toppöglan.

Den gylne morgentimen

Kleppen er borte! Håven også! Her er gode råd dyre. Den lille grønne ull-luen, som dekker min isse! Hvis jeg tar hånden i luen, får jeg et godt grep – og med lua som vott tar jeg tak over nakken på fisken og løfter den inn i båten!

Av Bjarne Thomsen

Det er høysommer og kveld. Vi går en kveldstur langs Vorma, min kone og jeg. Uten fiskestenger. Elven er ganske stor og vanskelig å fiske fra land. Min kone vurderer hvor det senere, på høsten, kan komme sopp. Ellers er det et yrende fugleliv rundt oss. Hele veien oppover er det spor etter bever. Det er nesten ikke vak. Bare noen småharr inne ved land.

Jeg holder øye med et punkt lenger opp, på andre siden av elven. Der har det stått en 5–6 kilos ørret siden rett etter at vannstanden steg til sommervannstand. Det har begynt å skumre. Der ser vi panisk småfisk i overflaten litt innenfor der jeg mener ørreten står. Der er den store oppe og plasker i overflaten. Så stilner det der borte. I grålysningen vil jeg prøve meg på den igjen. Denne gangen skal jeg dregge opp båten mens det fremdeles er mørkt, i den grad det er mørkt på denne tiden av året.

Det er litt før grålysningen og jeg slipper dreggen. Båten glir noen meter før den fester, 25 meter ovenfor og noe nærmere land enn der jeg tror fisken står. Stang, fortom etc er montert. Har satt på en epoxy streamer, bundet på 8 krok. Bruker Scientific Angler Stillwater, en meget langsomtsynkende line, som er glassklar. Streamere som jeg fisker høyt i vannet, fisker jeg som om det er skadet småfisk, veksler mellom dead drift og små rykk. Det vil si hektisk aktivitet innimellom dead drift.

Det begynner å lysne og jeg prøver et par kast. Legger streameren litt utenfor ørretens standplass. Den sveiper over. Det skjer ingenting. Setter meg og venter. Det er viktig av og til å kunne legge bånd på seg. Tar en kopp kaffe. Det er kjølig og litt morgendis på elven. Det er nesten helt lyst nå.

Plutselig er det småfisk i overflaten. Panisk "klaprer"

denn inn mot land. Jeg legger streameren i utkanten av stimen. Rykker den litt innimellom. Dead drift.

Den tar!

En eksplosjon skjer der ute. Ørreten går først ned bak den store steinen ca fire meter under vannet, som har vært dens hjem en tid. Så går den som en langsam torpedo på skrå nedover elven till en dyphøl på andre siden. 60–70 meter av backingen er ute. Der blir den stående. Tipper den til 5–6 kilo. Med 0,23 Tectan som spiss, kan jeg legge hardt press. Ørreten går midt ut i elven og litt nedover. Mengden backing ute er omtrent det samme. Lar den stå noen minutter med middels press. Øker presset noe og den kommer igjen over på min side av elven og jeg får den inn noen meter. Fisken går ut noen meter. Stillingskrig 8–10 meter ut, og inn igjen. Etter hvert får jeg den nærmere. Får den inn 5–6 meter mer enn jeg lar den gå ut. Den er nå 10–15 meter unna. Kjøringen går nå som en lek. Og der ser jeg den. Foreløpig bare som en skygge. Får den enda litt nærmere, og der står den.

Jeg ser den tydelig nå. En blank og vakker fisk. Det er på tide og ta sikringen av kleppen.

Kleppen er borte! Håven også. Noen har igjen rappet ting i min båt. Her er gode råd dyre! ÅH! Den lille grønne ull-luen, denne hullede pryd som dekker min isse. Hvis jeg tar hånden i luen, skulle jeg få et godt grep. Kjører fisken litt til, lar den gå seg helt tom.

Den er utkjørt nå der jeg har den i overflaten rett ved båten. Streameren ser ut til å sitte godt. Med lua som vott tar jeg tak over nakken på fisken og løfter den inn i båten. En kort, intensiv fisketur er slutt.

Vekta på postkontoret ble igjen tilgriset, og viste at ørreten veide 5,684 kilo.

Storørretstammen i Vorma

Det har fra gammelt av vært kjent at det har vært en egen storørretstamme i Vorma/Mjøsa med gyteområde i Vorma. Vormaørreten har hatt verdifull betydning for fisket både i Vorma og Mjøsa.

Bestanden har gått sterkt tilbake, særlig i de siste 5–6 år. Reguleringen av Mjøsa, økt fiske av fisk under minste-

mål (30 cm), soppdannelser de 3 siste årene og fiske under gyteperioden tror jeg er hovedårsaker til dette, sammen med dårligere miljø etter storflommen i 1995. Ørreten har ingen fredningsperiode og er lettere å fange i gyteperioden.

Når i tillegg noen bruker ekkelodd, sier det seg selv at en på forhånd

reduert stamme er i fare. Disse storørretstammene burde ha nasjonal verdi.

Ifølge en undersøkelse gjennomført av forsker Per Aass, universitet i Oslo, er ørreten i Vorma en samlebestand av fisk fra ulike deler av vassdraget.

En del av denne fisken er en stasjonær Vormastamme og oppfyller delvis

kravet til storørretbestand.

Som nevnt har bestanden etter hvert blitt svært liten, så liten at den er truet av utryddelse. Av fanget ørret antas at 80–90% er oppvokst i stryket nedenfor Svanfossen, mens 10% har vandret ned fra Mjøsa. Oppvandringen fra Glomma er liten. Men noen få merkete ørretunger som er sluppet ved Kongsvinger, har blitt gjenfanget ved Svanfoss. Hunderørret, sluppet i Lågen nord for Mjøsa, er gjenfanget i Glomma. Noen av Vormørretene vandrer ned i Glomma, noe gjenfangster beviser. Andelen Mjøsørret antas å øke med nærhet til Mjøsa.

Sikre gyteplasser er ikke påvist ovenfor Svanfoss og ørreten i sidevassdragene er sannsynligvis stasjonære. Enkelte kan gå ned i Vorma, men vassdragene er så små at de uansett nedvandringsgrad ikke kan være tilstrekkelige rekrutteringsområder for Vormørreten.

Med unntak av en mindre Mjøsfraksjon, er Vormørreten en av våre få storørretbestander som lever hele sitt liv i rennende vann. Den har langsom vekst. Den bytter i liten grad leveområde. De større fiskene spiser stort sett steinsmett, sik, lagesildyngel og annen småfisk. Ørreten i Vorma har tidlig næringsskifte fra krepsdyr, mark, nymfer, fluer til fisk, med påfølgende raske vekst.

Vorma har en lengde fra Minnesund til Vormsund, hvor den går sammen med Glomma, på 32 km. Da jernbanen åpnet til Eidsvoll, ble det i 1854 til 1858 bygget en dam ved Sundfoss. Den hevet lavvannstanden i Mjøsa med 2,3 meter og muliggjorde bruk av dampskip fra Eidsvoll og inn i Mjøsa. Erstatningskravene for redusert fiske i Vorma ble avgjort i 1887 i grunneiernes favør.

I 1912 ble Sundfossdammen erstattet med Svanfosdammen. Denne regulerer nå vannstanden i Mjøsa. Den ligger 22 km ned i elven og er blitt ombygd flere ganger, sist i 1963. Ved høyeste regulerte vannstand i Mjøsa er fallet i Vorma ca 2 meter. Nesten alt ved Svanfoss. Når alle lukene i dammen er åpne, vanligvis fra nyttår til vårflommen, er fallet svært lite. I perioden 1987–1994 var middelvannføringen rundt 100 m³/s i april og i juni 700 m³/s. Som et kuriosum kan nevnes at ved laveste regulerte vannstand i Mjøsa og flom i Glomma kan vannet renne oppover i Vorma.

Elven fryser nesten aldri til om vinteren på grunn av det varmere vannet i Mjøsa. Vorma er vinteroppholdssted

forts på neste sida

I takknemlighet bøyer jeg mitt hode for denne vakre ørret fra Vorma.

Epoxystreameren Scharff

- Krok:** Streamerkrok Mustad 80400 BL eller Mustad 79580.
- Tråd:** Sort. Festes først over mothaken.
- Kropp:** E-Z Bodymaterial silver eller annen type mylar. Festes over mothaken. 8–10 fibre mørkegrønn Krystal Flash festes over mothaken før ryggfinnen.
- Hale:** Medium dun hane. Klippes som finne.
- Ryggfinne:** Klipp ned et medium dun hackle, så bare ryggfinnen gjenstår av fibre. Fest hacklestammen ved mothake og trekk den bakover (så den er unna når glassklar epoxy legges på). Fest tråden foran, fest E-Z og fibre med Krystal Flash. Lag noen røde prikker med vannfast tusj langs sidene. Dekk hele kroppen med klar epoxy, herdetid 10 minutter. Legg hacklestammen med ryggfinnen over ryggen og fest.
- Sider:** En liten bunt rød floss dyttes inn i epoxyen.
- Hackel:** Medium dun hane, som falskt hackle.
- Hode:** Sort hodesement.
- Øyne:** Gul hodesement.

En variant er at jeg putter inn f.eks Prizma eyes i epoxyen bak hode. Den heter da Betty.

forts från föreg sida

for sangsvaner og en rekke andearter. Fossekall er det mye av. Bever holder til langs store deler av elven. Det ble drevet tømmerfløting også i Vorma. Denne varte til 1970. Etter den tid gikk fløtingen etter avtale og tok helt slutt i 1980.

Teoretisk skal ørretunger kunne passere Svanfoss begge veier året rundt. Merket ørretunger som er sluppet i Glomma har gått opp til Svanfoss, men aldri videre. Det samme med ørretunger satt direkte under Svanfoss. Der er en fisketrapp, hvor det aldri er sett ørret, og alt tyder på at den fungerer dårlig eller overhode ikke.

Men at det ikke er ørret de første 4–5 km overfor Svanfoss er en myte. Også der blir det tatt ørret, også en og annen storfisk. Harr og gjeddefiske der er ganske bra. Ved Minnesund er det et fint stryk. Mellom Minnestrøket og Eidsvoll har Vorma mer karakter av innsjø enn elv. Fiskesamfunnet er rikt.

Jeg er sikker på at ørrestammen er sterkt truet. Forekomsten av harr er nedadgående, men fremdeles forholdsvis bra. Med mindre man kan snu utviklingen og drive fornuftig kultivering, vil et økende antall fiskere redusere bestanden ytterligere.

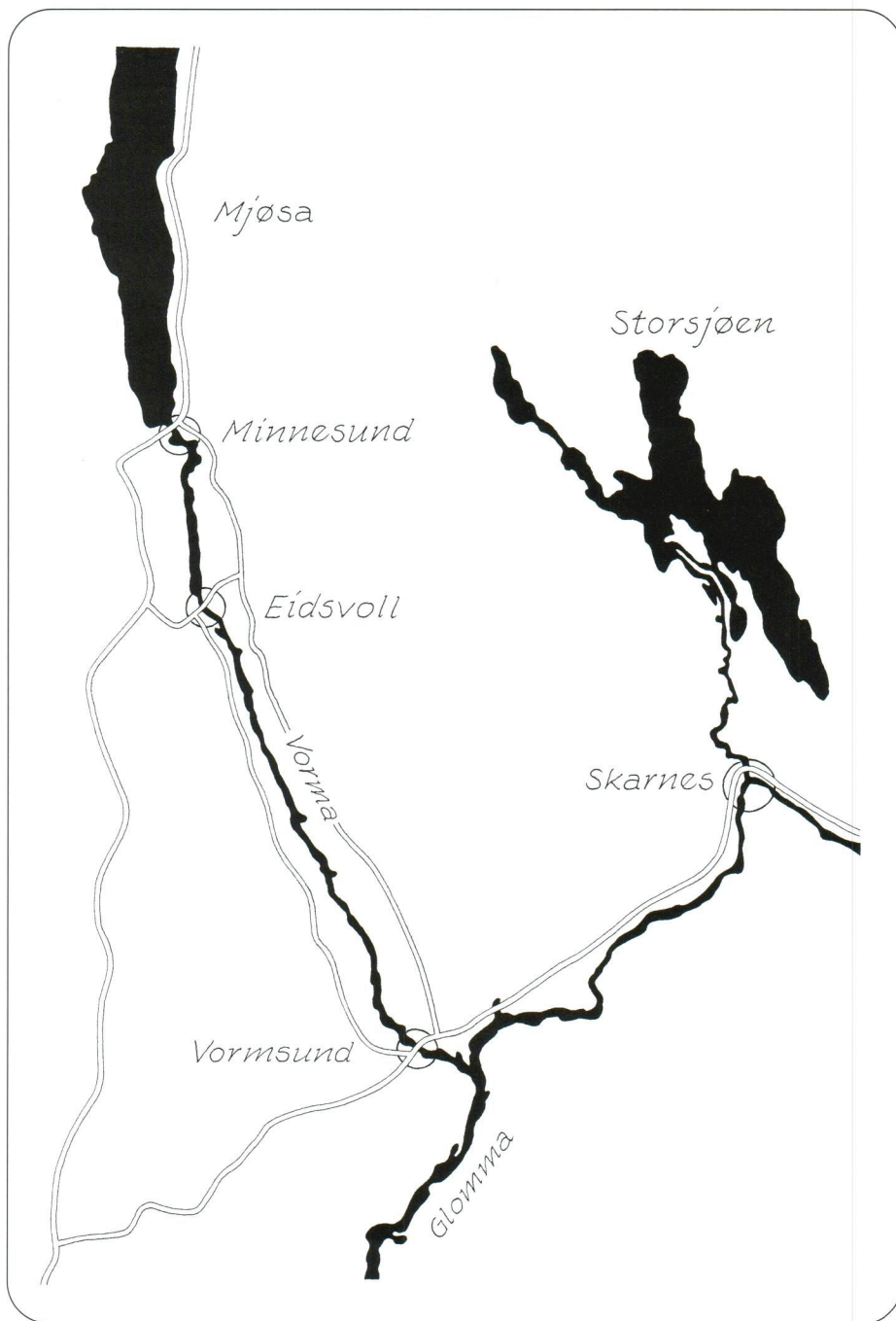
Uten et langt mer effektivt oppsyn, vil noen grupper fiskere fortsette å ta en mengde fisk under minstemålet. Minstemålet for ørret i Vorma er 30 cm. I 1994 bestemte fylkesmannen i Oslo og Akershus å sette minstemål på harr til 25 cm.

Fiskekultivering og fornuftig forvaltning må bygge på stammens biologi og opprinnelse. I dag mangler man noe av denne kunnskapen. Man bør likevel prøve å stryke stamfisk samt forbedre utsettingen som Glommen og Lågens brukseierforening står for. De setter ut 10 000 2-årige ørreter i vassdraget.

Dessverre blir mye av de utsatte 120-grammerne nesten umiddelbart fisket opp av grådige mennesker. Det meste av de resterende blir tatt av predatorer (gjedde og lake). Men noen klarer seg heldigvis.

Ørreten gyter ved Svanfoss og videre nedover i det strie partiet, pluss noen få andre steder i de stille partiene enda lenger ned. Disse stedene er de eneste påviste gyteområdene for ørret i Vorma for tiden. I det strie partiet består mye av bunnen av store steiner og blokker, omtrent som ved Hunderfossen.

Hovedløpet ved Minnesund er skåret ut i hard leire og grunnområdene består av leire dekket av et tynt lag

Det har fra gammelt av vært kjent at det har vært en egen storørrestamme i Vorma/Mjøsa med gyteområde i Vorma. Lengden fra Minnesund til Vormsund er 32 km.

småstein. Om vinteren tørlegges disse. Under el-fisket rundt Minnesund har det bare blitt fanget utsatte unger.

I følge forsker Per Aass (UiO) ble det ved el-fiske i 1991 og 1995 fanget villfiskunger i Julsrudåa (Stensbyelven) og Holtåa. Bestandene er tette, men oppvekstarealene små. Ingen fisk over 25 cm, noe som kunne tyde på nedvandring til Vorma. Noen fisk var gytemodne og ingen bar preg av å være storørret.

I Andelva har sannsynligvis ørreten vært stasjonær eller kommet ned Rissa. Ingen av dagens fiskere kjenner til

at det er tatt storørret på oppgang i sidevassdragene. At det er blitt lystret og at det var teiner kan tyde på tidligere oppvandring fra Vorma.

Fiskere på strekningen Minnesund – Svanfoss går ut fra at ørreten kommer fra Mjøsa, Vorma og Glomma, i Akershus, er dessverre unntatt fredning. I tillegg er Andelva og Leira nedenfor Rotnes unntatt fredning.

En dominerende del av den større ørreten som blir tatt i Vorma, 80–90% blir tatt i oktober–november. Den burde absolutt fredes under gyteperioden.

NYT FRA DANMARK

Redaktør Steen Ulnits

Mere kamp om den danske natur

Danmark har i år oplevet iltsvind tidligere på året end normalt – resultatet af en ekstraordinært stor udvaskning af kvælstof fra landbruget igennem de seneste to år. I den nordligste del af Lillebælt har man dog aldrig problemer med iltsvind – det sørger en meget kraftig vandgennemstrømning til stadighed for. Til gengæld har man andre problemer at slås med:

Middelfart Turistbureau har netop udgivet en ny rapport om det rekreative fiskeri efter primært torsk, fladfisk og havørred i den nordlige del af Lillebælt, som kaldes "Snævringen". Turistbureauet ved, at netop lystfiskeriet trækker mange turister til, og at disse turister lægger rigtig mange penge i lokalsamfundet.

Men der er en slange i paradiset, og denne slange hedder trawlfiskeri. Dag ud og dag ind trawler syv kuttere farvandet igennem og ødelægger derved mulighederne for et veludbygget rekreativt fiskeri. Med regelmæssige mellemrum opstår der konfrontationer og konflikter mellem de turbåde, som sejler med lystfiskere, og så kutterne, der har det tunge bundtrawl slæbende efter sig.

Den nye rapport fokuserer meget på de økonomiske muligheder i det rekreative fiskeri med stang og line. Den fokuserer ligeledes på de ødelæggelser, som de tunge trawlskovle påfører bundmiljøet i den smalle og strømstærke del af Lillebælt. Debatten er blusset voldsomt op efter rapportens fremkomst, og linjerne mellem de er-

hvervsmæssige og de rekreative interesser er trukket skarpere op end nogensinde.

For fluefiskere med hang til havørred er netop den smalle og nordlige del af Lillebælt interessant, idet der her altid kan fiskes ørred i de varme sommermåneder. Den hårde strøm og store vandudskiftning sørger for frisk og køligt vand selv i den værste sommerhede.

Rapporten er gratis og kan bestilles hos Middelfart Turistbureau på telefon 64 41 17 88. Interessant læsning for alle med interesse i lystfiskeri og vandmiljø.

Danske dambrugere tabte tirsdag den 22. august flere års kamp for retten til uahæmmet at forurene de danske vandløb. Højesteret stadfæstede da lovligheden af den dambrugsbekendtgørelse, der fulgte i kølvandet på den første vandmiljø-handlingsplan fra sidst i 80'erne.

Det var en bekendtgørelse, som dels fratog dambrugere retten til at bruge alt vand i de danske åer – dels dannede grundlag for en lang række retssager, hvor dambrugere siden blev dømt for overforbrug af foder og deraf følgende forurening af vandet. Indtil videre er der faldet domme med bøder og konfiskation i millionklassen, og flere nye sager er på vej. De dømte dambrugere accepterer imidlertid ikke Højesterets stadfæstelse af tidligere domme i Landsretten, idet de føler sig dømt på

ulovligt grundlag. De påtænker derfor at indbringe dommen for enten Menneskerettighedskommissionen eller Menneskerettighedsdomstolen.

Det er altså også synd for dambrugere, at de ikke længere har lov til at ødelægge miljøet og vandkvaliteten i samtlige danske vandløb. Den slags krænkelse af menneskerettighederne kan vi naturligvis ikke leve med i et civiliseret samfund som det danske. – Eller kan vi?

Danske havbrug er – i lighed med dambrugene – ofte blevet skældt ud. Dels for at forurene med foderrester og affaldsstoffer fra de mange fisk – dels for at bruge medicin, som siden havner i frivandet hos vildfiskene. Og sidste år var det helt galt. Da brugte danske havbrugere nemlig mere end dobbelt så megen antibiotika som året før – mere end 1,4 tons mod 0,7 ton tidligere. Dette til en så begrænset produktion som 7.000 tons årligt. Forklaringen var den lange og varme sommer, som skabte ideelle forhold for fiske-sygdomme som vibriose og furunkulose.

Men modsat kollegerne i Norge, som vaccinerer hver enkelt fisk, foretrækker danske havbrugere den nemme løsning med blot at hælde antibiotika i vandet. Trods undersøgelser, som dokumenterer, at langt størstedelen af dette antibiotika ikke optages i fiskene, men i stedet havner på havbunden uden for netburene. Her kan det siden optages af vildfiskene.

Miljøstyrelsen offentliggjorde for et par år siden, at det samlede danske fiskeopdræt – i saltvand og ferskvand – hvert år udleder 145 tons formalin, 9 tons kobbersulfat samt 3 tons antibiotika...

Den danske fødevareminister har nu lagt op til en undersøgelse, der skal klarlægge problemets omfang og eventuelle skadevirkninger på miljøet.

Lura havsöringen vid väderomslag

*Havsöringen påverkas kanske mer än man tror av yttre
förändringar som vind, temperatur och lufttryck. Vid en
plötslig snöby eller ett vindskifte ökar huggchanserna markant.
En barometer, som mäter lufttrycket, kan avslöja tendenserna
redan hemma på stugväggen*

forts på nästa uppslag

Text & foto: Pelle Klippinge

Lura havsöringen vid väderomslag

Mörka moln tornar upp sig över Cairngorms vidsträckt fjällplatå och det dröjer inte lång stund innan dagen förvandlas till rena dunklet. Jag känner igen situationen, lämnar sällskapet i loungen och sticker ner till närbelägna Old Bridge. Väl framme börjar regnet strila lätt och fint – ”a shower” – som skottarna säger, och det riktigt känns i hela kroppen att havsöringen borde vara på gång.

Nu eller aldrig. Jag sträcker ut några kast i Speys lite brunaktiga vatten och just då jag kommer ner mot själva strömnacken drar det till så där skönt. En långrusning följer på havsöringens karaktäristiska vis, och sedan är det i stort sett bara att veva hem den. Under tiden noterar jag att vattnet stiger och blir lite färgat, nästan lite mjölkvitt. Snabbt ut med flugan igen, och på ungefär samma plats där den första havsöringen bet på kommer nästa hugg.

Tänk vilken betydelse ett litet väderomslag kan innebära i fiskesammahang, inte minst när det gäller havsöring. Detta oavsett om det är i skotska Spey, småländska Emån eller något annat vattendrag. Jag vet inte om havsöringen är extra känslig, men den reagerar för det mesta mycket snabbt vid dessa tillfällen. Den blir aktiv, och det kanske allra viktigaste för oss flugfiskare, den biter bra! Ett faktum som jag observerat under många års fiske och som naturligtvis noterats också av många andra spösvingare. Se bara på vår fisket längs mina hemnavatten vid Emån eller Kalmar-sund. Vid vissa gynnsamma väderomslag kan man till och med riskera att vadså favoritflugan om att havsöringen kommer att bita. Inte minst då i samband med plötslig nederbörd, precis som jag råkade ut för vid Spey. Liknande erfarenheter har jag som sagt också gjort många gånger hemma vid Emån.

Huggen måste ha kommit samtidigt, för plötsligt står både Ronald och jag med böjda spön mitt emot varandra i Ankarcrona pool. Ronalds havsöring går upp till ytan och välver runt så det står härliga till, medan min går på djupet och tjuvar. Min kommer först på land, en femkilosklump som jag lyckas styra upp på land innan den är tröttkörd. Väl uppe på landbacken blir den följaktligen helt tokig, piskar och slår med sin kraftiga stjärt, så att jag har fullt besvär med att hålla den. I ögonvrån ser jag att Ronald mister sin halvvägs upp bland strandstenarna, men han krokas nog på en ny havsöring från bryggan. Vilken aktivitet!

Plötsligt mörknar det och en häftig snöby släpper sina stora ”lappvantar” över ån. Snöandet är så intensivt att jag med nöd och näppe kan skönja Ronald på andra sidan ån. Jag ser dock så mycket att han nu tycks ha ännu en fisk på. Jag lägger ytterligare några kast och flugan hinner inte många meter innan det drar till så där härligt igen. Denna gång strax utanför bryggan, just där djupkanten kommer i Ankarcrona pool. En ordentlig havsöring rullar plötsligt i ytan, flugan släpper sitt grepp men tas nästan omgående av en ny fisk. Detta i samma kast! Medan jag drillar den ser jag flera fiskar visa sig i ytan, varav en hoppar helt fritt. Som bäddat för huggsexa!

Javisst, ibland är vår fisket otroligt enkelt, precis som vid nämnda tur, då Ronald och jag så småningom landade en handfull fina havsöringar ur Emåns vatten på mycket kort tid. Vi hade tur den gången och befann oss helt enkelt på plats ute vid vattnet strax innan och just i det skede väder-

omslaget kom. Havsöringen tog intensivt. När sedan snöbyn väl passerat blev fisket genast mer stilla och havsöringen var inte alls lika lättfångad längre. Hela naturen, inklusive Emåns havsöringar, tycktes på något vis sjunka in i tung vila.

Det som kanske förvånade oss lite den gången var att flera andra fiskare vevade in sina linor för att ta skydd då snön började falla. En solklar strategisk miss. Mig veterligen finns det nämligen inte något som livar upp vårens havsöring lika mycket som en riktigt tät och intensiv snöby. Ju häftigare och tyngre snöfall desto bättre, tycks det!

Havsöringen kommer i rörelse, jagar och tar så där riktigt ordentligt under dessa förhållanden. Ibland så fort flugan bara tar vatten! Sannolikt beror fenomenet mycket på att temperaturen stiger några grader och att det blir lite varmare, både i luften och i vattnet. Självklart spelar också lufttrycksförändringen en väsentlig roll. Men mer om detta längre fram.

Många gånger har jag upplevt liknande episoder också ute vid kusten, när en snöby blixtnabbt förändrat fiskesituationen. Men ett annat för fisket positivt väderomslag under vår, senhöst och vinter uppstår vid lättande dimma med ökande vind. Detta kan snabbt ge fina fiskeförhållanden.

Som ett gott exempel på detta minns jag mycket väl, då jag en april morgon med nöd och näppe kunde urskilja stranden bland dimbankarna när jag rodde ut med båten. Sedan lättade dimman när en tilltagande vind rensade luften. Under en timmes tid bordade jag turligt tre rent otroliga havsöringar alldeles i närheten av en jättesten som kallas ”Valen”. Det speciella med dessa öringar var, bortsett från prickarnas placering, att de var som stöpta i samma form. Därtill välväxta, vägandes drygt fem kilo styck.

Den som första gången berättade och övertygade mig om dylika väderomslags inverkan på havsöringen var en av Emåns idag kanske mest erfarna och kunniga fiskare, nämligen Stig Nilsson. Han om någon kan detta fiske och har genom åren landat många flotta havsöringar. Stig kan berätta om flera storfisken han upplevt under liknande förhållanden. Intensiva fisken, som det gäller att vara observant för att kunna tajma och utnyttja som flugfiskare, eftersom det är fråga om förhållandevis korta huggperioder. Allt från några minuter till dryga kvarten som bäst. Mina egna erfarenheter visar också att havsöringen reagerar på väderomslag redan i ett tidigt skede och börjar som regel komma i bitartagen strax innan, för att sedan nå en aktivitetstopp då det väl bryter ut.

Vind, vindriktning och vindstyrka är andra viktiga väderleksfaktorer, som vanligen spelar en väsentlig roll för havsöringsfisket. Detta gäller främst vid fisket längs våra kuster, så låt oss lämna strömvattensfisket för en stund. På västsidan vill man gärna ha någon form av västlig riktning, medan ostkustens spösvingare favoriserar vind som kommer från ost.

Det ger pålandsvind, ett välbekant och gynnsamt förhållande som verkar styra och samla havsöringen mot kusten och in mot land. Speciellt kanske under de allra första dagarna efter en vindkantring, då havsöringen emellanåt kan smyga in på rent otroligt grunt vatten.

Plötsligt omslag till pålandsvind ökar påtagligt chanserna vid flugfiske efter kustöringen.

Dessa tillfällen, när vinden byter riktning, är därför en annan mycket viktig faktor att vara uppmärksam på som havsöringsjägare. Precis som intensiv nederbörd framkallar det aktivitet. Utnyttja detta! Jag förstår om andra fiskare kanske skakar på huvudet och tycker att allt detta är rent nonsens, men jag vill bestämt hävda att så inte är fallet. Alltför många gånger har nämligen både jag och mina fiskekamrater upplevt givande fisken under dessa förhållanden. För att precisera det hela ytterligare gäller detta speciellt då vinden vridit medsols i mer gynnsam riktning. Det går därför inte bara att hänskjuta detta till ett slumpens verk. Hemmavid, längs ostkusten, innebär detta gynnsamma läge nästan alltid en tvär gir från västlig till östlig vind. Då råder snabbt kanonförhållanden ute på kusten, men faktiskt också uppe i Emån. Även där betyder alltså vindriktningen en hel del.

Vid omvända vindomslag råder vanligen dödläge. Ta bara västanvinden som exempel. Det är en vindriktning som periodvis kan vara förödande på ostkusten. Särskilt om den får stå långa perioder. Då är det inte ens lönt att försöka! Vattnet blir kristallklart och med få undantag kyligare. Havsöringen skyggar och är som bortblåst, åtminstone från de vanligaste huggplatserna.

Men kommer så det rätta omslaget blir vattnet snart nog lite uppgrumsat och får den rätta "huggfärgen", samtidigt som vågskvalpet rör om från ny riktning. Det kanske allra viktigaste i sammanhanget är att en medsols vridande vind, i de flesta fall, också medför stabilare väder. Det är i alla fall mina egna erfarenheter.

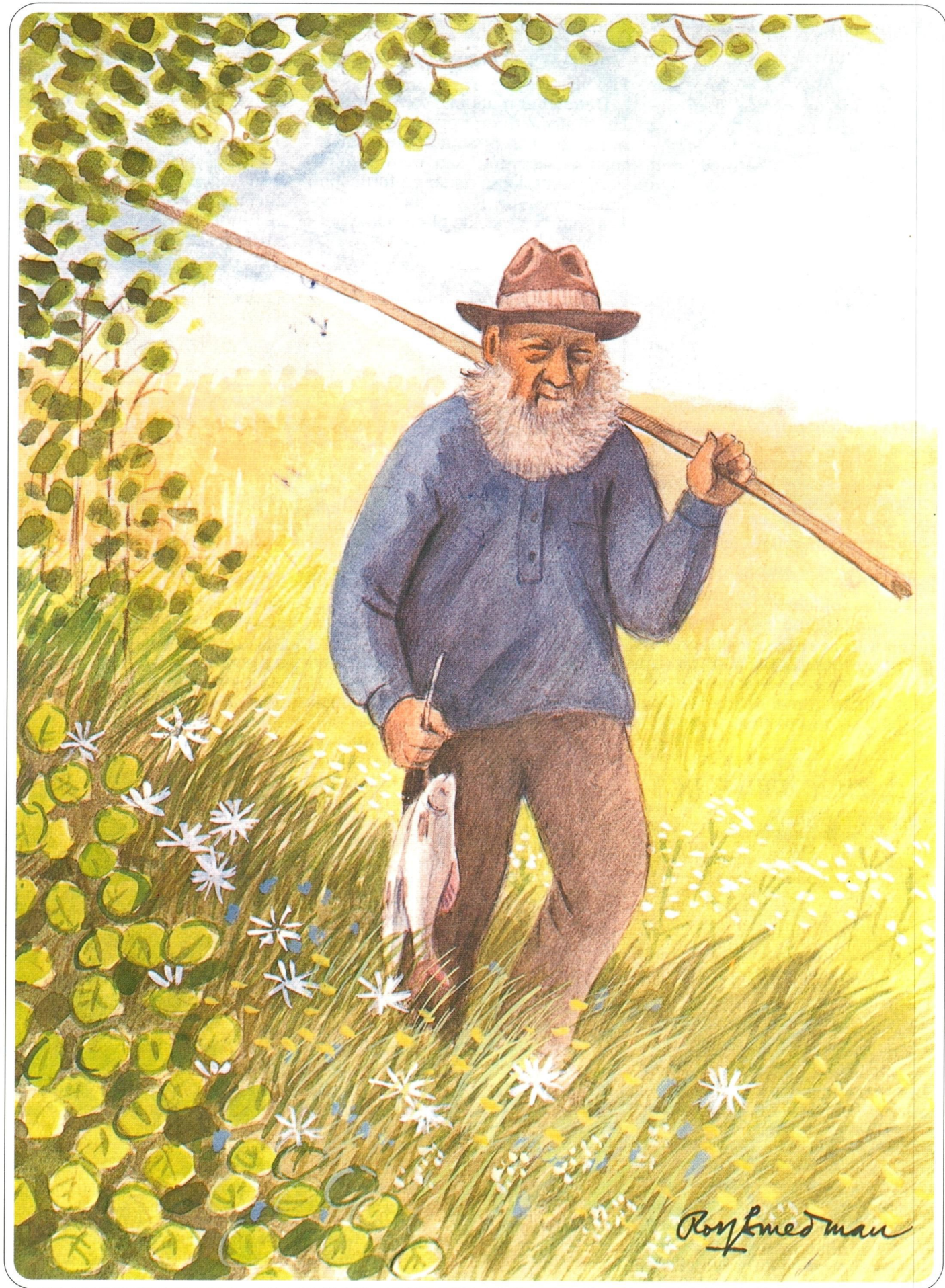
Därmed halkar vi snabbt in på en annan intressant avdelning som jag snuddat vid tidigare, nämligen lufttrycket. Det stiger vanligen ett par hack, vilket också är en faktor

som gynnar havsöringsfisket, oavsett om det nu gäller strömmande vatten eller ute vid kusten. Motsols vindvridning ger i regel omvända förhållanden. Ge akt på detta, notera gärna – men var framför allt observant!

Det är alltså intressant för havsöringsfiskaren att följa och anteckna barometerns svängningar. Barometern är ett instrument som finns i olika utföranden och som mäter lufttrycket i millibar eller i den mer internationella enheten hektopascal (hPa). Många barometrar för hemmabruk har ofta texter som "vackert väder", "ostadigt" eller "storm". Det är angivelser som i sig är ganska missvisande. Det man som havsöringsfiskare ska kika på är istället själva variationerna i lufttrycket. Fallande lufttryck innebär vanligen en väderförsämring, medan stigande lufttryck medför en förbättring eller stabilisering. Alltför vetenskapligt? Nej då, tvärtom! Det fina med barometern är härvidlag att den, inom vissa gränser naturligtvis, faktiskt ger en fingervisning inte bara om kommande väderlek utan i förlängningen också en indikation på fångstchanserna.

Jag har tillsammans med några fiskekompisar under många år följt just havsöringens huggreaktioner i jämförelse med barometertrycket. Våra fångster sammanfaller också synnerligen väl med tidigare nämnda snöbyar, vindskiften etc. Detta ger en mycket intressant statistik, och kontentan av det hela är att vi vanligtvis fångar våra havsöringar då barometern befinner sig i spannet mellan 990 och 1010 millibar.

Klart flest havsöringsfångster har vi registrerat då barometerns känsliga visare stabiliserats på jämna 1000 millibar, och allra vassast har fisket varit vid stigande tendens. Står barometern i detta delikata "huggläge", som vi brukar kalla det, i kombination med gynnsam vind och väderlek i övrigt, så är det tveklöst läge att dra på vadarna och greppa "stängen"....!

Ett flugfiskearv

Till minne av Rolf Smedman och som en bakgrund till det svenska flugfiskets framväxt ur ett folknära allmogefiske publicerar vi denna artikel från FiN:s decembernummer 1982

Text & akvarell: Rolf Smedman

Det sägs att när man börjar komma upp i mogen ålder så har man lättare att komma ihåg det som hände när man var ung än det som ligger mycket närmare i tiden. Man kommer ihåg sin barndoms soliga somrar, när det regnade bara på nätterna och varje morgon blev till ett nytt, daggfriskt äventyr.

För mej är det faktiskt så nu, det är bara att konstatera att tidsnära saker måste jag rådfråga min dagbok om fast det kanske bara är en kort tid sedan det hände. Det bästa som hände i barn- och ungdomsåren kan jag nästan ange på datum när.

Ibland brukar jag berätta för yngre fiskebröder om min flugfiskande farfarsfar och det är kanske inte så märkvärdigt, men när jag säger att jag träffat honom och dessutom minns honom mycket väl, då höjs det tvislande ögonbryn, helt naturligt.

När som helst kan jag frammana bilden av farfarsfar, en liten snäll gubbe med ett vovgt, grått jätteskägg. Han gick alltid klädd i en urblekt blåblus, vadmalsbyxor och grå skor av smärting och en hatt, blekt av ålder och obestämbar i färgen.

Han var en skicklig snickare och träsnidare och hans hästar var små konstverk. Han snidade hela grupper med julottefärder i slädar och sommarekipage, där detaljerna var minutiösa, seldon, skaklar och människor. Jag fick en av dem när jag var liten, men den försvann tyvärr under mystiska omständigheter. Men senare i livet har jag i arv från en faster fått två små hästar, som jag är ytterligt lycklig över att äga.

Han snickrade också en skrinna som han använde när han varje kväll gick till mejeriet och hämtade mjölken. Ofta fick jag då följa med och åka i den, när vi var i Gnarp om somrarna.

Mitt allra första minne av fiske måste ha inträffat en tidig julimorgon 1933 eller 1934. Jag var med far och mor på semester i Gnarp och vi bodde i stugan som farfarsfar byggde någon gång i början av seklet, men som tyvärr numera inte finns i släktens ägo. Där bodde vi i ett litet sovloft under spåntaket. På gårdsplanen växte en jättelik rönn och där fanns förstås alltid ett skatbo. Under pojkåren sov jag alltid däruppe när jag var i Gnarp och fiskade och väckarklockan var alltid skatornas kraxande och trippandet på spåntaket, långt innan det blivit ljus.

Förmodligen var det skatorna som väckte mej också den här tidiga morgonen och när jag klättrat ner för loftstrappan som gick på utsidan av huset, mötte jag farfarsfar som kom gående i åkerkanten med sitt långspö på axeln och en knippa fisk i en klyka.

Han hade varit en tidig morgontur ner till strömmen, som

rann bara ett stenkast från stugan och hämtat upp ett fång frukostharr. Stod man på gårdsplanen hördes alltid kvillret från Gnarpsån bakom en tät skärm av mörkgröna alar.

Bakom stugan hade farfarsfar sitt rensbord och det var alltid fullt av glittrande fjäll och stora grönskimrande spyflugor. Jag har själv rensat åtskilliga knippen harr vid det bordet...

Farfarsfar föddes i Malax, söder om Wasa i Finland år 1848. Han hette Isak Wilhelm Smedman och gifte sig 1870 med Sofia Benjaminsdotter, också från Malax. Där föddes min farfar Matias Wilhelm 1871. Någon gång på 70-talet emigrerade familjen till Sverige och bosatte sig i Gnarp där farfarsfar arbetade på sågverket i många år och där föddes också min far 1899.

Det allra första spö jag fiskade med hade farfarsfar använt många gånger. Far berättade alltid om när han fick följa med sin farfar upp till tallmon och välja ut ämnen till blivande långspön. De hyvlades omsorgsfullt och fick sedan ligga och soltorka på stugtaket innan de blev tillräckligt lätta att fiska med.

Sina flugor gjorde han själv på minsta möjliga metkrok, kroppen av svart eller rött ullgarn och en lång, svepande vinge av vattrad gräsandfjäder. Det var de enda två mönster som användes även långt sedan jag själv började fiska med far i Gnarpsån. Reven, oftast bara en bit björntråd, knöts direkt till spötoppen.

Så fiskade jag själv i flera somrar, ända tills jag kom över en enkel rulle och skruvade märlor längs spöet. Man hoppade på stenarna och släpfiskade flugorna i strömmen, den mindre fisken lyfte man bara upp på land, större fisk fick man förstås drilla försiktigare och blev det riktig kris, fick man ge sig ner i ån med kläder och gymnastikskor och försöka lirka in den mellan strandstenarna.

När som helst kan jag frammana ljudet av linan man snärtade ut i strömmen, ett dovt vinande.

Fisk var det mer än gott om. När man berättade för yngre fiskarbröder om det överflödet, så blir man ofta stämplad som lögnare, det är inte möjligt helt enkelt. Ibland mötte jag bysmenden som också var en ivrig flugfiskare på långspö. Han fiskade med ett enda mönster, farfarsfars fluga med gräsandvinge, och när jag en gång skänkte honom en stor Teal & Red, så visade han sin tacksamhet genom att visa mej några av sina favoritstenar där det alltid stod en stor harr eller öring.

forts på nästa sida

Under de första fiskaråren upplevde jag många lyckostunder vid strömmarna och höljorna i ån, men också besvikelser, när en havsöring eller lax nöp i flugan och rakade iväg med linan.

Ett annat mycket tidigt minne av fiske kommer från sommaren 1935, farfarsfars sista levnadsår. Jag minns att far och han en kväll kom till stugan och mellan sig bar de en fjärdingslåda full av fisk. De hade rott från Gnarpssbaden för att uttra vid Hartskär och Norrhällen men överraskats av hårt väder så de fick dra in båten och gå hem över skogen.

Norrhällan, en udde mellan Sör- och Norrfjärden har den fina gamle sportfiskaren Ragnar Arbman beskrivit i sin bok "Sportfiskarlio". Han hade sommarställe i Gnarpssbaden i många år, men upptäckte nog aldrig det fina med strömmarna en bit upp i ån. Kanske var han bortskämd med ännu bättre fiske i sina jämtländska strömmar och Gnarpssån, som inte var av den lättillgängliga typen, verkade inte nog lockande. Men om han upptäckte den, så kanske den hade blivit ett kapitel i boken; nu nämner han den, men bara utloppet i fiskeläget, där han såg tjocka, präktiga idar, men inget värt att fresta med en fluga.

Jag fiskade många gånger vid Norrhällen, var det lågt vatten kunde man vada ut till den och ha ett fantastiskt torrflugefiske. I ett annat kapitel i samma bok, "Överrumplad", beskriver han ett äventyr, där han i en liten bäck som bär namnet Vassbäcken, en kväll fick några fina havsöringar, som när vattnet efter en storm brutit igenom sanden gått upp i en liten damm, som utgjorde slutet. Det märkliga är att jag i femtonårsåldern upplevde samma sak, i samma bäck. Längre upp på skogen fanns det djupa och svarta höljor, fulla av stora bäcköringar.

Dit följde far med ibland och när vi vandrade längs stranden berättade han ofta om Lortvarpet, en storsten som i hans barn-dom var platsen där man drog siknot och tog stora fångster. I dag ligger den stenen långt, långt upp på land och inte ens i högvatten kommer den nånsin nära vattenlinjen.

Gnarpssån blev min ungdoms hemnavatten, trots att jag

växte upp vid Ljungan. Många gånger innan det hägrande skollovet inföll, cyklade jag på lördag de sex milerna från Juniskär ner till Milsbro, en halv mil upp på skogen ovanför stugan hämtade långspöet som jag rest under en storgran, fiskade mej ner i strömmarna och sov några timmar i stugan. Sedan fiskade jag mej upp igen, innan jag på söndagskvällen cyklade hem till Juniskär, dödstrött men lycklig.

Senare i tonåren när jag jobbat länge för att få råd att köpa ett riktigt flugspö, rulle och en lina, upplevde jag fisken i Gnarpssån som för alltid kommer att prägla mitt förhållande till vad jag menar med ordet sportfiske.

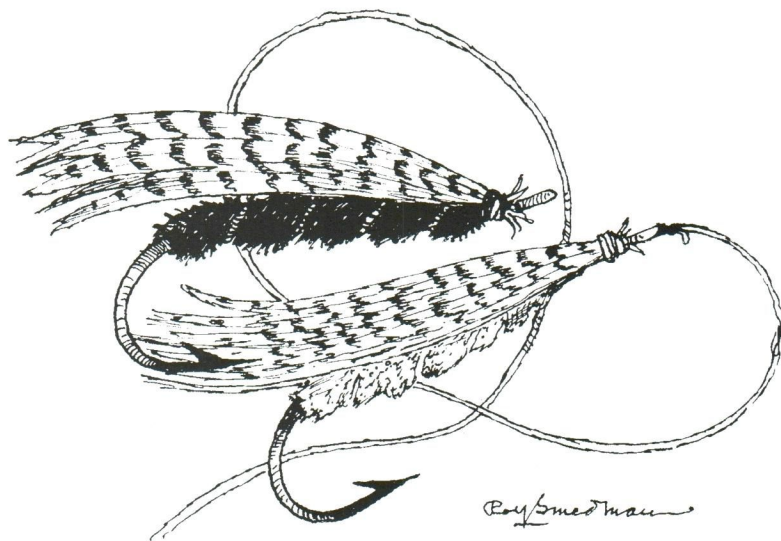
Långspöfisket med fluga var mera utbrett än vad vi kan ha en aning om i dag. Vid Ljungan och Indalsälven, Ljusnan och många andra mindre skogsvatten i Medelpad och Hälsingland mötte jag många gamla fiskare som av tradition fiskade så här. De berättade i sin tur om deras förfäders fiske, far, farfar och ännu längre bort i tiden.

Jakten har så småningom klassats som en form av kultur, fisket är nånting som man bara sysslar med. De personer som i dag har att bestämma över vår fritid, har inte gjort mycket för att upphöja sportfisket till kultur av gammal tradition, som det faktiskt är. När sportfiske i litteraturen i dag rescenceras av de stora drakarnas skribenter, så nämner man det ungefär som något katten kommit släpande med. En sportfiskare är en lite löjlig person som det är lätt att skämta om.

Läs bara Gunnar Johnsons artikel i FiN nr 2 1981 om den unika sameflugan, skuren i renben som fiskades i Lainio älv, långt uppe i norr på tidiga 1700-talet, kanske innan en engelsman satt sin fot där!

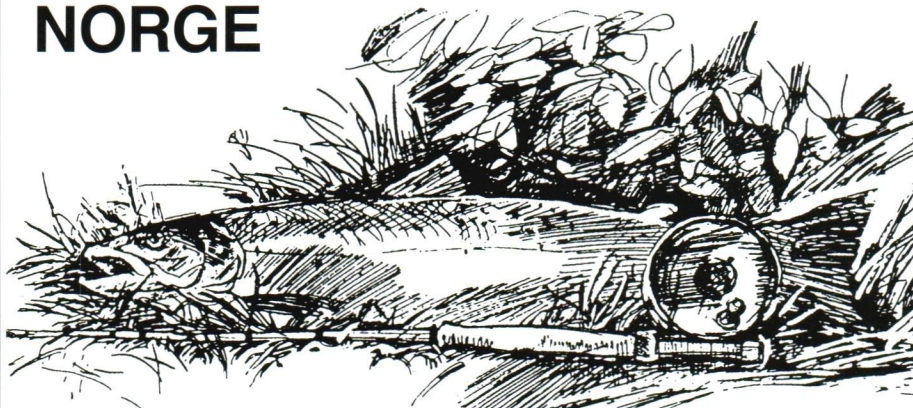
Vår flugfiskehistoria är kanske mycket äldre än så, den började inte med engelsmännen och långt före det min farfarsfar släpade sina hembundna flugor i strömmarna i Gnarpssån.

Farfarsfars flugor, som jag minns dem... jag fiskade med dem många gånger i slutet av 30-talet, men eftersom man på den tiden inte tänkte på att spara och samla finns det idag ingen kvar, någonting jag ångrat många gånger...

Farfarsfars flugor, som jag minns dem... jag fiskade med dem många gånger i slutet av 30-talet, men eftersom man på den tiden inte tänkte på att spara och samla finns det idag ingen kvar, någonting jag ångrat många gånger...

NYTT FRA NORGE

Redaktør Terje Bomann-Larsen

Et nytt Alta?

Blendende vakker og særpregert natur, samiske interesser, reindrift, laks... Joda, likhetspunktene mellom Alta og Beiar er absolutt til stede. Så Børre Pettersen, formann i Norges Jeger- og Fiskerforbund og tidligere statssekretær i Miljøverndepartementet, har kanskje et poeng når han i et illsint brev til partifelle og energiminister Olav Akselsen reiser spørsmål om utbyggingen av Beiarvassdraget er i ferd med å utvikle seg til en ny Alta-sak.

Men noe har forandret seg på de tjue årene som har gått siden den tragiske Altautbyggingen: Laks har blitt valgflesk! For når stortingspolitikerne nå har fått kalde føtter og angrer sitt ti år gamle vedtak om å gi Statkraft konsesjon for utbyggingen, er det laksen man er bekymret for. Selv kraftsosialistenes trofaste støttespillere i Høyre og Fremskrittpartiet viser omsorg for fisk og vil ha nye utredninger på bordet.

Da Altakampen raste var det ingen av disse partiene som var villige til å høre på argumenter for laksens sak. Dette til tross for at Altaelva huset en storlaksstamme som var helt unik. Før reguleringa lå den årvisse fangsten bare av storlaks på 13–14 tonn! Utbygginga blev trumfet gjennom, og selv om Altaelva fortsatt er ei god lakseelv med vel 8 tonn totalt i 1999, er det gjort ubotelig skade på gyte- og oppvekstområder hvor særlig den største laksen holdt revir.

Hvor finner vi så Beiarelva i fjorårets statistikk? Jo, på en beskjeden 204. plass, med fattige 65 kg laks totalt.

Med en gjennomsnittvekt på 4,1 kilo, blir dette 16 individer. (Den er ei langt bedre sjøørretelv, men sjøørret har ingen politisk interesse.) Om dette er fisk av egen stamme, er høyst usikkert, for Beiarlaksen ble slått ut av gyrodachtilus i 1981. Antagelig snakker vi om feilvandrerne, og det som er tilbake av den opprinnelige stammen er neppe stort mer enn noen liter nedfrosset rogn og melke i genbanken.

Vassdraget er riktig nok rotenonbehandlet og står foran friskmelding, så man skal ikke se bort fra at det kan reetableres en livskraftig laksestamme. Men kontrasten til hva man ofret i Alta er likevel påfallende, og viser at all medieomtale de senere år har satt villaksen på den politiske dagsorden. I 1980 gikk man ut fra at velgerne var likegyldige til laksens ve og vel. Nå er villaks et tema å sanke stemmer på. Det er ikke vanskelig å få øye på vikarierende motiver bak mange politikeres plutselige omsorg, men om laksestammens framtid skulle bli argumentet som stopper utbygging av Beiarelva, bør vi legge oss det på minnet, og bruke det for alt det er verd ved neste korsvei.

Nye runder med rotenon

Direktoratet for Naturforvaltning legger i disse dager fram nye planer for behandling av vassdrag infisert med gyrodachtilus salaris. Selv om man ønsker å støtte alternativ forskning (se Nytt fra Norge 4/00) er det fortsatt ro-

tenon som er gangbar medisin. De senere års tilbakeslag har imidlertid ført til en kritisk gjennomgang av metodene. Det man nå vil satse på i vanskelige vassdrag er en kombinasjon av gift og fiskesperrer. I følge seksjonssjef Norunn Myklebust ved DN er man allerede i gang med å undersøke mulighetene i Lærdalselva. Andre aktuelle vassdrag er Skibotn, Rauma, Rana/Røssåga og Driva. Det kan være snakk om å sperre både hovedvassdrag og sidebekker, eventuelt å behandle dem hver for seg. En ulempe vil det være at disse sperrene må fungere over lang tid. Velger man f.eks. å sperre på et vassdrag for så å vente til parasitten har dødd ut på oversiden, for så å rote nonbehandle på nedsiden og deretter vente på friskmelding, kan det være snakk om 10 år. Velger man å behandle også på oversiden, kan prosessen forkortes med 4–5 år, men uansett vil det få stor betydning f.eks. for reproduksjon av sjøørret. Både Lærdal, Rauma, og ikke minst Driva er ypperlige sjøørretelver. Når man tar i betraktning at sistnevnte har en lakseførende strekning på 10 mil, er det klart et svært alvorlig inngrep som skal vurderes. Her vil det være duket for mange runder med utredninger og heftig debatt.

Mindre debatt blir det nok om ny omgang med rotenon mot ørekyte på Hardangervidda. Mediene viser ikke lenger så stor interesse for saken, og dermed tror heller ikke saksbehandler Heidi Hansen at Oddekalvs "soldater" vil ta seg bryet med å hindre en ny aksjon. Når dette går i trykken, er ennå ikke den byråkratiske kverna helt ferdig, men alle synes nå enige om at etter at det i sommer ble funnet tre overlevende individer, er det viktig å kjøre ny behandling før vinteren senker seg over høyfjellsplatået, helst i september.

På vårt spørsmål om ikke den mislykkede aksjonen viser at dette er et svært vanskelig prosjekt, svarer Hansen at det i andre land, f.eks. USA er helt vanlig å kjøre tre påfølgende behandlinger for å være sikker, og at det ikke er uvanlig å komme opp i sju eller mer innen problemet er løst. Det som imidlertid er viktig er at man kommer raskt ut så ikke populasjonen tar seg opp og blir sterk igjen. Ørekyta gyter gang på gang gjennom hele sommer-sesongen, så det tar ikke lang tid før man er tilbake ved start. Derfor ønsker direktoratet også en enklere saksbehandling som gjør det mulig å gjennomføre hasteaksjoner i tide. Det er store verdier som står på spill på Hardangervidda.

Vi håper de rakk det før isen la seg.

Lax- och havsöringskroken Salar tillverkas i udda kroksnummer och finns i färgerna guld, silver och klassiskt svart.

Styrande knutar och den nya kroken Salar

Text & foto: Anders Isberg

Användandet av styrande knut, kroköglans utformning, vår bindteknik och hur flugan rör sig och fiskar i vattnet hänger ihop med varandra. En bra bindteknik gör att flugans huvud hamnar precis lagom långt bakom kroköglan för att man skall kunna göra en styrande knut. Den styrande knuten möjliggör i sin tur att man kan fiska flugan så att den går rätt i vattnet och inte hamnar i okontrollerad vinkel mot tafsens. Men för att få full kontroll över de olika delstegen krävs att man binder på en krokmodell som är korrekt utformad.

Med denna artikel vill jag puffa för användandet av styrande knutar, men vill samtidigt redan inledningsvis säga att en styrande knut inte är allena salig-

görande vid alla tillfällen. Att laga efter läge passar istället bra vid flugfiske. Däremot är en styrande knut ofta lämpligt vid fiske med lax- och havsöringsflugor, vilket har samband med krokens utformning, dess storlek och vikt, tafsens grovlek, de påfrestningar tafs och fluga utsätts för under fisket samt det sätt på vilket dessa flugor oftast fiskas. När man fiskar med flugor bundna på tub får man automatiskt en styrande knut, eller rättare sagt automatiskt en rak linje mellan tafs och fluga.

På mindre krok, till exempel när man gör en styrande knut på en enkelkrok för öring/regnbåge/harr, så går detta oftast mycket bra, eftersom öglan normalt är lagom stor i förhållande till krokstorleken och den tänkbara

tafsgrovleken. Midjan bakom öglan är också markerad och öglans vinkel mot krokskäftet också den riktiga, det vill säga omkring 45 grader, för att en rätt utformad styrande knut ska få tafsens att bli en rak förlängning av krokskäftet, så att flugan går rätt i vattnet. Det enda man behöver tänka på är att dressa flugan så att knuten verkligen får plats mellan ögla och huvud och kontrollera att öglan verkligen sluter an mot krokskäftet och inte har någon vass grad som kan skava mot tafsens. Om så är fallet kan det naturligtvis vara riskabelt att fästa flugan med en styrande knut. Men på den här typen av mindre öringkrok finns egentligen ingen skillnad mellan tidigare krok och de som görs idag.

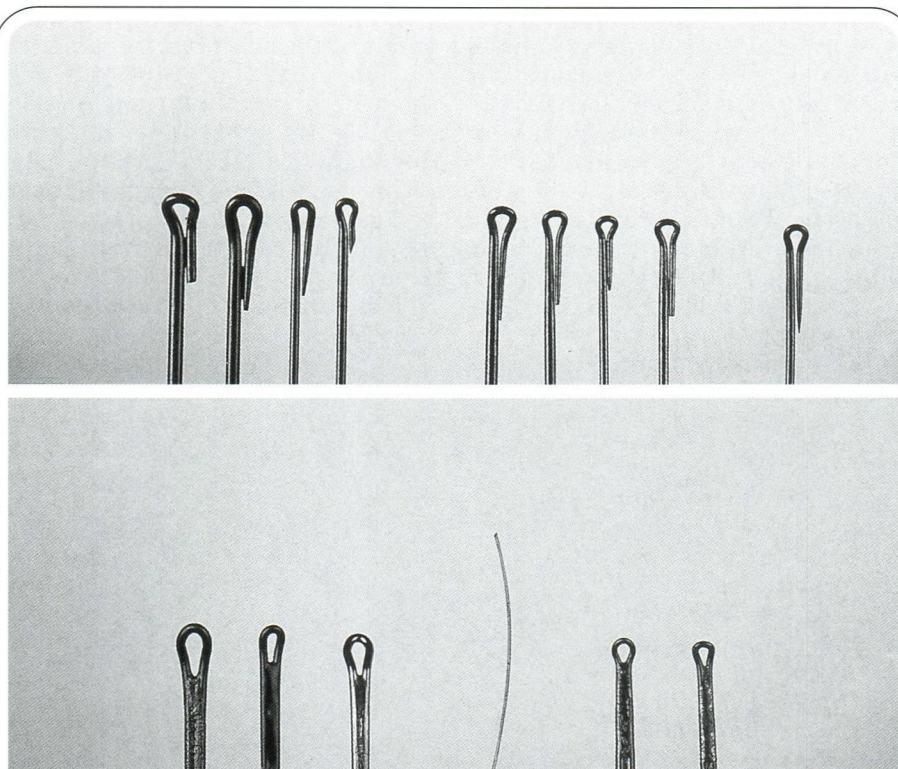
När det gäller krok avsedd för lax- och havsöringsfiske finns det emellertid en markant skillnad mellan hur kroken tillverkades förr i tiden och hur många modeller ser ut idag. Våra kroktfabrikanter lägger ner stor möda på att utveckla specialstål och hårdningsmetoder, men den viktiga designen, som avgör krokens funktionsduglighet, har verkligen legat på slumrande reträtt.

Under de år jag själv bundit flugor för lax- och havsöring, främst till andra än mig själv, så har det varit problem att hitta funktionsduglig krok. Det har varit en gemensam uppfattning hos såväl de jag bundit flugor åt som hos mig själv att just öglan varit bekymret. Även vid diskussioner med andra flugbindare och flugfiskare har jag märkt att de också haft samma uppfattning. Öglan har varit ett bekymmer.

Vissa redskapshandlare har uppmärksammat problemet, dock långt ifrån alla. Få krokar är riktiga. Det går att göra styrande knutar på de flesta – men det är inte gott och väl, det är nätt och jämt. Så pass nätt och jämt att man undrar om kroktfabrikanterna verkligen tänkt sig låta oss göra styrande knutar på krokarna. Det känns som om tillverkaren inte riktigt fattat galoppen med den här typen av krok. Och vi konsumenter köper ju den krok som bjuds ut. Inte därför att kroken är riktig och bra, utan för att det inte finns något val. Och genom att den felaktiga kroken köps, så produceras det nya av samma sort...

Genom detta får dagens flugbindare inte heller samma chans att göra lika nätta avslutningar som man kunde göra förr. Utrymmet bakom kroköglan är nämligen för tjockt, brett och klumpigt, eller så är krokskänkeln på enkel och trekrok (Edsmond Drury-krok) kapad rakt av, så att en tvär och skarp vinkel uppstår, vilket ställer till problem när flugan skall avslutas och man försöker få en vacker styling och ett nätt huvud. Binder man för övrigt flugan nätt och fin, så kan det komma att se groteskt ut vid avslutningen.

Förr var de flesta krokar rätt utformade. Oavsett fabrikat hade de det gemensamt att öglan var väl utformad och anpassad sin funktion. Öglans storlek var proportionerlig mot krokstorleken och wiren i öglan var tunnare i godset än kroken i övrigt och jämntjock runt om, vilket bidrog både till viktig symmetri, funktion och skönhet. När kroken är funktionellt utformad följer nämligen närmast automatiskt att den samtidigt blir vacker. Och gammal laxkrok är vacker!

Skillnad på utformning av kroköglor

Övre bilden: Till vänster fyra krokar av modern tillverkning. Tråden i öglan är antingen för kraftig för att man skall kunna nypa in den del som går tillbaka med bindtråden, så att en midja bildas, eller så är den tillbakaböjda delen för kort eller tvärt avklippt eller öglan inte tillräckligt päronformad utan har mer formen av en slapp loop. Här blir det svårt att binda vackert och att göra en styrande knut.

I mitten visas krokar från förr i tiden. Dessa är lätta att binda på och tillåter att man gör styrande knut.

Till höger Mikael's nya krok Salar. Öglorna behålls mycket fina även med minskande krokstorlek.

Krokarna är i storlek från 5/0 till 3. Det viktigaste med bilden är att visa karaktären och utformningen av öglan på respektive krok.

Nedre bilden: Till vänster nutida dubbelkrok. Öglorna saknar en markerad midja, i mittfallet är den närmast obefintlig. Har tillverkaren inte tänkt sig att man ska kunna göra någon styrande knut – eller är det bara ren okunskap?

Till höger visas äldre dubbelkrok. Lätt märkt till att öglorna har kraftigt nedtaperat gods, att själva loopen är liten och nätt, att vinkeln är riktig och att kroken är som **smalast** i just midjan – medan de moderna dubbelkrokarna närmast är **breddare** i midjan än i krokskaftet. Vem har tänkt ut det och varför?

Notera som en jämförelse nylontafsen, som har en grovlek på 0,37 millimeter. Vilken storlek behöver egentligen kroköglan ha? Krokarna är i storlek 4–6.

Den nya kroken Salar

Mikael Frödin, välkänd medarbetare i FiN, har tagit sig an det här problemet i ett projekt som pågått i tysthet under flera år. Han har i samarbete med Partridge och Aktiv Fritid tagit fram en ny krok för lax- och havsöringsfiske. Den nya kroken kan sägas vara ett direkt svar på en mångårig bristfällig utformning av krokar för laxflugor och havsöringsflugor. I korthet kan sägas, att då Mikael tog upp diskussionerna med

Partridge, som ju för övrigt har ett mycket gott renommé som tillverkare av flugkrok, så fick han svaret att hans önskemål var omöjliga att förverkliga. Det skulle bli både för svårt och för dyrt, blev svaret. Men Mikael var envis, och plötsligt såg man också vad Mikael redan hade sett. Och inte blev det så dyrt heller. Resultatet blev krokserien Salar, designad av Mikael Frödin.

Kunde man förr, så kan vi också nu,
forts på nästa sida

forts från föreg sida

var parollen. Och visst får man hålla med. Kan man skicka iväg raketer och ta närbilder av planeten Mars, så borde man väl kunna göra lika fin laxkrok som man gjorde förr. Kanske har det funnits en kunskapslucka eller brist på vilja hos krokstillverkarna? Kanske har vi flugbindare och flugfiskare givit för dåliga signaler till våra leverantörer av krok? Kanske har vi varit för dåliga på att höra av oss och att tala om hur vi vill att en riktig krok ska se ut?

I alla händelser är kroken Salar en framgång. Mikael, som ju har stor erfarenhet både som flugbindare och som lax- och havsöringsfiskare, har hämtat inspiration från hur krok tillverkades förr i tiden och sedan överfört dessa erfarenheter till de möjligheter som modern krokstillverkning erbjuder. Anledningen till att han hämtat inspiration från förr är att kroken på den tiden den gjordes helt för hand var så ändamålsenligt utformad. Och det ville han inte ändra på. Den gamla kroken passade både flugbindaren och flugfiskaren. Flugbindaren kunde göra nätta avslutningar och lämna tillräckligt med plats vid huvudet, så att flugfiskaren sedan kunde göra en styrande knut, vilket i sin tur fick flugan att gå på önskvärt sätt i vattnet.

Men det är inte bara öglan som utmärker Salar, kroken bär också på andra nyheter. Jag återkommer till dessa, men först något om den styrande knutens egenskaper och utformningen av flugkroken i historisk tid.

Styrande knutar

Alla har vi konstaterat att de flesta flugkrokar har öglor som antingen är vinklade uppåt eller nedåt. Men det är idag få som använder sig av denna detalj i konstruktionen för att fästa flugan vid tafsens med en styrande knut. Istället binder de flesta tafsens direkt i krok-öglan och får på det sättet ingen riktig kontroll över hur flugan är vinklad i förhållande till tafsens.

Långt tillbaka band man flugor på krokar utan stålögla. Istället använde man en ögla av tvinnad silkegut, och efter vad man kan se på bilder i gamla böcker gjorde man en knut som var

motsvarigheten till vad vi idag kallar styrande. På mindre flugor var guten inbunden direkt mot krokskaftet, innan man band själva flugan, och stack ut på dess undersida som en direkt förlängning av krokskaftet så att en några decimeter lång tafs bildades. I änden av denna fanns en gutögla, och det var med hjälp av denna ögla som flugorna byttes.

På en krok med vinklad metallögla

Salars gammeldags utformning av kroköglan medger att man binder vackra flugor som ger plats för både fler fronthackel, vinge, huvud och styrande knut.

fungerar det så här; den styrande knuten binds runt själva krokskaftet och styrs sedan ut genom den uppåtböjda eller nedåtböjda kroköglan. Man knyter alltså aldrig tafsens i själva öglan. Öglans form blir istället en hjälp att hålla knuten kvar på krokskaftet, förutsatt att öglan har en ordentligt markerad midja och även i övrigt är så utformad och vinklad att den styr tafsens rakt ut som en förlängning av krokskaftet. Det ger till resultat att flugan aldrig kan ställa sig i okontrollerad vinkel mot tafsens. Det innebär i sin tur att man inte riskerar att kasta sönder en tänkbar ståndplats därför att flugan sitter fel på tafsens och därför landar och fiskar fel. Fiskar vi med en våtfluga ser vi ju inte detta, men alla har säkert upplevt hur en torrfluga "landat på huvudet" och sedan flutit vidare stående på fronthacket och med stjärtspröten rakt upp i luften!

Styrande knutar kan alltså användas för alla typer av fiske så länge man använder sig av krok med vinklad krokögla. Vanligast är de styrande knutarna kanske vid fiske efter lax och havsöring, men själv använder jag dem ofta också när jag fiskar med små flugor, till exempel nymfer och flymfer – och alltid när jag fiskar med streamers.

Men jag har märkt att mina fiskebrö-

der sällan eller aldrig använder sig av den här typen av styrande knutar. Anledningen är tydligen att man finner knutarna besvärliga och krångliga. Istället gör man en vanlig betesknut – med de följder jag nämnt ovan. Kasten misslyckas och måste göras om. Kanske gång på gång. Och stör därmed vattnet!

Men en styrande knut är inte svårare att lära sig än den vanliga betesknuten.

Öva lite på någon av varianterna på teckningen i denna artikel. Däremot ställer dessa knutar indirekt krav på bindtekniken då man framställer flugan, så att man lämnar lagom plats mellan krok-öglan och huvudet för en sådan knut. Och det är lite svårare att tas med. Men med lite övning så går det också. Ytterligare och indirekt ger det dessutom till resultat att flugorna får vacker styling.

Man kan ibland se bilder på flugor i flugfisketidskrifter från USA som visar hur man där favoriserar ett ganska sparsamt sätt att binda. Man

drar upp alla tags från krokböjen och dressar sina flugor med kort kropp, samtidigt som man lämnar gott om plats vid huvudet. Man går alltså inte helt fram till kroköglan utan lämnar någon millimeter eller så av krokskaftet helt rent. Jag uppfattar detta lite som ett stilgrepp, men samtidigt är det mycket funktionellt.

På en sådan fluga blir det mycket lätt att lägga en styrande knut. Medan man på en fluga där bindtråden lindas ända fram till kroköglan, och nästan upp på den, knappast längre har någon möjlighet att fästa den till tafsens med en styrande knut.

Den uppåtböjda eller nedåtböjda öglan på en lax- eller havsöringskrok är alltså inte till för att man ska få stöd för flughuvudets bindtrådsvarv. Öglan är till för att skapa en midja för tafsknuten och sedan hjälpa till att styra tafs och fluga i rät linje i förhållande till varandra.

Kroken Salar

Kroken Salar tar verkligen itu med det här problemet, och fler därtill. Jag har sett prover på kroken, fått exemplar ur produktionen och bundit flugor på den, och jag måste säga att den sanner-

ligen är en mycket positiv överraskning. De som provfiskat med prototyper av kroken säger också att krokningsegenskaperna är mycket bra.

Salar är alltså ett helt krokprogram av nygammal design för främst lax- och havsöringsfisket. Krokstålet är av bästa kvalitet och härddningen är kontrollerad med modern teknik för hög jämnhet och spänst. Wiregrovleken är anpassad till krokstorleken och Salar kommer att finnas som enkel-, dubbel- och trekrok för vanlig flugbindning samt dessutom som enkel-, dubbel och trekrok för tub.

Därtill kommer kroken i tre färger – silver, guld och svart – eftersom Mikael Frödin menar att man lättare kan göra både ändamålsenligare och snyggare flugor om färgen på kroken tillåts harmoniera med mönstret. Man kan till exempel använda guldkroken till General Practitioner eller Green Highlander och silverkroken till Silver Doctor eller Silver Grey. Storlekarna på den nya kroken är udda, det vill säga 3, 5, 7, 9 och så vidare. I skrivande stund är endast enkelkroken ute till försäljning.

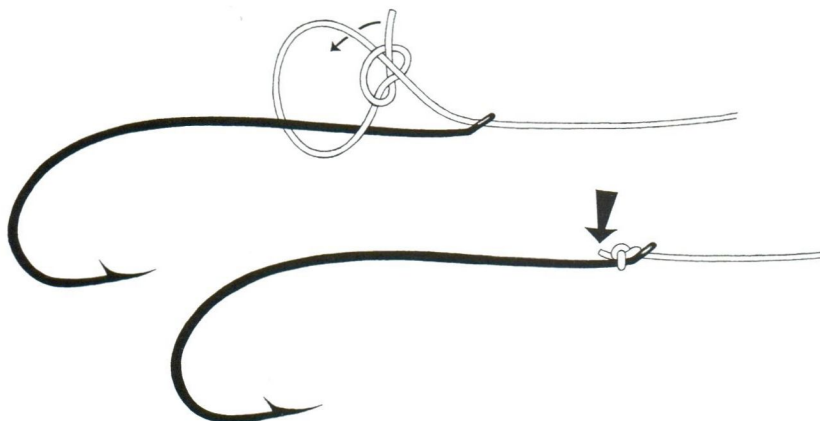
Klassisk päronform

Den stora nyheten är att en krok av den här typen för första gången på fyrtio, femtio år, enligt Mikael Frödin, fått en ordentligt nedtaperad wire i ögat. Den del som går tillbaka längs kroken är dessutom lång och uttunnad till en spets som gör att den "smälter in" mot krokskaftet när man lindar bindtråden över. Perfekt! Den del av den böjda krokögla som går tillbaka längs krokskaftet på enkelkroken är alltså tillräckligt lång, det vill säga cirka en centimeter, för att dels åstadkomma en snygg och ändamålsenlig infasning mot krokskänkeln och dels räcka till för att man skall få plats med såväl kroppshackel som ett eller flera front-hackel, om mönstret så kräver. Ändå ska det finnas plats för huvud och lämna plats för en styrande knut på cirka 1,5 millimeter. Rätt tänkt och mycket bra!

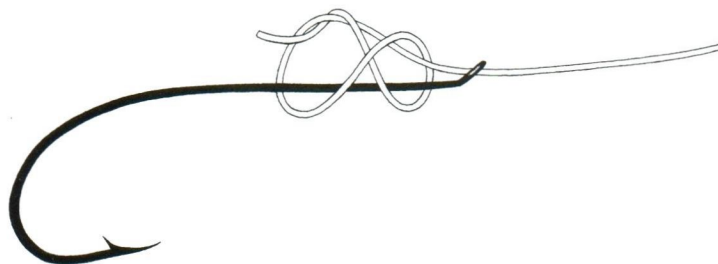
Provexemplaren för fotograferingen till denna artikel var visserligen inte alla lika fina i detta avseende, men det är en inkörningsdetalj och kommer att rättas till inför den fortsatta produktionen. Just nu är efterfrågan större än tillgången. Salar har nämligen fått mycket stor uppmärksamhet i USA.

Ögla har alltså återfått den klassiska päronformen med markerad midja. Det är det som borgar för att den
forts på sid 65

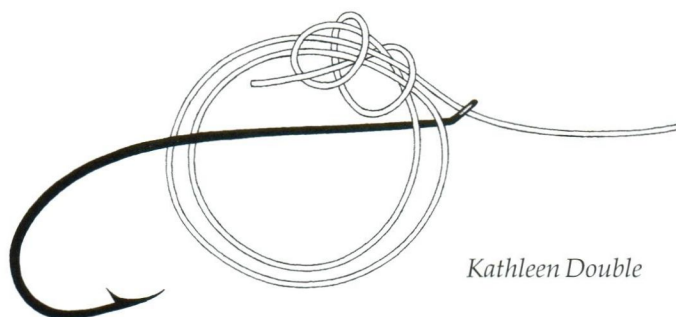
Några styrande knutar:

Thurle-knuten

Retur-knuten

Kathleen Double

Thurle-knuten är enkel att knyta och har använts sedan lång tid tillbaka, eftersom den också var lämplig för naturgut. Vik in den korta linstumpen i ögla (pilen) så sticker den inte ut åt sidan. Retur-knuten är hämtad från Ogden Smith's "The Flyfisher's Illustrated Reference Book" och Kathleen Double från Jan Grünwalds bok "Laks", utgiven på Skarv Nature Publications 1985. För samtliga knutar gäller att de bör fuktas med saliv innan man drar åt. På det viset minskar man risken att nylonet skadas av friktionsvärmen vid åtdragningen.

Den strimmiga laxen

När laxälven visade sig vara allt för låg och vattnet allt för varmt drog vi vidare till norska kusten och fann ett nytt och spännande flugfiske

Text & teckningar: Bo Nettelbladt

Sommaren 1999 var allt som det brukade vara. Semestern hade planerats redan i februari, och när det var dags att åka på laxfiske till vårt fagra grannland Norge, såg allt lika mörkt ut som vanligt. Eller snarare ljust, eftersom den brännande solen härskade. Jag studerade väderprognoserna i alla TV-kanaler jag hade tillgång till. På fyran var molnbankarna lite fylligare, tyckte jag, och alla vet vi ju hur lokalt och opålitligt vädret är i fjälltrakterna – och Norge, det är ju bara fjäll hela vägen! Det var ju inte omöjligt, trodde jag, att regnet stod som spön i backen i markerna kring den tilltänkta älvens källflöden, även om det inte syntes på väderkartan på kanal 1. Ack, detta flugfiskarens outhärliga självbedrägeri!

Nåväl, när min fiskekamrat Gunnar och jag anlände till Stjördalsälven en sen augustidag, såg det alltså precis så "lovande" ut som det alltid brukar göra. Låg älv, varmt vatten, tomta campingplatser och en lokalbefolkning som tittar på TV. Vi möttes av några tomhänta engelsmän med miner som inte skvallrade om något annat än hopplöshet. Vi förstod oddsen. Men denna gång hade vi ett ess i rockärmen. Efter en natts sömn i minsta möjliga hytte fortsatte vi ut mot Helgelandskusten, Norskehavet och Atlanten...

Atlanten, har inte det namnet en klang av äventyr? Gunnar hade tillsammans med en lokalt bevandrad fiskare besökt en saltström och fått både lax och öring där några veckor tidigare.

En älv i havet

En dag senare blickar jag ut över något jag tidigare bara hört beskrivas och sett på TV. En norsk saltström!

I ett vidunderligt storslaget landskap står jag där och blickar ut över en vacker ström. Att detta inte är en sötvattensälv sjunker så sakteliga in

när jag ser de vajande tångskogarna smyckade med brandgula sjöstjärnor. Här och var skymtar jag också rejäla krabbor, och därtill är allt detta bestrött med ett silverregn av småsill.

Det är tidig kväll och ebben är på väg ut i ett allt hetsigare tempo. Jag skakar av mig överklighetskänslan inför allt detta nya och griper flugspöet. Men öringarna är svårflörtade. Vi ser dem göra ystra skutt långt ut i strömmen då och då, men endast småtorsk tar våra dunkrokar på allvar. När ebben tilltar förflyttar vi oss längre ut mot havet och en annan ström. Detta ser ut som en bra laxälv och jag har fortfarande svårt att förstå vad jag ser.

Enligt min kamrat har vanliga traditionella våtflugemönster gått bra tidigare, men när jag efter att ha vadat ut finner mig stå mitt i ett stort stim av småsill, inser jag att det är lite absurt att fiska med en gammaldags våtfluga i detta vatten. Därför knyter jag på en sillrepresentation, en hybrid av Lefty's Deceiver och Thunder Creek. I strömkanten på "forsnacken" hugger en mindre öring redan på första kastet, men lyckas snart befria sig. Ett stim vitlingar, som huserar i bakvattnet, blir intresserade. Men någon mer öring vill inte bita i sillen.

Nedströms mig avtecknar sig en landsvägsbro mot den nedgående solen och bortom denna vidgar sig strömmen till en större bukt. I solglitteret ute i bukten ser jag hur småsillen flyr från några större jägare. Jag ser dem slå och vända i glittrande kaskader, samtidigt som måsar och tärnor anfaller från himlen. Är det öring? Eller torsk och vitling? För att stilla min nyfikenhet börjar jag fiska av sträckan nedströms bron. Men måsslagen är för långt ut. Jag kastar tvärs över strömmen och låter min sill simma med traditionell våtflugeteknik.

Allt efter som skymningen djupnar kommer de jagande fiskarna allt närmare bron, och nu kan jag i det svaga ljuset ana med vilken rasande fart jakten går. På några sekunder har stim-

met flyttat sig från den ena till den andra sidan av den krympande strömmen. Ena stunden är fiskarna alldeles inpå mig, men lika snabbt är de hundrade meter bort. Detta är inte torsk!

Är det lax?

Plötsligt snuddar något vid flugan, där den gör sin sväng efter den vita flytlinan, sedan blir det stopp. Jag drar spöet åt sidan och krokar – ja, vad?

Det måste väl vara en öring? Men det är något som inte stämmer. När de första hårda knuckarna kommer vet jag inte vad jag ska tro. Är det en lax i alla fall..?

Vilken flugfisk!

Med obeveklig kraft och hög fart sätter fisken av mot den stora bukten. Det avgör saken, detta är en lax! Fisken verkar outtröttlig och gör gång på gång långa utras, trots att jag på knuckarna känner att den inte kan vara så stor. Kanske en grilse? Fisken har inte öringens virtuositet. Antingen går den och knycker eller också ränner den iväg i långgrusningar. Inga hopp, inga finter.

Nu är jag verkligen nyfiken. Fisken kommer närmare och nu ser jag en smäcker sida blänka. Stjartspolen är verkligen smal, även för att vara en lax. Plötsligt förvrids bilden av laxen och fisken får sin sanna form även i mitt huvud. Hjärnan bläddrar snabbt i arkivet... En makrill! För första gången ser jag en makrill i levande livet och den har min Thunder Creek Deceiver i mungipan. En skönhet, en fulländad fisk med ryggen skimrande i blått och grönt och buken i pärlemor. Fullmatad med kraft efter sommarens matorgier.

Vilken flugfisk! Och fångad så här, men flytlina på vakande fisk, och i strömmande vatten dessutom. Jag vinkar till min kamrat att komma och delta i festen, men han har fullt upp med de kinkiga öringarna.

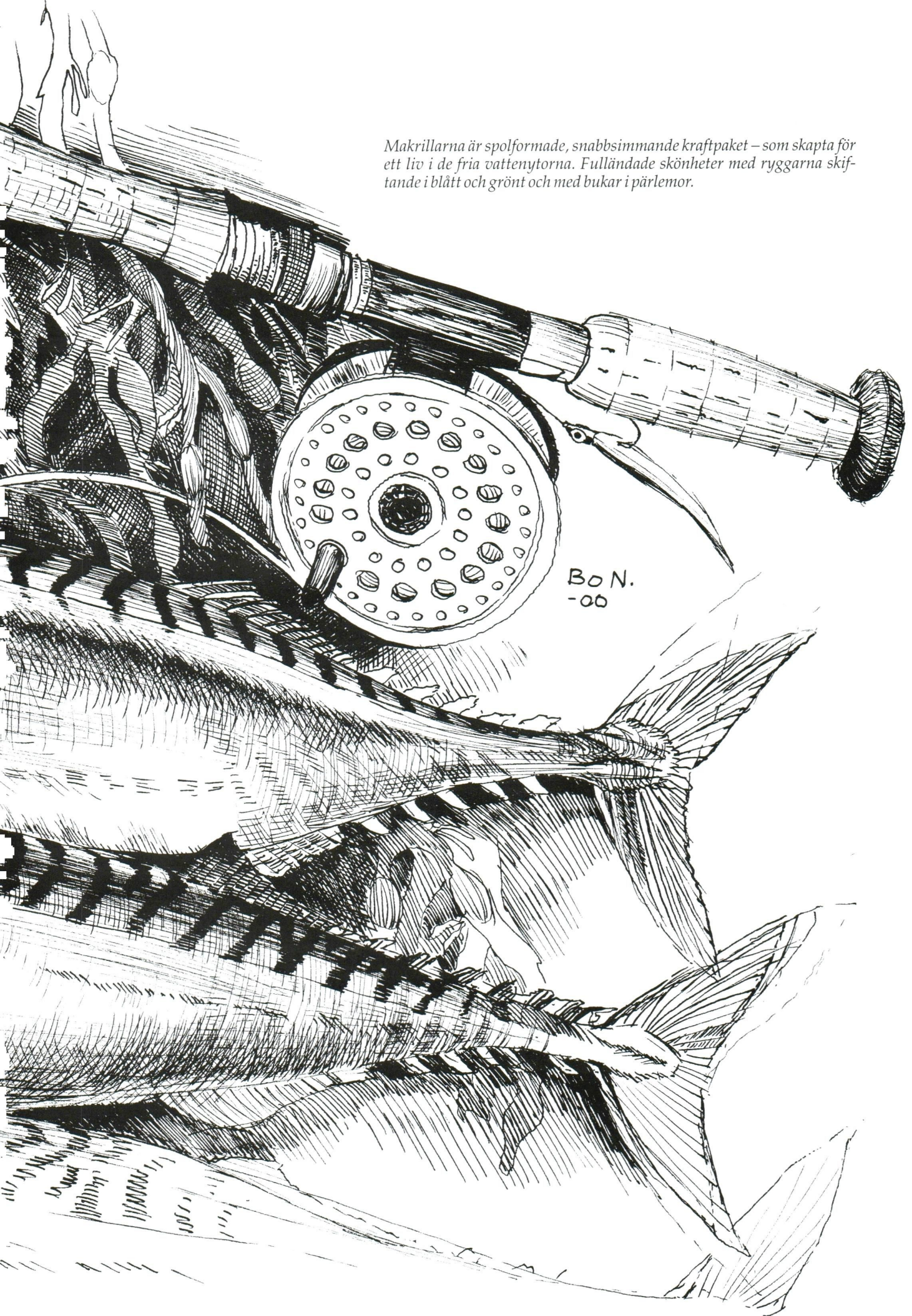
Hjärtat gör dubbelslag av fiskeglädje
forts på nästa uppslag

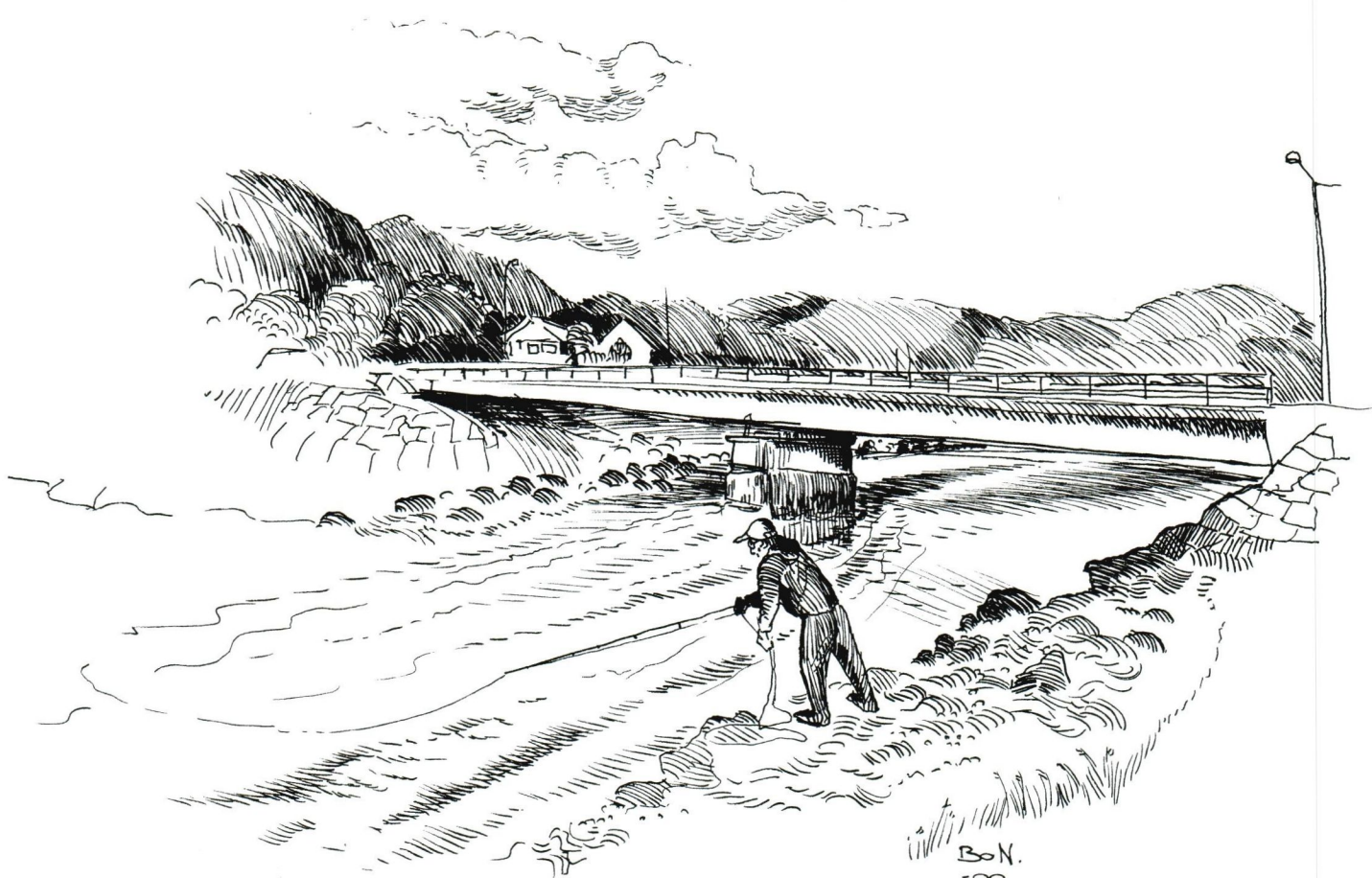
Jakten går i en rasande fart och allt efter som skymningen djupnar
kommer stimmet närmare. Småsillen tvingas upp mot ytan, sam-
tidigt som måsar och tärnor anfaller ovanifrån.

Makrillarna är spolformade, snabbsimmande kraftpaket – som skapta för ett liv i de fria vattenytorna. Fulländade skönheter med ryggarna skiftande i blått och grönt och med bukar i pärlemor.

Strömmen vände mellan ebb och flod. Morgonen därpå rann vattnet åt andra hållet.

forts från föreg uppslag
och det ilar utefter ryggraden när stimmet åter kommer rasande uppför strömmen. Trots att flugan är långt från stimmet, kastar flera fiskar sig över den på ett ögonblick. Först några stötar mot flugan och sedan blir det tvärstopp igen – och makrillen är på väg mot horisonten medan rullen utdraget ger hals. Väl inne vid strandkanten, där andra fiskar brukar lägga

sig på sidan, fortsätter makrillen outtröttligt att simma runt, runt tills jag bryskt föser upp den på land. En grann fisk, så hård och spolförmad att den nästan har karaktären av en maskin, en raket! Jag stirrar fascinerad på bröstfenorna som ligger infällda i kroppen. Man märker tydligt att makrillen är en varelse från de stora havsvidderna, den söker tryggheten i det öppna vattnet och försöker inte kom-

ma loss genom att simma in i tångskogen. När jag har makrill nummer tre på land drar stimmet ut igen och cirkusen är över för denna gång.

Augustimörkret börjar nu också bli lite väl kompakt och det knastrar konstigt under fötterna när jag vadar in mot land. Vad är detta för botten egentligen?

Morgonen därpå, när jag åter står
forts på sid 65

Thunder Creek Deceiver

Krok: Saltvattensbeständig, inte för lång och med rak ögla, storlek 1–6.

Bindtråd: Vit.

Stjärt: Två motställda vita saddlehackles och fyra flashaboustrån på var sida om dessa.

Kropp: Vit bindtråd, förtyg främre delen av kroken med koppartråd.

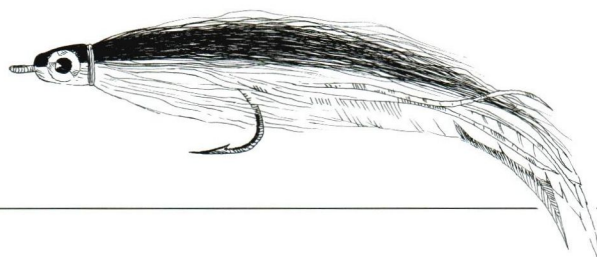
Undersida: Vitt hår av räva eller hjortsvans, Lite Brite Perl.

Översida: Svart hår av get, hjortsvans eller räva, Lite Brite River Green eller Ocean Blue och blå get, hjort eller räva.

Huvud: Håret binds in pekande framåt i nämnd ordning, viks därefter och stryks bakåt och fästs ned med röd bindtråd, vilken samtidigt bildar en "gälspringa".

Ögon: Prizma tape eyes i silver eller guld, så stora som huvudet tillåter.

Notera: Det är viktigt att förtygningen är tillräckligt lång och jämntjock, så att det inte bildas någon "hals" på flugan. Lacks huvudet väl!

Lättviktsvadare till fjällfisket

Text: Gunnar Johnson

Foto: Henry Lundgren

Trots att jag från början var något skeptisk, så köpte jag för några år sedan i ren nyfikenhet ett par Lundhags-vadare av den typ som har förstärkta "sockfötter" och som är avsedda att dras utanpå ordinarie fjällkängor. Vad som främst fällde avgörandet var fördelen att ett par sådana överdragsstövlar endast vägde knappt 800 gram, medan vågen stannade på drygt 2,6 kilo när jag vägde mina vanliga vadarstövlar. Det fanns alltså nästan två kilo att vinna på lättare packning i fjällryggsäcken.

Frågan var bara om sulorna skulle tåla slitaget från många timmars vadande på sandiga och steniga bottnar. Men en god vän talade sig varm för den här typen av vadare efter att ha provat en kortare, knälang modell vid vadning över grunda strömmar vid sina fjällvandringar, och jag kan idag konstatera att sulorna på mina egna vadare klarat slitaget mycket bra och att stövlarna inte visat någon tendens till läckage.

Överdragsvadarna har påvulkade sulor med uppvikt kant och mönstrad förstärkning, och stövlarna kan dras åt kring vristerna för bättre passform, vilket bidrar till att skaften inte "fladdrar" i strömmen. Upptill finns stroppar att fästa i bältet. Genom att vadarna dras över de vanliga vandrarkängorna, så blir den här kombinationen dessutom ett väl så stadigt alternativ som ett par vanliga vadarstövlar. Till och med stadigare, eftersom vandrarkängorna ger betydligt bättre stöd för fot och vrist än ett par stövlar.

När jag kommer upp på land tar jag alltid av mig överdragsvadarna och vränger dem ut och in. Jag har aldrig varit speciellt besvärad av någon kondens, men den fukt som alltid uppstår vädras på detta sätt betydligt snabbare ut än i ett par stövelförsedda vadare, där man ju endast kan vika ner skaften för att påskynda torkningen.

När man vränger överdragsvadarnas fötter, bör man samtidigt passa på att borsta bort alla små sandkorn och annat skräp, som annars riskerar att nöta hål från insidan. Av samma skäl bör man vara noga med att borsta bort all sand från kängorna innan man drar på sig vadarna.

Den stora fördelen med denna typ av lätta överdragsvadare är naturligtvis vikten. Som redan nämnts väger de nästan 2 kilo mindre än mina vanliga vadarstövlar, och vad detta innebär inser alla som vandrat längre sträckor med en allt för tung fjällryggsäck. Men jag har också använt överdragsstövlarna då jag vandrat längs någon å hemmavid och fiskat från land. De har då legat hoprullade i den lilla dagtursäcken tillsammans med en termos och en lätt fleece-tröja eller skaljacka och endast tagits fram då jag velat vada över ån för att fiska från andra sidan, varefter jag tagit av dem igen. Även vid fiske från land längs partier där stränderna består av sank myrmark kan lättviktsvadarna med fördel användas, men då lämpligen med skaften nedrullade till knäna för att göra dem mindre varma och minska kondensen.

Det finns all anledning att följa den gamla goda regeln att undvika att vada så långt det är möjligt. Men ibland tvingas

Överdragsvadare att kränga över vandrarkängorna kanske kan tyckas vara något av ett provisorium. Men jag har funnit att de fungerar utmärkt, samtidigt som de sparar vikt i packningen.

man att fiska utvadad i vattnet och vid vissa tillfällen kräver fisket till och med vadarbyxor. Vid vadning i endast knädjupt vatten känns säkert traditionella vadarstövlar för de flesta som det naturliga valet, medan överdragsvadare kanske upplevs som ett provisorium. Men det handlar nog mest om gammal vana innan man provat. Då inser man att de verkligen är ett fullgott alternativ – och därtill en välsignelse om man vill prioritera alla möjligheter att hålla nere vikten på sin packning.

Många protesterar kanske och säger att de brukar vandra in till fiskevattnet i sina vanliga vadarstövlar för att minska vikten i ryggsäcken. Men man tvingas då istället att packa ner ett par vanliga kängor, eller i varje fall någon form av lägerskor, varför viktminskningen inte blir lika stor som man kanske inbillar sig. Därtill blir det både svettigt och klumpigt att vandra i vadarstövlar – även om skaften är nedvikta. Det var så jag ofta själv gjorde för inte allt för många år sedan, så jag vet.

Att vandra i vadarstövlar med tung packning på ryggen ger dessutom inte samma stöd för foten som om man väljer ett par riktiga vandrarkängor. Så förutom att spara in på vikten i packningen orkar man faktiskt gå längre med den redan tunga ryggsäcken om man har vandrarkängor med bra stöd för vristerna. Med andra ord "sparar" man vikt dubbelt upp!

Utsikt från en åkant

Mitt i den nordiska vintern är det skönt att tänka tillbaka, minnas guldkantade fiskestunder och räkna dagarna till strömmarna går öppna igen...

*Text: Michael Bergström
Teckningar: Gunnar Johnson*

Jag sitter lätt tillbakalutad mot det döda alträdet, som står mitt i Lerhöljan vid Sävåns strand, och blickar ut över strömmen. Vattnet ringlar med sin magiska kraft genom landskapet, ömsom med fart och kraft, ömsom stilla. Strömmande vatten har en förmåga att förmedla upplevelser av stillhet och lugn, som värmer min fiskarsjäl. Mitt flugspö vilar med klingen snett över båda benen, handtaget och rullen ligger i sanden, nästan i vattenbrynet, och sköljs då och då över av vattnet som flyter förbi. Fötterna med vadarskorna befinner sig i vattnet och de pulserar upp och ner och följer strömmens taktfasta rytm, en rytm som nästan vaggar mig till sömns.

Det är den sista dagen i maj månad och kvällningen närmar sig. Jag känner hur naturen håller på att växla över från vår till sommar. Nu väntar en hektisk tid för både växter och djur. På andra stranden ligger ett fält, där en väldig matta av blåsippor breder ut sig på marken. De vackert blåtonade blommorna gör sina sista försök att lapa i sig de livgivande solstrålarna innan lövsalen ovan har slagit ut helt och skuggar marken.

Solen lyser från en nästan molnfri himmel. Det är bara ett och annat stackmoln som skymmer solen då och då. Innan solen försvinner helt bakom den täta raden av alträd längs åns strandlinje, leker de sista värmande solstrålarna tafatt med strömvirvlarna och bildar märkliga reflexer på vattenytan.

Koltrasten sjunger ljudligt ut sin vårfras i den stilla skymningen från en grantopp, som står i ensamt majestät bland alträden. På stenen mitt i strömmen sitter forsärlan, spanar efter flygfån och vippar på sitt karaktäristiska sätt med stjärten. Då och då flyger den iväg ett par meter och snappar åt sig ett par dagsländor. Jag följer med blicken fågelns flykt över vattnet och upptäcker en svärm med hundratals dagsländor endast ett par meter ovanför mig och vattnet. Sländorna är mitt i sin parningsdans, de flyger lodrätt upp i luften och dalar sedan sakta ner mot vattenytan.

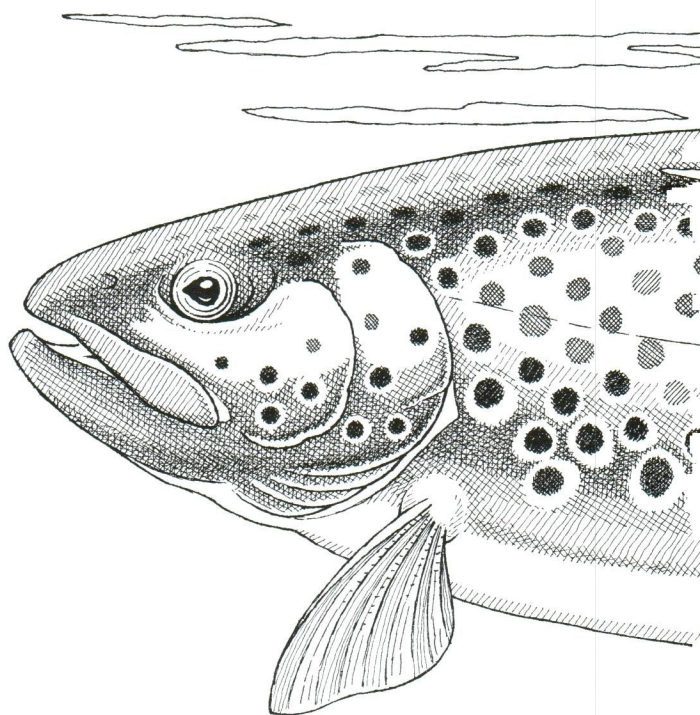
Jag lyckas fånga en slända efter viss möda och efter några yviga rörelser med min fiskehatt som fångsthåv. Efter mina kunskaper artbestämmer jag den till Stor Vasslända. Det ger mig en viss hjälp i mitt flugval, men ännu har ingen öring börjat vaka. Därför sätter jag mig till ro igen och inväntar öringarnas matsökande från vattenytan. Samtidigt

tar jag fram min fiskedagbok ur västens innerficka och gör några snabba anteckningar om mina iakttagelser.

Den lätta kvällsbrisen bär fram en underbar blomdoft från häggen som står i full blom. Jag tänker tillbaka på fjolåret, då häggspinnarlarver vävde in varenda hägg med sitt silke, så att all blomdoft uteblev, efter det att larverna tuggat i sig både löven och blomknopparna. Då såg Sävåns dalgång ut som ett spöklandskap.

Jag måste ha slumrat till och väcks ur min drömska tillvaro av att en öring bryter vattenytan bara tre, fyra meter rakt ut i strömmen utanför den plats där jag sitter. Öringen tar en förbiflytande spinner av Stor Vasslända. Vakande fisk, ett välbekant ljud...

Jag låter öringen vaka sig trygg, innan jag försiktigt reser mig upp och hukande smyger mig fram några meter uppströms till en någorlunda bra kastposition. Öringen fortsätter att vaka med jämna mellanrum, lugnt och tryggt. Mitt

hjärta slår i allt snabbare takt av upphetsningen, fiskefrossan gör sig påmind. Ytterligare en öring börjar vaka ett par meter nerströms den första. Jag byter till en svartbrun liten fluga i storlek 14 med spentvingar av vitt polygarn och fettar in den lätt.

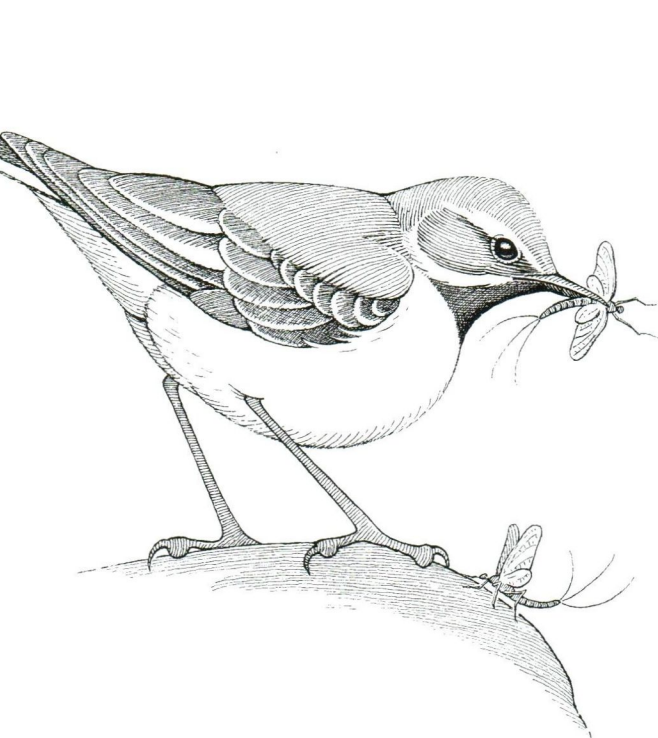
Ett problem är att jag knappast kan vada ut i vattnet, eftersom fiskarna då förmodligen kommer att skygga och försvinna. Min kastposition utmed åkanten är inte den bästa, men den får duga. Ett vanligt bakkast skulle fastna i de bakomvarande småbuskarna. Här måste jag rolla ut flugan.

Jag lugnar mig ytterligare en stund innan jag gör första kastet. Försiktigt drar jag ut löslina från rullen och låter linan följa med strömmen några meter. Jag får kanske två eller maximalt tre kast på mig, innan öringen börjar fatta misstankar och går ner och ställer sig på djupet. Här gäller det att ta det lugnt...

Jag rollkastar linan rakt ut mot strömmen. Flugan landar lätt på vattenytan och jag mendar linan två gånger medan flugan styr mot öringens ståndplats. Hugget kommer bara ögonblicket innan linan rätat ut sig helt – ett hårt plask! En signal som instinktivt får mig att höja spötoppen i ett mot-hugg.

Öringen har tagit flugan som sitter säkert förankrad i fiskens underkäke. De tunga knyckarna som förmedlas genom spöt skvallrar om att öringen är stor. Jag blir lite förundrad över varför öringen är så lugn i detta ögonblick, men hinner inte tänka tanken färdig förrän ett kilotungt dynamitpaket kommer farande rakt upp ur strömmen, för att sekunden senare – på breddsidan – landa igen med ett plask!

Det är knappt jag hinner med i svängarna. Öringen gör en långgrusning nerströms, rullen skriker och spöt står i en vid bäge. I nästa sekund tvärvänder öringen och simmar uppströms med expressfart. Den stannar till i sin egen djuphåla och trycker sin smörgula buk mot botten. Att jag lyckas ta hem linan så fort och få upp den på rullen är ett under. Så fortsätter kampen. Jag tar hem ett par meter lina, som fisken genast tar tillbaka. Så håller vi på i säkert fem, kanske tio minuter, innan öringen får ge med sig och jag kan drillan in den till strandkanten. Där tar jag ett lätt tag

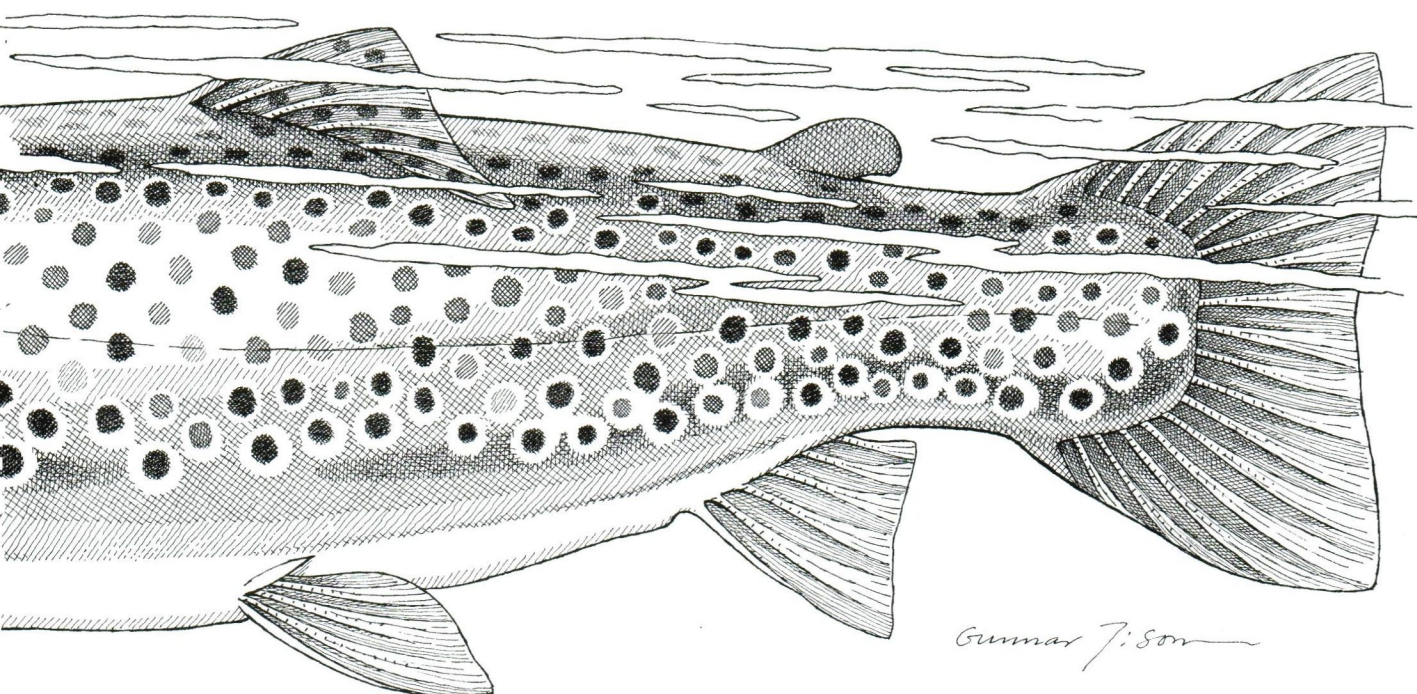

över fiskryggen och lossar kroken från underkäken. Samtidigt gör jag en snabb mätning av fiskens längd till cirka 48 centimeter.

Nytt syrerikt vatten pumpas genom öringens gälar och med några kraftiga stjärtrörelser tar den åter strömmen i besittning. Jag lyfter på fiskehatten. Öringens vikt uppskattar jag till ungefär 1,2 kilo.

Klockan är sen och skymningen har nästan övergått i mörker. Stillheten har djupnat, naturen har slagit sig till ro och kvällskylan gör sig påmind. Rådimman kommer rullande från angränsande marker och beslöjar vattenytan. De sista vaken har dött ut. Man kan tro sig se skogsfrun dansa fram över strandkanten i det svaga skymningsljuset.

Det är dags att vända hem efter ännu en fiskekväll...

Gunnar J. Sön

En fotoessä om flugfiske på *Nya Zeeland*

Text & foto: Niclas Andersson

När vintern drar sitt täcke över norra halvklotet sveper sommaren i full prakt över det södra. När öringarna här hemma spar på energin långt nere i mörkret under isen är vakfesten som mest intensiv på Nya Zeeland. Under min senaste resa till flugfiskarens "Shangri-La" spenderade jag tolv veckor tuffande runt i en skraltig Mitsubishi Tredia av årsmodell 1984, fylld till bristningsgränsen med fiskespön, kameraprylar, sovsäckar, tält, mat – ja, allt det som hör ihop med ett par äkta "fiske-bums". Med nervevade rutor körde vi runt och levde som människor på flykt, flykt undan den dagliga verklighetens tristess med jobb, hem och allt det som hör "svenssonlivet" till. Musiken strömmade ur bilens kassettdäck. Grus och vägdamm yrde upp bakom oss medan vi for åtskilliga varv runt Nya Zeelands sydö. I ett land där fåren var fyrtio gånger så många som människorna och där öringarna i snitt vägde 1,7 kilo, levde vi som luffare på bönor och spagetti. Nätterna varvades med billigt boende under bar himmel, i tältet, bilen eller någon sjabbig jakt- och fiskestuga långt ut i bushen. Ett liv utan god mat, utan dusch, utan TV, utan shopping; ett liv där endast öringen stod i fokus, ett jävligt skönt liv. Nu har vardagen hunnit i fatt mig och det enda som finns kvar är minnen i form av fotografier, som jag gärna vill dela med mig till FiN:s läsare.

Närmare information om Nya Zeeland kan Du få genom den ideella organisationen Skandinavisk Australisk Nyzeeländsk Vänskapsförening, Kastellgatan 17, Box 7124, 402 33 Göteborg. Telefon 031-774 00 75.

På andra sidan jordklotet, i kristallklara vatten, simmar några av världens största öringar. Det klara vattnet i kombination med de stora fiskarna har givit Nya Zeelands öringar ett rykte om sig att vara världens mest skygga öring. Skall man lyckas i landet "ÖZ" ställs det höga krav på flugfiskaren. Det gäller inte bara att ha god syn för att upptäcka fisken i vattnet, man måste dessutom kunna smyga som den bäste jägare och presentera sin fluga på ett föredömligt perfekt sätt. Vid de flesta vatten får fisken syn på oss långt innan vi får syn på den. Så när man till slut lyckas finna en fisk på vilken man kan lägga ett kast får man ta fram all sin skicklighet. Öringarna i landet "Down Under" tillåter inte att man "hamrar" dem med kast efter kast. Det första kastet blir oftast också det enda, så det gäller att ha god teknik och nerver av stål om allt skall stämma. Men när allt klaffar blir belöningen riklig och fångsten ett minne för livet...

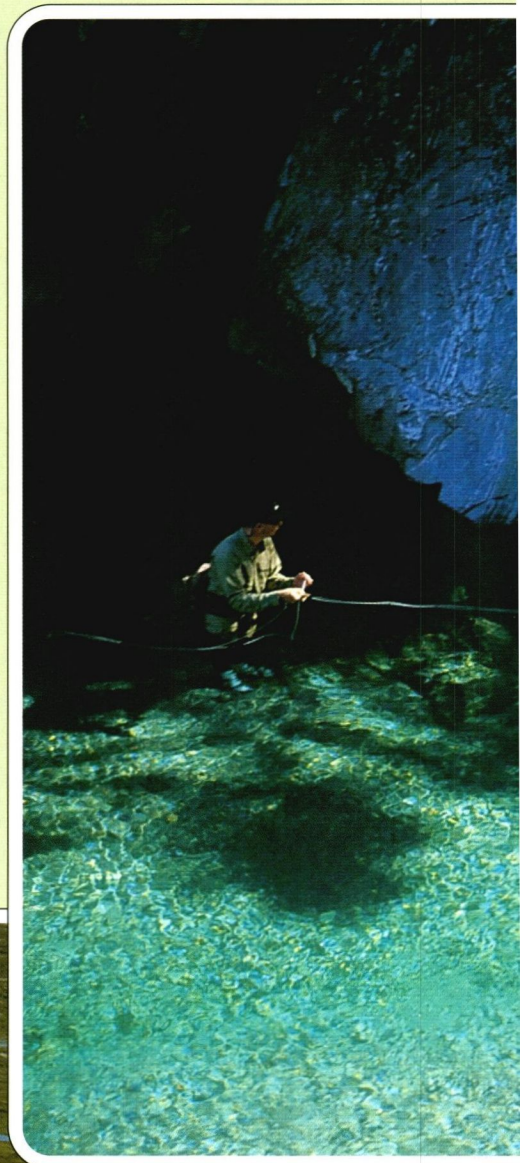
→
forts på nästa uppslag

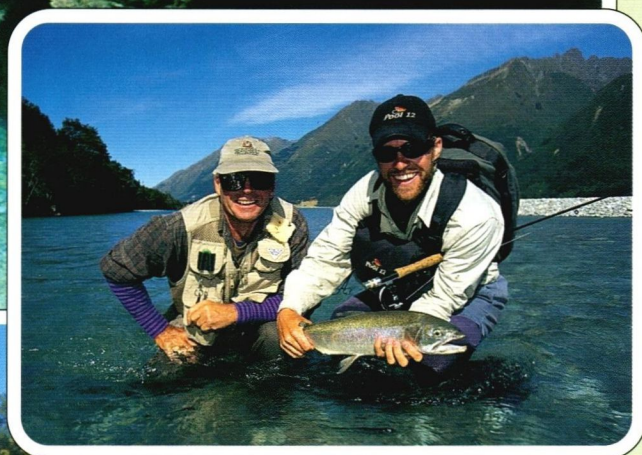

En fotoessä om flugfiske på Nya Zeeland

Det är naturligtvis en extra stark upplevelse att komma till Nya Zeelands kristallklara öringvatten under den årstid då flugfisket ligger i malpåse här hemma. Som en extra bonus får man också med sig tankar om hur ett bra flugfiske kan vara, om det organiseras och byggs på biologiskt hållbara principer. Därtill tankar om service för besökande sportfiskare och synen på fisket som en naturlig och viktig turismnäring. Att anlita en kunnig fiskeguide är till exempel fortfarande inte särskilt vanligt här i Norden. Besöker man Nya Zeeland är det däremot både naturligt och nära nog nödvändigt att vända sig till en guide; inte minst för att lära sig "sight fishing", det vill säga konsten att först upptäcka fisken i vattnet för att därefter fiska på den. En fiskeguide kan vara den absolut bästa investeringen under en fiskeres, eftersom man på det sättet kommer i åtnjutande av kunskaper, vilka det normalt annars skulle ta flera år att förvärva på egen hand.

I Nya Zeeland bedriver så gott som samtliga flugfiskare catch & release trots att det i de flesta vatten är tillåtet att behålla en eller ett par fiskar. Men alla tycks vara medvetna om, att utan ett frivilligt catch & releasefiske skulle fiskbestånden snart utarmas och landets fantastiska öringfiske snabbt falla i glömska. Här har vi i Norden mycket att lära om konsten att bygga upp ett flugfiske av hög kvalitet – något som naturligtvis skulle betyda mycket för fisket som turismnäring också här hos oss.

Som besökande svensk är det mycket som är anorlunda i Nya Zeeland. Hemma är vi till exempel vana att lösa fiskekort för varje enskilt vatten eller i bästa fall ett större fiskevårdsområde. I Nya Zeeland kostar ett årskort knappt 400 svenska kronor och gäller då för alla vatten i hela landet, utom för de tre större sjöarna på Nordön och i deras tillflöden. I Sverige är vi också vana vid vår allemansrätt, som ger oss frihet att vistas i naturen och gå på annans mark, men där fisket inte ingår. I Nya Zeeland finns en "omvänd" allemansrätt. Det finns inga privata vatten, och så länge man får tillstånd av markägaren att beträda hans mark är det fritt fram. Skulle man inte få sådant tillstånd, finns det ändå en gammal regel som ger alla rätt att fiska, så länge man inte går längre än 20 meter från strandkanten. En fiskeguides kännedom om lokala markägare eller på vilka platser man lättast kommer ner till vattnet blir därför extra värdefull – helt vid sidan om hans eller hennes övriga kunskaper om själva fisket. Det finns därför mer än en anledning, när man företar en så långväga resa till en ny fiskemiljö, att anlita en guide för att få ut så mycket som möjligt av upplevelsen.

Golden Olive Bumble.

Irländska loughflugor I: *Bumbles*

I en liten mini-serie på två artiklar, varav den andra kommer i februarinumret næsta år, berättar Gerben Groustra om irländska loughflugor. Den andra artikeln kommer att handla om Mayflies, Goslings och Dabblers

Text & foto: Gerben Groustra

Det har alltid hengt noe mystisk ved de Keltiske navn på de Irske lough – Lough Carra, Lough Corrib etc – alle disse kjent for sit Mayfly-fluefiske.

Den første gangen jeg så Irske fluer ble jeg fascinert av de fine fargene, dette måtte jeg til bunns i. Etter litt graving kom jeg i kontakt med Dave Matthews, som er profesjonell fluebinder fra Crossmolina, County Mayo i Irland.

Vedlagt i brevet hans var en eske med Bumbles og forklaring på alle mine spørsmål angående disse klassiske lough-fluer. Dave poengterte at første inntrykk av uryddighet ikke var tilfeldigheter eller dårlig håndarbeid men mål med den Irske flua – "lys, farge og bevegelse". Hold den mot lyset og du forstår hva han mener.

Den skal gløde av farge, og blandingen av hackle og litt løst bundet selull gir den halo av farge som ingen Irsk fluefisker vil være foruten.

Bumble-serien ble fra starten tenkt ut som sjørøretfluer,

men blir i dag likeså mye brukt til fiske etter brunørret, og da spesielt Claret og Golden Olive Bumbles. Golden Olive Bumbles er glimrende fluer når Ephemera danica og vulgata klekker, og Claret Bumbles er svært effektive når vårfluer er på vannet.

Bumbles kan fiskes med eller uten flytemiddel. Med flytemiddel vil de tiltrekke mange harde tilslag på bølgetoppene under fiske fra båt eller flytering. Det tradisjonelle oppsettet i Irland er en fortom med opphengere, der de bruker en Bumble som toppflue. Men, forteller Dave, like bra eller bedre vil være å bruke Bumble til mellom-flue med Green Peter i spissen og en French Partridge som toppflue. En slik kombinasjon vil alltid gi deg noen tilslag i en hvilken som helst Irsk lough.

Bibioen, en klassisk fjellflue for de fleste av oss litt eldre fluefiskere, er et annet sikkert Irsk kort. Bibioen blir bundet

forts på næsta oppslag

Claret Bumble

- Hale:** *Gullfasan tippet.*
- Kropp:** *Medium claret selull.*
- Ribbing:** *Oval gulltinsel.*
- Kroppshackle:** *Hanehackle, medium claret og naturlig svart.*
- Skulderhackle:** *Nøtteskrike (blue jay).*

Grey Ghost Bumble

- Hale:** *Gullfasan topping.*
- Tag:** *Svart strutseherl.*
- Kropp:** *Lys grå selull.*
- Ribbing:** *Oval sølvtinsel.*
- Kroppshackle:** *Hanehackle, lys blue dun og naturlig svart.*
- Skulderhackle:** *Teal eller grå raphøne (partridge).*

Fiery Brown Bumble

- Hale:** *Indian crow (substitut).*
- Kropp:** *Fiery brown selull.*
- Ribbing:** *Oval gulltinsel.*
- Kroppshackle:** *Hanehackle, fiery brown og blodrød.*
- Skulderhackle:** *Mørk rype (dark grouse).*

Bumble-serien ble fra starten tenkt ut som sjørretfluer, men blir idag likeså mye brukt til fiske etter brunørret. Det tradisjonelle oppsettet i Irland er en fortom med opphengere og en Bumble som toppflue

forts från föreg uppslag

med lokale varianter, der den røde midtseksjonen blir byttet ut med fluor-orange. Dette er en riktig allrounder som er god til sjørret, brunørret og regnbue – ja, til og med laks!

Tilbake til fargene; her finns et utall sjatteringer under samme farge-betegnelse. T.C. Kingsmill Moore, opphavsmannen til mange klassiske Bumbles, beskriver fargen golden olive som "mimosa dyppet i grønn chartreuse". Med slike maleriske beskrivelser gjør man ikke ting lettere.

Fargen claret (vinrød) er ganske forskjellig fra lough til lough. Andre lokale varianter kan gå ut på et ekstra signalrødt butt eller fronthackle. Et fronthackle av nøtteskrike (blue jay) er ofte brukt for å skape kontrast mellom et palmer-bundet kroppshackle og fronthackle.

Som tidligere nevnt er selull det tradisjonelle kroppsmaterialet for å få fram "haloet" i flua mens den flyter i vannflaten. Dagens lille forandring er SLF, som med sin konstante standardiserte farge kan bli en trussel mot den regionale farge-kulturen innen Irsk fluebinding.

Jeg har personlig en stor svak for golden-olive, siden jeg anser den som en virkelig troverdig farge for mitt Nordnorske fluefiske. Videre skal jeg eksperimentere med drivende båt utenfor elvemunninger i våre lokale fjorder i lough-styl fiske.

Det er noe grunnleggende ekte over disse fiskefluer, helt

frittatt for flash, bare en liten sølv / gull ribbing og naturlig gnist fra hackle og glødende kropp...

For dere med Irland-planer er County Mayo et bra utgangspunkt med elven Moy med sjørret, ørret og laks og med tradisjonell båtfiske i Lough Conn og Lough Cul-lin. Pris nivået er rimelig på de lokale "bed and breakfast" stedene. Prisen ligger på 18 Irske pund i delt tomansrom. Guide med båt og drivstoff ligger på 50 Irske pund. Stemningen er det den Irske landsbygda er kjent for, varm imøtekommenhet og åpenhet.

For dere som trenger guiding eller vil kjøpe de lokale flue-spesialitet kan ta direkte kontakt med Dave Matthews, Ballina road, Crossmolina, County Mayo, Eire, tel 00 353 9631296 / e-mail: moyfly@oceanfree.net

Dave selger også hjemme-fargede nakker i Irske farger: golden-olive, claret, fiery brown, brown olive og andre Irske spesialiteter som selull med de regionale korrekte farger.

Som en varm tilhenger av alternativ kulturen, er dette et kulturarbeid over landegrensene å få fram det ekte og uforsfalskede.

Alle bindeoppskrifter er fra T.C. Kingsmill Moore's bok "A man may fish. De nevnte mønster er laget av den nå avdøde T.C. Kingsmill Moore, mens den siste er designet av Major Charles Roberts.

Bibio.

Golden Olive Bumble

Hale:	Gullfasan topping.
Kropp:	Golden olive selull.
Ribbing:	Oval gulltinsel.
Kroppshackle:	Hanehackle, golden olive og medium rød brun.
Skulderhackle:	Nøtteskrike (blue jay).

Bibio

Hale:	Ingen.
Kropp:	Svart, hot orange og svart selull.
Ribbing:	Oval sølvinsel.
Kroppshackle:	Hanehackle, svart.
Skulderhackle:	Hanehackle, svart.

På halvstang i Laxá i Laxárdal

Text: Leif Hjortshøj Foto & fluga: Steen Ellemose

Peter Ross

Hale: *Guldfasan tippets.*
Krop: *Bagerste halvdel: flad sølvtinsel.
Forreste halvdel: rød dubbing.*
Rib: *Oval sølvtinsel.*
Hackle: *Sort høne.*
Vinge: *Teal.*

Jeg havde hørt om dem. De spraglede, nærmest overlæsedede fluer, der bruges i Island. Jeg havde aldrig ejet én, men jeg så dem lysende klart for mit indre øje, da spørgsmålet kom:

– Vil du med på bækørredfiskeri i Store Laxá? Jeg har en stang i to dage, og vi kan sagtens dele den. Vi skiftes bare til at fiske. Det er helt normalt her i landet, sagde min islandske ven.

Jeg slog omgående til. Hvem ville ikke have gjort det. For én ting er, at elven Store Laxá på strækningen gennem Ádaldal er toppen blandt islandske lakseelve. Men dens bestand af meget store bækørreder på strækningen ovenfor er næsten lige så berømt. Her er elven ikke lakseførende på grund af et kraftværk. Aligevel hedder elven her Laxá i Laxárdal. Nok et minde om noget, der var engang.

– Men jeg har ikke en eneste flue til det brug, sagde jeg til min ven.

– Betyder ikke noget, sagde han. Det ordner vi nemt ndervejs.

”Undervejs” viste sig at være i en kælder i et boligkompleks i Reykjavik. Her boede ”KK”. Hvad han egentlig hed, fik jeg aldrig opklaret. Alle kaldte ham bare ”KK”. Han var gammel jazzmusiker – på saxofon – og en overordentlig hyggelig fyr. I nogle ydmyge kælderrum havde han indrettet en flueshop, der var åben nogle gange om ugen.

Der var flere mennesker til stede, da vi kom ind. Snakken gik livligt i smågrupper om to af livets væsentligste emner – fisk og fluer.

Der var kaffe på kanden og ingen købetvang. Jeg åndede lettet op, for her kunne jeg med mine egne øjne se alle de farvestrålende islandske fluer. – Jeg har altid haft stor respekt for, hvad de ”lokale” bruger – og derfor ville jeg nødt til lægge fluelinen ud over Store Laxás kulsorte lavabund med noget helt forkert i enden af forfanget.

Således stærkt beroliget fik jeg en længere snak med nogle af de tilstedeværende om laksefiskeriet i Norge, som de ikke kendte så meget til, men som de meget gerne ville høre om. For selv om laksene er mange flere i Island, så kan de jo blive noget større i Norge.

Snakken gik så godt, at min ven og jeg glemte alt om fluer. Så det var faktisk først, da vi var på vej ind i bilen, at jeg kom i tanke om dem.

– Fluerne – dem har vi glemt, sagde jeg.

– Jamen, det klarer vi hurtigt, sagde min ven.

Tilbage til ”KK”.

– Jeg skal lige have 10 stk. Peter Ross, str 8 dobbeltkrog, sagde min ven til ”KK”.

Jeg var lamslået. Var det virkeligt niveauet i min vens fluefiskeri? – Jeg kendte jo alt til Peter Ross. En fin flue – men meget, meget langt fra de islandske specialiteter.

Det hele gik så hurtigt, at vi faktisk var kommet halvvejs

gennem Reykjavik, før jeg fik mig taget sammen til høfligt at sige:

– Tror du ikke, vi skulle have haft et par af de ”andre” også?

– Nej, nej, sagde han. Vi har det, vi skal have.

I Danmark har jeg nogle ganske få gange fanget bækørreder, der har været helt usædvanligt smukke. Langt klarere i farverne end normalt. Større pletter – og fisk så dybe og flotte, at man ikke troede det muligt.

Sådan var **alle** bækørreder i Laxá i Laxárdal. En elv af en skønhed, der næsten ikke kan beskrives. Fantastiske stryg og luskede huller på stribe i et græsklædt lavalandskab, der vel næppe ses magen til noget andet sted på jorden. Fluefiskerens drøm.

For der var jo også fisk – masser af fisk – og mere end rigelig plads til alle fiskere. For dem tillades der kun ganske få af. En sådan perle skal der jo passes godt på, og det bliver den heldigvis.

Min beskedenhed forbyder mig at fortælle, hvad jeg fangede på de to dage – på halv tid. Men jeg kan sige, at det mange gange overgik de bedste hele dage, jeg har haft i andre ørredvande.

– Hvad bækørrederne blev taget på?

– Peter Ross, str 8 dobbeltkrog – hvad ellers!

Ja, og så var der lige den, der **ikke** blev taget på Peter Ross. Det var den største bækørred, jeg nogensinde har set. Den snuppede fluen nederst i ”Ørnereden” og sprintede i samme bevægelse tværs over elven med rygfinnen i overfladen. Det gik simpelthen så stærkt, at mit hjul ikke kunne følge med, og så kunne jeg bare hente min Peter Ross ind igen.

Lax på dygnskort

Fiska lax på privatsträckor är bekvämt och ger goda fångstutsikter ett bra laxår. Få någon fisk på kortvatten är ofta åtskilligt tuffare - men inte alltid

Thommy Gustavsson, text och bilder

Lax på dygnskort

Något rum att leja... för en?!

Pensionat »Rolighetens« värdinna såg upp misstroget forskande, i eftertänksam upprepan av min beskedliga undran.

– Njaee... kanske ändå, vi har ett enkelrum men där är obäddat och rummet går inte att låsa från insidan.

Rummet jag försäkrat kunna barrikadera mig uti fanns en trappa upp i den gula träbyggnaden, ett större funkishus som nån gång stilats om och försetts med ny klädsel av trä. Eftermiddagssolen hade förvandlat luften i det lilla rummet till något som gick att ta på innan värdinnan krånglat upp fönsterhasparna.

Hettan bet sig fast i de ljustapetserade väggarna och en vindfladdrande gardin oväsnades, men den gångna laxfiskeveckans leverne på ett prima hyrvald och en kall Lysholmer gjorde det lätt att hitta hem till Dreampool mellan nybytta lakan.

Fjorton timmar senare letade jag fram frukost i bottenvåningen, morgonhalsade ett tystlåtet övernattande par som strax hade gått upp i rök. Ensam på panget.

Inte mycket skiljer oss här på skandinaviska halvön åt utöver orättvis tillgång på olja... och syn att reda angenäm styrka åt kaffet. Ändå måste jag ha en norsk skvätt av det senare att stilla vanans sug.

Bryggaren fanns där, vatten i en tillbringare och kaffepulvret likaså – men ingen kontakt inom synhåll att ansluta apparaten till. Visst finns folk som i otan ger sig rätt ur slafen på rävpas utan så mycket som en slät kopp men det släktet har jag länge sedan fjärrmat mig.

Med laddad bryggare under armen tassade jag från rum till rum, drog ur lampsladdar i hopp om el, älvalstrad eller inte, till vattenkokaren. Hur få den röda knapplampan att tändas och muntert bubbel att ge lite sällskap i tystnaden? Ingen personal här förrän kl 13!

Kylskåpets försynta brum ur ett dunkelt hörn tipsade om räddningen.

Herr P med sextonfotaren

Smälaxen jag hängt att tömmas på blod i hörnstolpen på gapahuken kommenterades med ett lätt överraskat smil och en erkännande nick.

Herr P, en litet äldre gentleman, som gungat in i sin gamla men mycket välvårdade limousin och sextonfotaren på taksäck rullar stödd med armbågarna mot knäna vant till en nypa tobak.

Den vita kalufsens spret från toppen av ett väderbitet ansikte forteller att han hunnit med en del genom morgontimmarna.

Naaej fa-an... jag var på ettan du vet men... naaej, vadade och fiskade hela strömmen ned och tänkte att där nere oppsia brekka skulle nokk etter nat... men naaej slett ikke... och han svensken du vet på annersia hade då allaredan gått nie gånger, uten jag viste, och ikke kjent noen eneste... och naaej...

Samtal kring morgonens ickehändelser är inte oviktigt. Den som är utan lön för morgonmödan får stå i centrum för uppmärksamheten med sin uppoffring och sitt konstaterande och de som sent omsider tillkommit kan lätta de inte sovit bort något guld-läge ta itu med prognostiseringen av dagen. Men i detta fallet störde alltså en mindre lax hängande på stolpen otvungenheten en liten aning. Herr P:s rökhesa rapportering var heller inte ägnad i första hand mig utan vände sig till en annan hemtam fiskare, nämligen den medelålders bygdens son M.

Båda kände uppenbarligen denna och andra kortfiskesträckor i dalföret utan och innan och på olika vattenföringar. M delade efter att P givit sig av utom synhåll uppströms frikostigt med sig av sin erfarenhet på ett sätt som jag senare hade avgörande nytta av. P återvände efter någon timme, kom belåtet bubblande över rullste-

narna och med en fin smålax dinglande från en tråklyka.

– Naaej... den tokk oppa foran stryket du vet och på den gröne Highlandern...

Också herr P delade nu frikostigt med sig ur ingående kännedom och rikerfarenhet.

På M och P:s hemmaplan

En lax direkt på förmiddagen plus en självreleasad just framför fötterna, och utan att ens ha behövt köa till fisket, är ingen dålig start på en kortfiskesträcka under högsäsong. På bra kortvald kan man annars få nöta ljugarbänken åtskilligt mer tid än vattnet, så antagligen hörde detta inte till de riktigt bra om man skulle döma efter antal närvarande fiskare. Sommaren 00 var i Trøndelag, och i Norge på det hela taget, en bra säsong med massiv stigning av fisk. Den bästa på över ett decennium. Och då kan man ha hopp om att även lägre rankade sträckor under stundom håller hyfsat med lax.

Till och från överges vatten som hyrs ut privat och hanteras mellan varven genom öppen försäljning av kort. För i längden räcker det inte med bekvämt boende, trivsamt umgänge och inbjudande pooler – möjligheten att fånga lax måste vara påtaglig. Så lämnas ibland egentligen i sig utmärkta sträckor, beroende på usel fångststatistik för att uppgången av lax en räcka säsonger varit klen, som i bl a Norge under 90-talet. En sådan sträcka kan bli en lyckolott för kortfiskaren när laxen är tillbaka.

M och P:s hemmaplan bestod av mycket vatten varav en hel del verkade brukbart för fluga under rådande låg vattenföring. För den oinvigde såg den kanske bara ut att bestå av en rejäl hölja följd av ett väl virvelfyllt och monotont stryk och så på sluttampen en väl slack pool med trångt fiske av yttersvingen. Motfisket bestod av hyrvatten. Med M och P:s upplysningar kompletterade med promenader, blick-

ande nedströms respektive uppför strömmen, framträdde ytterligare vattenpartier intressanta att fiska av.

Ett mycket långt och brett stryk med upprört snabbt vatten hade t ex varit lätt att lämna därhän som förstagångsbesökare, för att starta fisket först i den markerade poolen nedanför. Men mina nya bekanta ägnade stryket uppströms mer intresse än den av fiskare flitigare frekventerade hölen. Det visade sig också att inte vattnet gick så fort som det såg ut, den krabba ytan skapades av storstenig botten. Gott om väl syresatta anhalter i sommarvärmen med andra ord och fint att fiska när solen står högt.

Nacken ur berghölen såg fin ut men gav dessa få dagar inte ifrån sig så mycket som tecken på fisk. För småstenig och jämn botten utan gropar. Ändå brukar laxfisk gilla att stå just mot själva uppgrundningskanten där vattnet börjar skjuta fart. Balansera i suget utan ansträngning utöver den som krävs för att vinkla bröstfenorna. Kan ske var kanten för flack.

Hallonrännan och Tombstone pool

Hårdrännans nedre del är den som ger mig ett par laxar härnäst. Djup med sugande virvlar till en början fiskar där flugan dåligt, men så, just i övergången till stabil ström, biter det i! Först mitt i strömmen, strax därefter på hängat bara någon halvmeter utanför sprängstenssluttningen.

Herr P har problem att fiska av rätt här, trots sitt långa spö.

– Naaej – faaan, hvis en kunde lära sig speykaste...

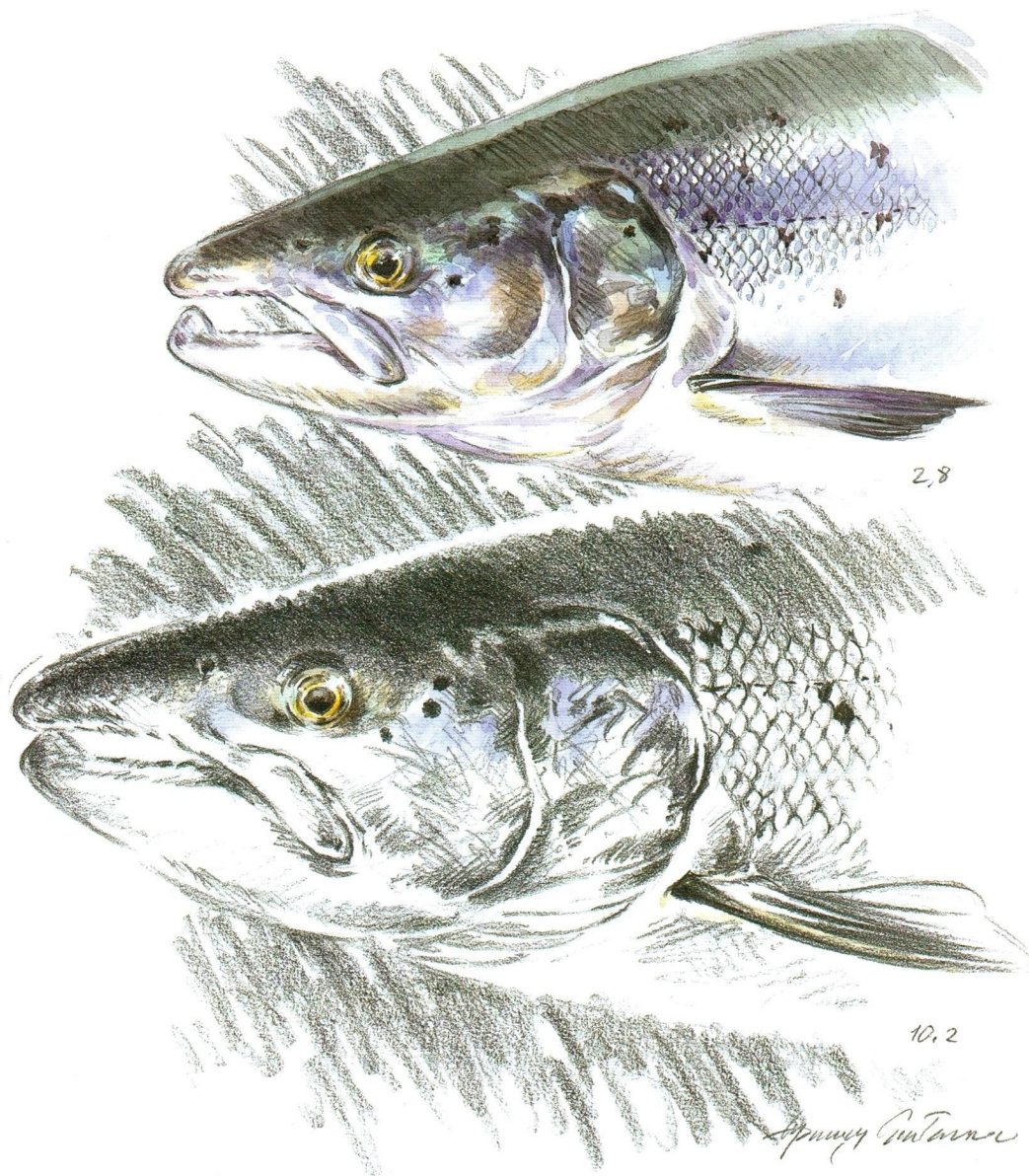
Obekväma rännan med sina hallonbuskar är en sträcka att diskret smita iväg till när väntbänken blivit för trång av fiskare som hypnotiserats av huvudpoolens mörknande turistflax. Den som ofta visar sig men inte biter.

Följande förmiddag rullar herr P:s mörkblå in. Polerad krom blänker i kapp med förarens leende. Bagageluckan är på vid gavel innan dieselmotorn suckat still.

– Två! Sone två och två laxar!

Min hjärtlige vän patrullerar dagligen bygden med utgångspunkt från sin hytte på fjället, slår av en prat med röka till på kafétrappor och i vindskydd, fiskar av säsongskortets olika föreningsvald och bär med sig dagens information bättre och framför allt mer levande än någon nyhetssajt skulle kunna.

Yppar i gott humör alltmer om »vår«

sträcka. Jag vet att han förstår att jag förstår att...

– Naaej... du vet...

Långt nedströms slutar kortsträckan med fiske i en yttersving i sluttning mot en kyrkogård. Den är obekvämt att gå med brant trädbevuxen lutning ned i vattnet och därtill uthängande grenar, plus vänstersläng. Sällan har man besvär av mygg och knott kring norska laxälvar men här framkallades de i mängd av pannsvetten i skymningen. Innersvingen däremot är en bekväm playa och fiskar utmärkt – på högvatten.

Då ställer sig laxen längs inkanten där för tillfället bara var besvärligt bakvatten att försöka bemästra. Nu är det ganska liten älv...

Första laxen, en särdeles välformad femkilos, griper flugan inne under grenarna. Mjukt och fint. Finns nästan ingen plats för spötoppen och att landa fisken. En stund senare blir det ytterligare en fisk att smussla iland utan att hela byn ska få reda på att laxen biter. Jag vadar hem med fiskarna dolda på

insidan och smiter i natten över kyrkogården. Ett litet fint kvällsfiske tack vare M, utan vars råd jag antagligen inte alls fiskat »Tombstone pool«. Tre dagar, åtta fiskar är åtskilligt mer än man kan förvänta sig på ett kortvald fyra mil upp i älven – därtill krävs en hel del tur att komma rätt i laxens förflyttningar. Och 2001 blir vi säkert fler spön att dela den förväntade fortsättningen på laxlyftet.

Fiska kortsträckor som inträde i laxfisket innebär vanligen en lång hård väg att skaffa erfarenhet, men har man tur att komma in under några år med bra uppgångar ger de förstås mycket prisvärda fisken. Då blir de sträckor som hyrs ut till sällskap snart extra dyra.

Flugfiske – mycket mer än bara fisk!

Färgsprakande solnedgångar och starka naturupplevelser. Gott kamratskap. Delikatesser från naturens eget skafferi. Frid och harmoni. Filosoferande vid lägerelden. Och naturligtvis – närkontakt med vild ädelfisk. Detta är vad vi flugfiskare lever på!

Text & foto Kenneth Svensson

Allt börjar med en långdragen bilresa över etthundrafemtio mil. Från Emmaboda till Jokkmokk. Vi tar steget i två etapper. När vi sedan ser väder rapporten på TV noterar vi hur lång sträcken egentligen är från söder till norr.

Vill du följa med? Sverige är ett underbart land att färdas genom. Vi klämmer in dig i baksätet mellan sonen Jonas och hans hustru Tanja. Du ser ryggtavlorna på artikelförfattaren och hans Rosemarie. Ankomst Jokkmokk torsdag kväll den 22 juli. Vi disponerar Jarl Melchersons stuga vid sjön Vajkijaure.

Stugan ligger bara några meter från sjön. Hänförd av den färgsprakande solnedgången går du några steg ut på stenbryggan. Aldrig är himlen så nära som här uppe i norr. Och du har en sol som aldrig riktigt går ner. Visste du att det är de av husmodern så föraktade dammpartiklarna som ger oss våra storslagna solnedgångar? Ju mer damm, desto mer färgrika! Städa på!

Även om vi befinner oss långt uppe i norr söker vi oss till ännu ödsligare trakter. Det är här den fysiska ansträngningen kommer in i bilden. En vandring med stor ryggsäck med alla förnödenheter kilometer efter kilometer. Men först sex mil med bil. Sedan två och en halv mil med motorbåt. Slutligen en vandring längs forsarna på cirka en mil. Över stock och sten. Över myrar och genom videsnår. Tre man på rad. Vild-Göran från Jokkmokk, sonen Jonas och jag går alltid i nämnd ordning. Vi älskar flugfiske och vistelse i den vilda naturen.

En bra lägerplats är viktigt. Den skall

bli vårt hem under några dygn. Ett rejält fjälltält för tre. Lägereld för värme, matlagning och filosoferande i sommarnatten. Här avnjuter vi delikatesser från naturens eget skafferi – la cuisine norrlandaise. Färsk fisk i bäcken och fullmogna hjortron på den angränsande myren.

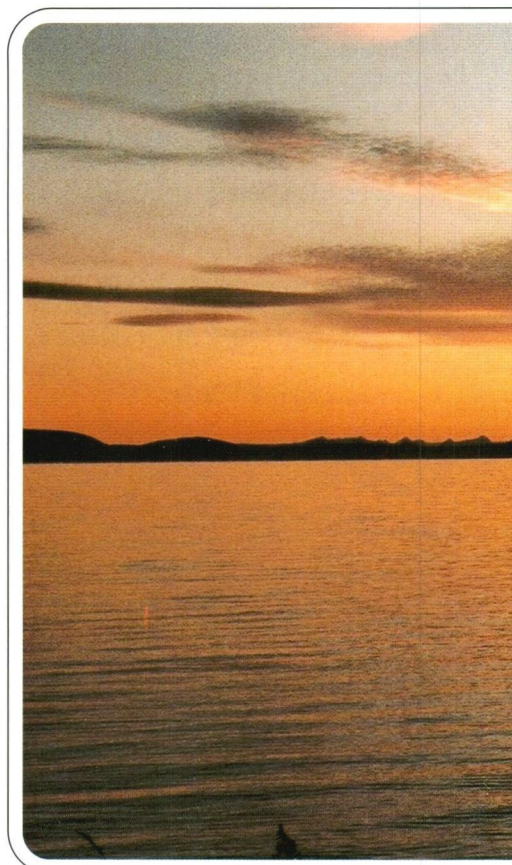
Frid och harmoni. Långt borta från det moderna kommunikationssamhällets krav på att alltid kunna nås. Inga kunder. Inget datorsurr. Inget faxpip. Inga mer eller mindre fåniga mobiltelefonsignaler. Ingen TV eller radio. Bara frid och harmoni.

Jag lägger några vedträn på lägerelden alltmedan en nyfångad harr smörstekes i stekpannan och vi berättar för varandra om de drömfiskar vi lyckats intressera för våra hembundna fiskeflugor.

La cuisine norrlandaise.

Under vinterns flugbindning drömer vi om de här dagarna. Vi sitter vid var sitt bindstäd. Diskuterar vilka imitationer vi skall binda. Fantasin för oss

åter till de fiskevatten som vi hoppas att få återse när sommarhalvåret börjar igen. Dröm eller verklighet – vilket är bäst? Faktum är att båda intar en viktig plats i en flugfiskares liv.

V i fiskade harr vid Norvibäcken några mil väster om Jokkmokk. Här kunde vi "gräva guld" i Norrland. Den svagt sluttande myren ner mot bäcken var guldgul av härligt mogna hjortron. Hit skulle vi ta Rosemarie och Tanja i morgon!

För att visa flickorna att det skulle vara mödan värt fyllde vi Jonas fiskemössa med bär, ett och ett halvt kilo, på tio minuter.

Som du förstår är flugfiske för mig mycket mer än bara fisk! Men visst hade vi närkontakt med den vilda fisken också! I en sådan mängd att det är svårt för oss sörlänningar att fatta innan vi själva fått uppleva det. Förutom sådana smultronställen som Norvibäcken och Jarrebäcken hade vi fått fiskekort i Sitoälvens kvoterade vatten. Bara ett visst antal fiskare tilläts där varje säsong. God tillgång på härligt prickiga öringar i kristallklara vatten. Eller närkontakt med "Strömmens Drottning", den silverglänsande harren, inom Jokkmokks kortfiskeområde.

Norrlandsfisket bjuder på starka naturupplevelser.

Här fick jag göra en sällsam upplevelse. Vild-Göran stod till höger om mig och fiskade av en strömkant. Men när han flyttade sig nerströms och försvann till vänster om mig, såg jag en fin harr vaka bara fem meter framför mig i strömmen.

Harren vakar och tar små nymfer strax under vattenytan. Jag ser i en rörelse först en del av huvudet, sedan den mäktiga rosalila ryggfenan och till sist stjärtfenan. Gång på gång upprepas detta. Jag drar ut några meter fluglina, kastar och lägger min nymfimitation en och en halv meter ovanför platsen där harren vakar.

Jag känner det karaktäristiska draget i linan när harren suger i sig min fluga. Med ett snabbt lyft med flugspöt krokas fisken och en vild dans börjar i forsen. Efter ett par minuter håvar jag en fin harr på närmare ett kilo. Efter att ha landat den kastar jag en blick ut över forsen igen.

Det var ingalunda den enda harren som fanns nästan framför mina fötter. Helt plötsligt vakar 20–25 harrar nästan samtidigt! I nästan samma storleksklass som den jag just sitter med i håven.

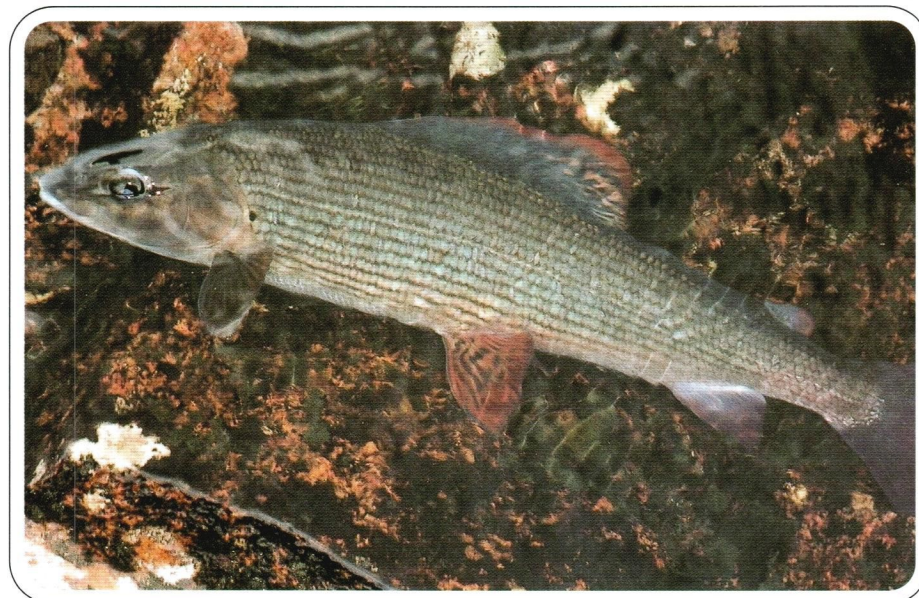
Det hade varit möjligt för mig att ta flera tiotal fiskar på detta ställe. Men

jag kunde helt enkelt inte fiska längre. Att störa en så här sällsam upplevelse går bara inte!

Något jag aldrig upplevt tidigare! När dessa kungligheter, Strömmens Drottningar, har samlats till bankett får en enkel ordbrukare ödmjukt sitta still och skriva ner intrycken i den lilla anteckningsboken. Den skygga fisken hade börjat detta storslagna skådespel

tack vare att Vild-Göran behagade flytta sig nedströms. Då gick ridån upp för ett skådespel jag aldrig kommer att glömma!

Verkligheten hade denna gång överträffat fantasierna från den vintriga flugbindarkvällen när jag band just den här flugan medan snöflingorna yrde runt husknuten och granveden sprakade i köksspisen...

Harren – Strömmens Drottning – i sitt rätta element.

*Sjösandssländan – Ephemera vulgata – varierar åtskilligt i färg mellan Hökensås olika sjöar.
(Foto: Gunnar Johnson)*

Insekter på Åsen

Artikelförfattaren har fiskat under drygt tjugofem år i sjöarna på Hökensås sportfiskeområde söder om Tidaholm i Västergötland. Under åren 1977–1999 har han sammanställt statistik över de mest frekventa insekterna under säsongens olika månader

Av Lennart Svensson

För några år sedan träffade jag vid Strandgölen på Hökensås ett par yngre flugfiskare från Irland på tillfälligt besök hos släktingar i Sverige. På deras fråga om vilka flugor som brukar gå bäst i sjön, visade de samtidigt upp sina egna flugförråd. Deras askar innehöll nästan bara så kallade Spiders tillsammans med diverse traditionella våtflugor.

"Era flugor går nog inte så bra här", förklarade jag lite tveksamt. "Men ni kan ju alltid prova."

Jag betvivlade att regnbågen i Strandgölen någonsin sett liknande skapelser; deras Spiderflugor var bundna på krokar i storlek 18–20 och ytterst sparsamt dressade, men efter bara en kort stund hade en av dem på

en grövre fisk, som han tyvärr förlorade.

Där ser man vad ens egna åsikter kan vara värda ibland...

Under de drygt tjugofem år jag fiskat i Hökensåsområdet, har jag försökt föra vissa anteckningar över, dels vad fisken haft i magsäcken, dels vilka insekter det funnits gott om för tillfället – samt på vilken fluga fisken har huggit. Om alla tre variablerna infunnit sig samtidigt, det vill säga om den fångade fisken ätit av det som varit i majoritet på eller under vattenytan samt tagit på en fluga som i görligaste mån försökt imitera denna insekt, så har situation "A", som jag valt att kalla den, inträffat.

Detta har oftast sammanfallit med

att någon större svärmning ägt rum, till exempel av sjösandssländor, flicksländor eller vid någon nattsländekläckning. Men ibland har jag också funnit att fisken selektivt har plockat i sig av en viss insekt, trots att denna inte alls varit i majoritet eller ens särskilt rikligt förekommande vid det aktuella tillfället.

För att göra det möjligt, med mina bristande kunskaper i entomologi, att ändå kunna föra vettiga anteckningar, så bestämde jag mig för att göra en grov indelning av vad fisken ätit enligt följande:

Grupp I:	Dagsländor, torra
Grupp II:	Dagsländor, våta
Grupp III:	Nattsländor, torra

Ovan: På Hökensås finns flera sjöar som endast upplåts till flugfiske. (Foto: Henrik Larsson)

Till höger: Artikelförfattarens egna favoritflugor för fisket på Hökensås. Med början uppe till vänster: Myggpuppa, myra, sjösandslända dun, sjösandslända kläckare, gråsugga, flicksländenymp och igel. (Foto: Gunnar Johnson)

Grupp IV: Nattsländor, våta

Grupp V: Mygglarver

Grupp VI: Flick- & trollsländor

Grupp VIII: Landinsekter – myror, getingar, skalbaggar m fl.

Nu säger säkert alla gamla "Hökensås-rävar" och vänner av ordning: "Men hur blir det med sävsländor, bäcksländor, skinnbaggar, jungfrusländor med flera insekter...?"

Bara lugn! Alla dessa finns med i ovanstående grupper, men efter sin typ, det vill säga efter hur jag (och förhoppningsvis också fisken) uppfattar den aktuella insekten vad gäller siluett, rörelsemönster och liknande. Jag har i alla fall personligen kommit fram
forts på sid 64

Drenge-drømme

Text: Nils Mogensen

Illustrationer: Charlotte Eltang

Det var sæsonens sidste dag. Som så ofte før var denne årets sidste fiskedag henlagt til det vand, hvor barndommens fluefiskeri tog sin begyndelse. Det er blevet tradition jeg slutter her, hvor jeg har tilbragt så mange lykkelige dage. Min oldemor og grandonkel boede klods op ad kanalen. Her var et af min barndoms små revirer. Her har jeg sejlet på tømmerflåde, medet aborrer, forsøgt at fange store, grågrønne, grumme gedder med ståltråds snarer, tattet ål og fisket havørred.

Jeg parkerede bilen på siden af det gamle, røde missionshus. "Missionsbroen" er en udmærket plads. Under broen, eller ved træet ovenfor, står tit en havørred. Det måtte prøves. Jeg åbnede bagagerummet, trak støvlerne på og fandt grejet frem.

Så fik jeg øje på ham. Han satte sin cykel med skoletasken op af telefonpælen. Det var en blåøjet og lyshåret knægt på en halv snes år. Forsigtigt kom han nærmere og betragtede mig tøvende lidt på afstand. Tydeligvis var han interesseret i originalen med det blå tørklæde og den store, sorte rækkerhat. Jeg satte fluestangen sammen, monterede hjulet og begyndte at trække line ud gennem øjnene. Så kom han hen til mig.

"Hvorfor er linen så tyk?" spurgte han mig, tydeligt forundret.

Jeg forklarede, at det var en flueline og at det var nødvendigt med en tyk og vægtig line for at kaste fluen ud.

"Jeg har fisket her mange gange, sammen med min far – men vi har aldrig fanget noget", fortalte purken. "Men vi fisker også i en lille å, hvor der kun er os der må fiske og der fanger vi bækørreder og regnbueørreder. Bækørrederne sætter vi ud igen", fortsatte han forklarende.

Jeg åbnede en af mine flueæsker og bandt en Orange and Gold Flash havørredflue på forfanget. Knægtenes øjne stod på stilke og stirrede på de abstrakte, farvestrålende fluer.

Det voksne menneskes surrogat for drengeårenes kolorerede marmorkugler og glansbilleder.

"Laver du selv fluerne?" ville drengen vide.

"Ja!" svarede jeg og hev et par flueæsker mere frem. Snart var jeg i gang med et mindre foredrag om tørfluer, vådfluer, nymfer, lakse og havørred fluer. "Den der skal forestille en lille tangloppe, den røde en myggelarve og den sorte med skjoldet en vandbænkebider. Den der er en tørflue, der skal flyde på vandet som en død døgnflue."

Knøsen lyttede interesseret, men tiden var løbet fra ham. Pludselig kom han i tanke om, at han jo var på vej hjem fra skole. Inden han gik, stak jeg ham en stor farvestrålende lakseflue. Hans øjne lyste af oprigtig glæde.

"Mange tak", sagde han, "den vil jeg fiske med når jeg bliver stor!"

"Ja gør det, jeg er sikker på, at du fanger fisk på den", svarede jeg. Så steg drengen på sin cykel og forsvandt.

Jeg startede fiskeriet nede under det store træ. Fluen tog drev på drev tværs over åen, men det var for godt vejr – alt for stille. Inderst inde vidste jeg godt det var håbløst gerning at fiske den dag – men jeg skulle. Jeg kom til at tænke på drengen.

Han mindede mig om mig selv. Om dengang jeg for mange år siden som dreng mødte en rigtig fluefisker. Om dengang jeg blev fluefisker.

Jeg har vel været en tolv, tretten år og havde allerede foruden kystfiskeri, drevet tyv fiskeri efter gedder i en nærliggende mose. Nu var det imidlertid det strømmende vand der lokkede, med sine hidsige sortstribede aborrer, grådige gedder og sølvblanke ørreder. En rigtig å havde jeg ikke adgang til, men få kilometer fra mit hjem lød de kanaler, der ledte vandet ud fra de inddæmmede marker, der engang

Det var en forunderlig oplevelse, da den første ørred blev kroget på min flue – også jeg blev kroget for livstid

forts. från föreg. sida

aftalte et senere møde med fiskeren og cyklede hjem, i sikker forvisning om, at jeg nu skulle være fluefisker.

De næste dage blev brugt til forberedelserne af min nye karriere. I en større nærliggende bys sportsforretning indkøbtes grejet. En flydende flueline, stiv, massiv og billig, samt nogen March Brown Silver fluer størrelse 10 – som jo var de eneste der duede. På mine bedsteforældres gård fandt jeg ope under loftet en bambustang med et hjul, der havde tilhørt en onkel. Hjulet var et stort, rundt spolehjul og selv om det var et spinnehjul, kunne det fint rumme en flueline. Spinnestangen blev monteret med hjulet, linen, samt et stykke nylon som forfang. Det var ikke uden betydelig spænding jeg cyklede til kanalen med mit nye udstyr.

Da jeg ankom var "trolldmanden" allerede der og som vanligt lå der et par kønne fisk i græsset bag ham. Han opgav fiskeriet og de næste par timer helligede han sig helt at lære en lyshåret, videbegærlig knægt fluefiskeriets kunst. Han førte min arm frem og tilbage, lærte mig det rigtige tempo, lærte mig at blindkaste. Gav sig den tid, der skulle til. Det var en forunderlig oplevelse, da den første ørred tog min flue og for afsted i rasende fart. Den dag fangede jeg adskillige ørreder. Fiskene var ikke de eneste der blev kro-

get, jeg blev det for livstid. Siden mødte jeg fiskeren et par gange, så en dag var han væk. Jeg så ham aldrig mere vid kanalen.

Mange år efter gik det op for mig, hvor meget jeg skyldte den ukendte fluefisker. Han der havde givet sig tid til at sætte en nysgerrig dreng ind i fluefiskeriets mysterium. Han der havde brugt sin afmålte fisketid på mig, rundhåndet havde givet mig del i sine hemmeligheder og sin naturglæde. Hvor ville jeg dog gerne takke ham, men jeg kendte end ikke hans navn.

Hallo fisker! Hallo!" Råbet kom oppe fra den gamle, blå bil, der var standset op og nu holdt midt på broen. Brat forlod jeg de nostalgiske tanker, der havde fyldt mit hoved.

"Hallo!" svarede jeg, mens jeg kiggede op på bilen.

Ved rattet sad en ung mand og ved siden af ham drengen fra før. Den dreng jeg havde givet en af mine fluer. Manden ved rattet var tydeligvis hans far.

"Jeg vil bare sige tak", råbte han til mig.

"Det var så lidt", fik jeg råbt tilbage.

Faderen hilste endnu engang på mig, så startede han bilen og forsvandt over broen.

"Det var så lidt", gentog jeg for mig selv. Så rullede jeg linen ind og klippede fluen af. – Sæsonen var forbi.

TIPSRUTAN:

Apropå hackelskydd...

Apropå Rolf Wallmans tips om hackelskydd för parachute-flugor i FiN:s oktobernummer, så har också jag irriterats över hur hacklet har varit i vägen när jag gör den avslutande whipfinish knuten.

Tråden har trasslat sig och det hela har ofta slutat med att jag har bundit ner hackelfibrer mot det avslutande huvudet. Än värre har det ibland varit på flugor med muddler huvuden, där det oftast tycks totalt omöjligt att komma till med whipfinishern utan att få med en del av hjorthåret.

Innan jag börjar binda min fluga, så trär jag ett cirka 10 millimeter långt plaströr (typ sugrör) över bindtråden och låter den vila över trådrullehållaren så som bilden visar.

När flugan är färdig, trär jag tillbaka röret längs tråden och skjuter in det över hacklet eller hjorthåret, som därmed viks bakåt så att det blir gott om plats att göra en snygg whipfinish utan risk att några strån hamnar under knuten.

Christian Olsson

TIPSRUTAN:

Flugor med tvåfärgade kroppar

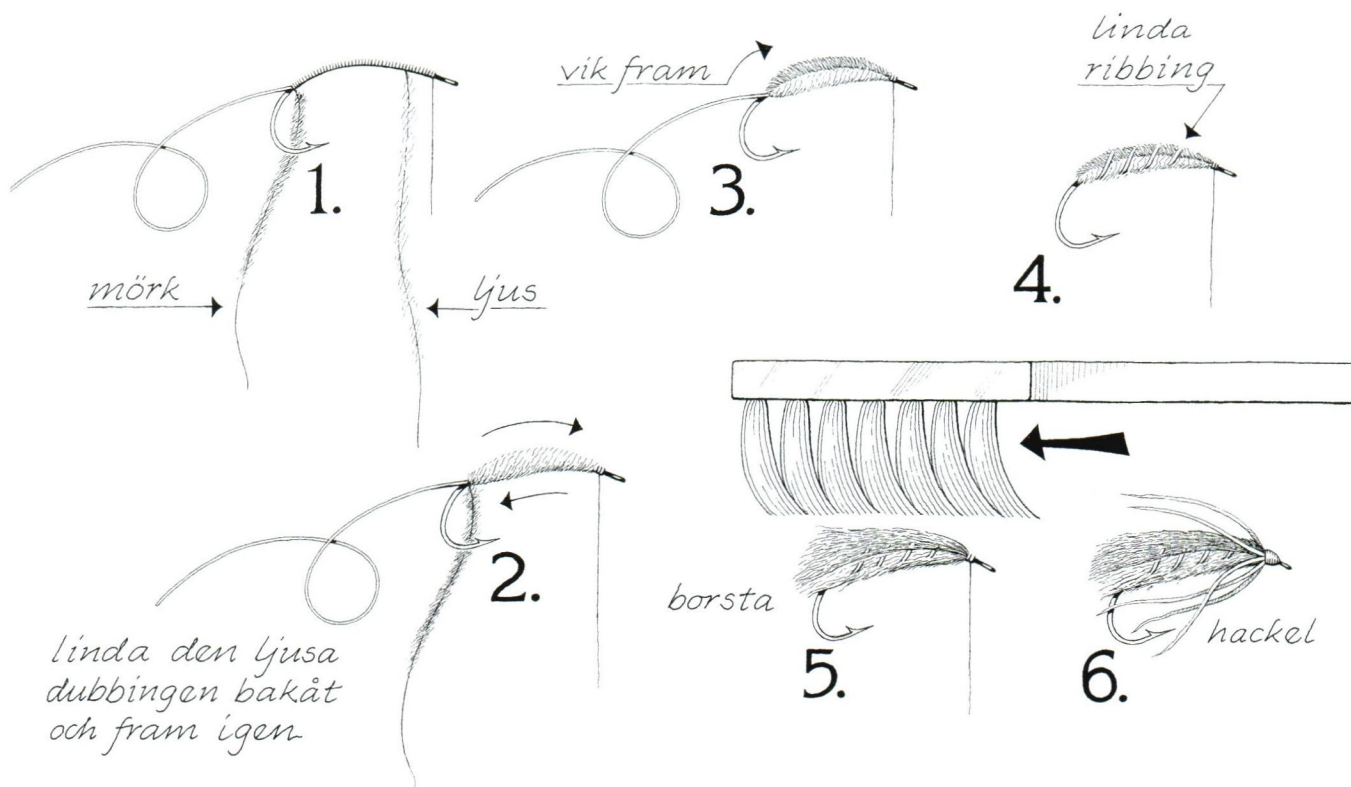
De flesta insekter har mörkare rygg och ljusare undersida, medan vi brukar binda våra flugor i en och samma kroppsfärg. Möjligen gör vi framkroppen mörkare, till exempel på en nattsländepuppa. Men oavsett vilken insektstyp det gäller, så är det emellertid tämligen lätt att göra flugans ovansida och undersida i två olika färger. Det gäller bara att tänka till lite och att använda en lite annorlunda bindteknik.

Tekniken är i och för sig inte ny utan egentligen densamma som då vi förser en räkimitation eller en skalbagge med ryggsköld. Man viker helt enkelt en remsa av lämpligt material över flugans ovansida och binder ned den med ribbingtråden. I varje enskilt fall får man välja det material som är lämpligast för flugan i fråga. Själv är jag förtjust i flugor med dubbade kroppar och väljer därför gärna två dubbade trådar, en ljus och en mörk, som jag använder för att skapa den ljusare undersidan och den mörkare ryggen. Skillnaden i färg behöver inte vara speciellt stor för att skapa den åsyftade effekten, till exempel ljus olive och mörkt olive. Men resultatet blir mycket övertygande och flugorna i mina

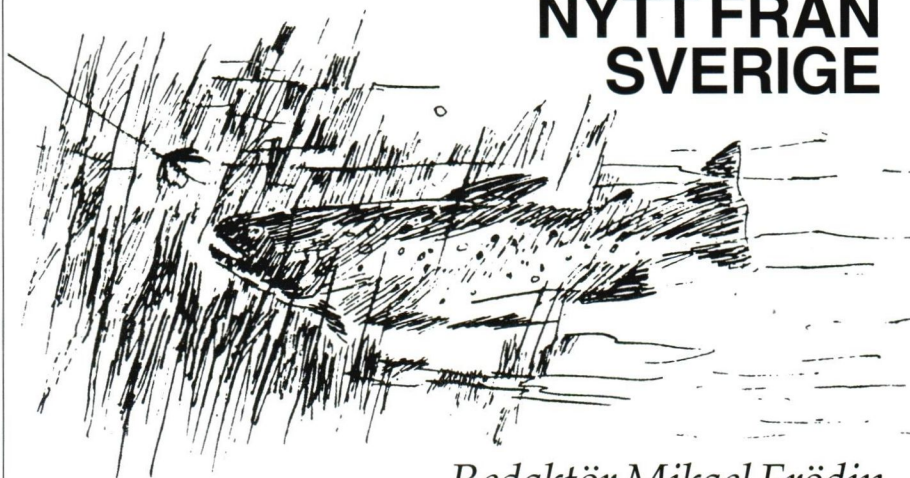
ögon mer levande. Med dubbingmetoden blir övergången mellan kroppshalvorna inte heller lika skarp som om man väljer hårdare och distinktare material. Dessutom blir färgurvalet med dubbing nära nog oändligt, speciellt om man tar sig tid att blanda olika grundfärger med varandra.

Bland mina fiskekamrater finns de som tycker att jag lägger ner onödigt mycket tid och energi på mina flugor. De menar att jag kunde nöja mig med att dra ett mörkare streck över flugans rygg med en vattenfast märkpena. Men även om jag inte direkt vill påstå att det är en "fuskmotod", så tycker jag att flugbindningen blir fattigare på det viset. För mig är istället stunderna vid bindstället en så stor och intressant del av mitt flugfiskeintresse, att det långt ifrån enbart handlar om att snabbast möjligt producera de flugor jag behöver för mitt fiske. Att binda vackra flugor med "äkta" teknik i "äkta" material ger mig istället större bindglädje och gör att också den mörka årstiden kan bjuda oss flugfiskare på högtidsstunder.

Birger Andersson

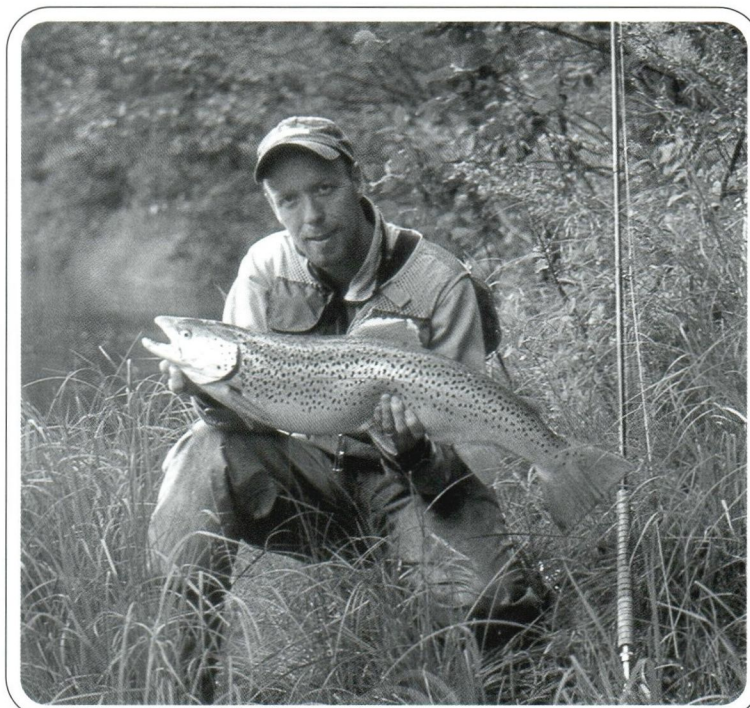

NYTT FRÅN SVERIGE

Redaktör Mikael Frödin

Lax- och havsöringssäsongen 2000

*Mikael Lindström med sin stora Byskeöring.
(Foto: Mikael Frödin)*

Ännu en lax- och havsöringssäsong är över. På många håll var det en knepig säsong. Det envisa regnandet över Norrland gav översvämningar och ofiskbara älvar. Märkligt nog led södra delarna av vårt land samtidigt av vattenbrist. Det största glädjeämnet torde otvivelaktigt vara den fina utvecklingen av fisket i våra västkustälvar. Det spekuleras över vad som gjort att fisket ökat så explosionsartat. Det ligger nära till hands att tro att vi faktiskt undervärderat vikten av temperaturförändringarna i Atlanten. Ett varmare hav ger högre överlevnad hos smolten, större födotillgång och en snabbare tillväxt. Troligen är det detta, tillsammans med det faktum att utta-

get med garn minskat väsentligt, som gjort att inte bara vår västkustlax utan hela det norska laxfisket formligen exploderat.

Ser vi på Östersjön och dess stammar så är det sorgligt hur Fiskeriverket tillåtit uttaget av lax att öka både ute på öppna havet, men framför allt utanför våra älvmynningar. Den förmodade laxbommen till nästa år är helt i

händerna på verket och politisk styrning. Norrlandsälvarna behöver stora steg av leklax. Troligen behövs dock ytterligare kraftiga påtryckningar på Fiskeriverket för att detta ska kunna bli verklighet.

Torne- och Kalixälvsystem

Laxsäsongen vid vår gränsälv Torne älv startade upp fint med bra fångster av storvuxen fisk. Fisket klingade dock av och då vattnet steg i juli blev älven mycket svårfiskad. I augusti steg stora mängder smålax. Stegen var enormt stora och det talades på sina håll om rekordfångster av grilse. Ge-

nerellt var dock säsongen sämre än fjolårets och med en betydligt lägre snittvikt. Totalt togs dryga 20 ton lax med den största kända fisken från Matkakoski, 19 kilo drog den ner vågen till.

Även i Kalixälven startade säsongen med normalbra junifiske. I Jockfall var det de första dagarna som bjöd säsongens bästa fiske. Fisket klingade sedan av i takt med att regnet vräkte ner och vattnet steg. Juli och början av augusti bjöd allt för högt vatten. I mitten av augusti blev förhållandena bättre och fisket efter framför allt smålax tog sig. I trappan i Jockfall har cirka 2 800 laxar passerat. Dessa var dock till absolut största del grilse.

Fisket i biflödet Ängesån har varit betydligt sämre än tidigare år. Man räknar med en totalfångst på cirka 1/3 av fjolårets. Visst har det höga vattnet bidragit, men många skyller särskilt nedgången i Ängesån på det idiotiska i att återigen tillåta nätfisket i mynningen. Kalixälvsystemet har inte släppt ifrån sig någon lax över 20 kilo. Största i Kalix ligger på dryga 17 kilo och i Ängesån på dryga 15 kilo.

Västerbotten

Den lilla Åbyälven hade en hygglig laxsäsong med ett tjugotal landade laxar. Årets största lax vägde cirka 10 kilo. Det mest positiva kring älven är kanske det fina höstfisket efter havsöring. Ett hundratal öringar togs, de flesta var fina fiskar mellan 2 och 5 kilo.

Grannälven Byske hade en bättre laxsäsongen än väntat. Tyvärr gör försommarfredningen till 18 juni att då säsongen startar har redan laxstegen kulminerat. Fisken var mindre i storlek än vanligt, snittvikten stannade kring 4 kilo. Årets största Byskelax togs på fluga av Sven Erik Blom. Den fina laxen, som togs vid Svidjeforsnacken, vägde 17,8 kilo. Höstens havsöringsfiske var återigen fint. Den duktige flugfiskaren Mikael Lindström tog årets största öring, 83 cm och 6,3 kilo är en stor norrlandsöring.

Kågeälven har återigen öppnats för laxfiske. Här har byskelax återintroducerats och det har visat sig fungera fint.

Ån var ganska glest besökt och totalt togs något tiotal laxar. Största lax vägde 10,4 kilo och största havsöring 5,5 kilo.

Fisket i Skellefteälven startade med ett ganska trögt våröringfiske. Sommarfisket efter lax var dock bra och höll i sig långt in på hösten. Iskrivande stund är antalet laxar ej känt.

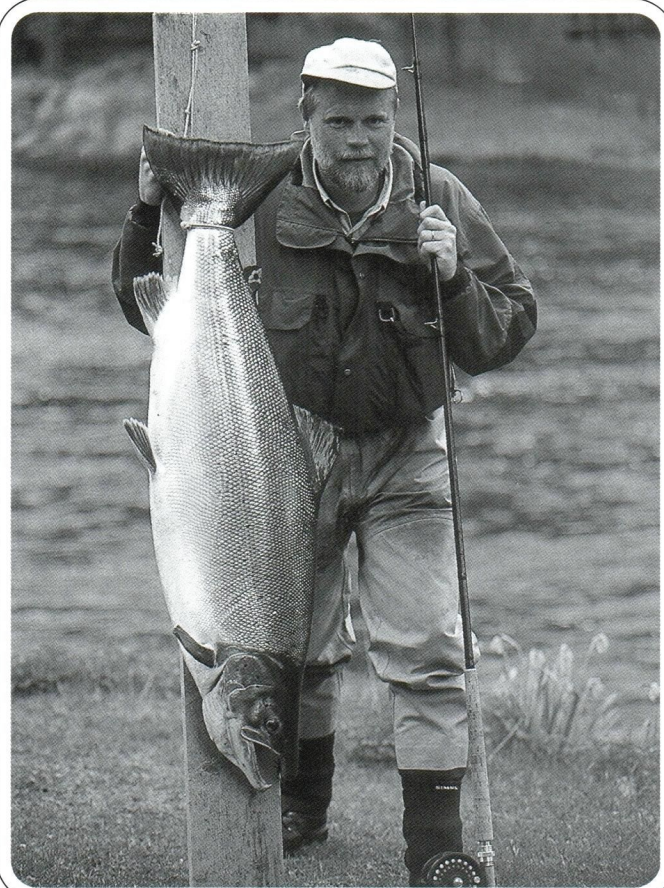
Rickleån, ett av flugfiskevännernas favoritvatten, har haft en riktigt dålig

fångade lax vägde 4,5 kilo och största havsöring 3,6 kilo.

I Hörnån har ingen lax fångats, men en del fin havsöring. Framför allt var det vårfisket som gav resultat. Tyvärr har snittvikten sjunkit något på de cirka 60 landade havsöringarna.

Öreälven, denna pärla för flugfiskaren, har endast några få inrapporterade laxar. Även havsöringsfisket var sämre än föregående år. Det var framför allt de enorma vattenmassorna som förstörde sommaren och fisket efter den beryktade slottansbörtingen. Totalt har ett 100-tal öringar landats, med en största fisk på hela 9 kilo.

Lögde tillhör årets ljusglimtar från Västerbotten. Våren och försommaren bjöd bättre laxfiske än väntat. De första laxarna togs redan kring 20 maj. En stor del av laxen återutsattes då de togs innan tillåten fisketid, det vill säga 19 juni. Glädjande nog var insteget av smålax bra, vilket ju ger förhoppning för framtiden. Räknar man in de återutsatta laxarna har älven gett ifrån sig ett dryga hundratal laxar. Den största inrapporterade fisken vägde 11 kilo. Öringfisket var något sämre än normalt, vilket säkert beror på det onormalt höga sommarvattenflödet. Årets största öring vägdes in till 4,6 kilo.

En av de vackraste fluglaxar som tagits i landet och ett präktigt rekord för blank Emälax. Laxen togs den 21 maj av Lars Peter Gustafsson. (Foto: Pelle Klippinge)

säsong. Vårfisket som normalt är bra gav endast något tjugotal fiskar. Det höga vattnet förstörde sommarfisket och det var först till hösten som en del fin havsöring fångades.

Sävarån är ett av framtidsvattnen. Laxen är på väg att återetablera sig. Ett hundratal laxar med ett snitt på runt 6 kilo har passerat genom trappan i Krokback. Flera mycket grova havsöringar har fångats, bland annat en 9-kilos från Gunnismark.

I Vindelälven är laxfisket åter tillåtet. 27 laxar har inrapporterats från forsarna vid Vindeln. De flesta var smålax som tagits på fluga. Älven har dock en fin potential. Cirka 3 400 laxar har passerat laxtrappan i Norrfors, men endast 23 havsöringar. Största kända

fram till början av juni innan fisket kom igång med de första nystigna laxarna. Juni bjöd jämnbra fiske, särskilt Uddenfisket fungerade fint. Sen kom jätteflommen. De enorma vattenmassorna gav som mest ett vattenflöde av 1 400 m³/s. Detta drog upp massor av fisk och julifisket var rekordbra. Totalt gav juli cirka 400 fina laxar. Under augusti planade fisket ut och vidare blev september allt för varm. Höstfisket efter havsöring kom i gång i slutet av oktober. Detta sena fiske var bättre än på flera år. Årets största lax togs på spinnfluga av Magnus Ångman. Laxen, som togs på Udden den 13 juni, vägde 20,2 kilo. Årets största havsöring togs även den på spinn och

forts på nästa sida

Ljusnan

I Ljusnan startade vårfisket mycket trögt, endast ett 30-tal öringar landades. Det dröjde

Ett stort glädjeämne är den fina utvecklingen av fisket på Västkusten. Liksom i Norge har fisket i våra västkustälvar formligen exploderat. Kanske har temperaturförändringar i Atlanten gynnat överlevnaden hos smolten och givit snabbare tillväxt

forts från föreg sida

vägde 11,5 kilo. Inga riktiga jättelaxar togs på fluga, 13–14 kilo var de största fluglaxarna. Den största flugöringen var en mycket fin julifisk på 8 kilo som togs av Stefan Wiklund.

Ljungan

Våren vid Ljungan bjöd hyggligt fiske. Till största del var det gammal fisk, men även en del fin gallfisk kom så snart isen lämnat de nedre delarna. Årets största Ljunganöring kom på land redan under vårfisket. Ingolf Gagner tog den fina 9,9 kilo tunga fisken på fluga från båt.

Laxen började stiga strax innan mid-sommar och det tidiga laxfisket var riktigt bra. Det syndaflodslika regnandet förstörde dock säsongen och från början av juli var älven i stort sett ofiskbar. Det höga vattnet bröt nya fåror och ändrade många av de välkända fiskeplatserna till oigenkännlighet. De stora gamla timmerbråten som legat i älvens övre delar spolades bort. Frågan är hur stor skada det höga vattnet gjort på reproduktionen. Kanske är det främst den vårlekande harren som tagitskada.

Höstfisket efter öring startade med en varm och trög septemberrånad. Fram till fredningen 15 oktober togs en del ströfisk av fin storlek. När vattnet sjönk undan och svalnade av visade det sig att älven var välfyll med lax.

Dalälven

Fisket vid Älvkarleby startade traditionsenligt på nyårsdagen. Premiären blev riktigt bra med 93 landade öringar. Vinterfisket i januari och februari var normalt. Den tidiga våren gjorde att fisket kom i gång redan under slutet av mars. Aprilfisket bjöd ett av de bästa fiskena på många år, 1 407 havsöringar blev aprilresultatet. Den tidiga våren gjorde även laxstegen tidiga. Maj gav 61 laxar vilket är det bästa resultatet i modern tid. Junifisket var rekordartat, fint väder och bra vatten-

stånd gav hela 548 laxar. Hade sedan inte översvämningen förstört julifisket så hade det sannolikt blivit ett rekordår i Älvkarleby. Juli regnade bort och även augusti bjöd högt och även varmt vatten. Den fina öringmånaden september gav 533 öringar, vilket är hyggligt bra. Tyvärr var stor del av fångsten småfisk. Totalt gav säsongen 3 943 havsöringar med en snittvikt av 2,0 kilo och 882 laxar med en snittvikt av 8,6 kilo. Årets största havsöring togs av Peter Johansson på spinnfluga i Årvara den 4 augusti och vägde 9,8 kilo. Den största laxen vägde 22,0 kilo och togs även den på spinnfluga. Laxen togs den 1 juni av Dick Björklund.

Norrtäljeån

Den lilla Norrtäljeån startade upp 1 januari. De första dagarna gav som vanligt fina fångster. Totalt gav vinter- och vårsäsongen ett hundratal havsöringar med ett snitt strax över 3 kilo. Normalt är vattnet lågt och det stiger ingen fisk under sommaren. Den gångna regnsommaren blev dock ett präktigt undantag. I mitten av juli började vattnet stiga och de följande veckorna bjöd ett magnifikt fiske efter knallblank sommaröring. Totalt togs ett 25-tal fiskar med en topp på 7,5 kilo. Från slutet av augusti och utöver hösten sjönk vattnet och omöjliggjorde fisket. Totalt sett var det en bra höststigning. Man rapporterar att ån är full av fisk och av ovanligt stor storlek. Åtskilliga 10-kilos öringar har siktats.

Nyköpingsån

I Nyköping innebar årsskiftet att en ny fiskesäsong startade. Januari var som vanligt välbesökt och gav fina 180 landade havsöringar. Med våren och värmen steg en hel del blanköring upp i ån. Glädjande nog var många av dessa av fin storlek och den största vägdes in till 4,9 kilo. Sommarfisket, som normalt brukar lida av stor vattenbrist, var bättre än på länge. Det höga flödet drog in både lax och storvuxen havs-

öring. Från juni till augusti landades 141 havsöringar med det fina snittet 5 kilo och 63 laxar av imponerande storlek, snittvikten var hela 11,9 kilo.

Flugfiskaren Fredrik Lundberg fick jackpott genom att landa både den största laxen och den största havsöringen. Laxen, som vägde 19,6 kilo, tog han den 11 juli. 18 dagar senare var det dags igen då en havsöring på 8,5 kilo föll för hans enkelkrokade fluga.

Emån

Emån med sin unika havsöringsstam har haft en lysande säsong. Det är glädjande att se att öringstammen nu ser ut att närma sig den nivå den hade innan 90-talets sjukdomshärjningar. Vårsäsongen startade i slutet av mars och hela april bjöd fint fiske. Värmen i månadsskiftet gjorde att öringen lämnade ån tidigt. Totalt togs 484 våröringar. Sommarlaxfisket var bättre än fjolårets och naturligtvis är det Lars Peter Gustafssons magnifika 24,4 kilos lax som är mest minnesvärd. Höstfisket startade i slutet av augusti och säsongen blev bättre än på länge. Hela 105 höstöringar landades, därtill 73 laxar och 3 hybrider. Faktum är att det under hela 1900-talet endast togs mer än 100 öringar vid åtta tillfällen. Åtskilliga storöringar har landats och återutsatts. Den största torde vara den 105 cm långa hanfisk som Vincent Sneeelooper landade den 22 april.

Mörrumsån

Den populära Mörrumsån startade upp med en klen premiär, som till viss mån räddades av det faktum att en hel del blänkare stigit i ån. Vårfisket efter havsöring blev generellt sett mycket dåligt, endast 232 öringar togs. Turligt nog var laxen tidig och redan den 18 april tog Hasse Petersson årets första blanklax. 11,4 kilo vägde laxen som togs på spinn i pool 13. Trots att vattnet sjönk undan och i mitten av maj var nere i 15 m³/s så var fisket stabilt. Upp till ett tiotal fina laxar per dag landades.

Trots att juni och juli bjöd lågt vattentogs en del fin fisk. Kanske berodde detta på att vattentemperaturen faktiskt höll sig på rätt sida 20-strecket. I slutet av juli kom ett steg fin havsöring. Öringfisket höll i sig i augusti och i viss mån även september. I stort sett var höstfisket avgjort bättre än det usla fiske som -99 gav. Totalt gav säsongen i Mörrum 687 laxar med en snittvikt på 7,7 kilo och 391 havsöringar med ett snitt på 4,6 kilo. Årets rekordnoteringar stod Kent Håkansson för med sin fluglax på 23,9 kilo samt en tjugisig höstöring på 11,2 kilo. FiN lyfter på kepsen!

Rönneå

Skånes enda egentliga laxvatten hade en fin säsong. Gynnsamt väder med omväxlande regn och sol samt god vattenföring bidrog till det fina resultatet. Vårfisket startade med en fin premiär med ett femtiotal landade havsöringsblänkare. Årets första och även största lax togs av ryssen Alexander Tchetchenine, som landade en 10,5 kilos blanking på spinn. Detta blev en av cirka 20 vårlaxar. I början av juli kom smålaxen som var talrikare än kanske någonsin. Fram till början av augusti togs cirka 300 sommarlaxar. Höstöringfisket, som normalt inte är särskilt produktivt, var något bättre än normalt. Ett 50-tal öringar landades, med de största mellan 5 och 6 kilo.

Hallandsåarna

I Ätran startade fisket med en fantastisk fin fluglax på 8,2 kilo. Jonas Ljungberg var den som öppnade laxsäsongen den 15 april. Juni bjöd ett fint fiske efter framförallt mellanlax och från juli steg även bra med grilse. Totalt gav fisket i Falkenbergs stad 478 laxar vilket är ett av de bättre åren. Totalt gav fisket ett drygt 1000-tal laxar med en septemberfisk på 10,1 kg som största. Ett par riktigt fina havsöringar landades på fluga. Lars Rune Anderssons 8,1 kilosöring, tagen den 14 augusti, torde vara den största Ätranöringen i modern tid. Början av månaden gav ytterligare en superöring på 6,5 kilo.

I Nissan började säsongen uselt. Endast några få spinnlaxar togs. I slutet av juli steg älven och fisken började komma. Från mitten av augusti var fisket mycket bra och en hel del fin mellanlax togs. Den fina flugsträckan gav ett 80-tal laxar med en topp på 8 kilo. Detta torde vara det näst bästa året efter -93. Totalt gav älven ifrån sig cirka 200 laxar.

Fisket i Lagan var mycket bra, troligt

Stensån började säsongen sämre än normalt. När regnet kom i augusti steg dock stora mängder grilse. Totalt gav säsongen ett hundratal laxar med en topp på 10,4 kilo vobblarfångad spinnlax.

Den lilla storlaxälven Rolfsån fiskade ungefär som året innan, det vill säga något sämre än ett medelår. Den bästa tiden var även här augusti och september. Årets största lax var en spinnfångad augustilax på 11 kilo tagen av Lars Bruna Johansson.

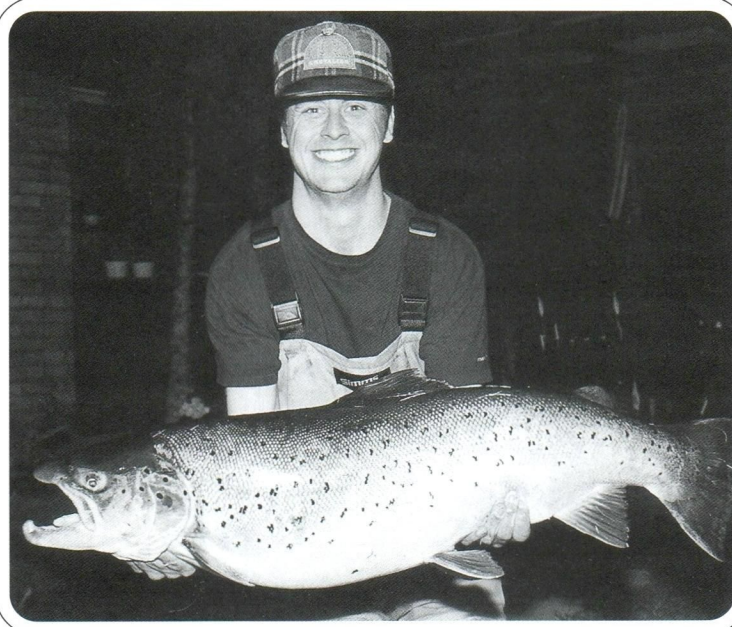
Säveån

Säsongen i den fina lilla göteborgsån Säveån kan bara sammanfattas som usel. Detta beroende på en enorm torrsommar som gjorde fisket mycket trögt. Maj månad gav ingen lax, utan de första togs i början av juni. Juni månad blev årets bästa månad med jämnt och ganska fint laxfiske. Sommaren var varm och då det varma vädret höll i sig långt in på hösten blev september och oktober de sämsta på mycket länge. Vattnet var så lågt att en del fisk faktiskt strandade och dog. Lite förvånande är att den stora laxen saknats. Även

under juni var de flesta laxar mellan 6 och 8 kilo. Årets största lax togs 19 juli av Lars Egedius på spinn. Den vägde dock fina 12,3 kilo. Totalt togs 65 laxar och ett 25-tal havsöringar. Det fina biotopvårdsarbetet i ån fortsätter, möjligtvis kommer en ökad satsning på åns havsöringsstam att genomföras.

Örekilsälven

Fisket i Örekilsälven startade först i juni månad. Tretton fina laxar togs. Detta var dock bara starten. Juli gav ett rekordartat fiske med 39 landade laxar med en snittvikt på 4,8 kilo. Höstfisket är ju det som normalt ger mest fisk, vilket till stor del beror på att antal fiskare då mångdubblas. September var produktivaste månad med 88 landade laxar. Totalt var höstsäsongen något sämre än fjolårets rekordsäsong. Totalt gav fisket 220 laxar med en topp på 10,9 kilo. Den fisken togs av Stefan Andersson på fluga vid raset på flugsträckan.

Årets största öring från Mörrumsån var en kämpe på 11,2 kilo. Kent Håkanssons glädje är inte att ta fel på.
(Foto: Lars "Lazan" Wendel)

gen rent av det bästa året någonsin. Flugfiskarna tog mer fisk än vanligt. Det var främst sträckan ovanför reningsverket som fiskade bra. Främst var det tiden från mitten av juli och säsongen ut som var bra. De bästa veckorna togs ett 150-tal laxar. Totalt gav älven cirka 1 300 laxar med en topp på 13,6 kilo. Den fisken togs på spinnfluga av Mats Andersson från Laholm.

Även fisket i Viskan var mycket bra, till och med bättre än säsongerna under hela 90-talet. Bästa tid var slutet av juli och augusti. Fångsterna dominerades främst av grilse. Totalt räknar man med att cirka 250 laxar landats. Årets största fisk var en fin 11-kiloslax tagen av Björn Stenler på fluga.

Fisket i Fylleån slog helt fel. Fisket under maj-juli var uselt och då det kom ett steg i augusti togs något tiotal laxar. Totalt gav säsongen i detta vattenkänsliga vattendrag endast några strölaraxar.

Även Genevadsån drabbades av lågt sommarvatten. Från augusti och utöver togs ett tjugotal laxar.

Insekter på Åsen

forts från sid 55

till, att skall man kunna föra en vettig statistik på vad fisken äter, så får det åtminstone på amatörstadiet inte bli allt för komplicerat.

Följande observationer har under åren 1977–1999 gjorts månad för månad, då det jag kallar situation "A" har uppstått:

Mars:	V. Mygglarver
April:	VII. Gråsuggor
Maj:	I. Dagsländor (sjösandslända)
Juni:	VI. Flicksländor
Juli:	VII. Iglar
Augusti:	VIII. Myror III. Nattsländor
September:	III. Nattsländor IV. Nattsländor
Oktober:	VIII. Getingar
November:	VII. Fiskyngel

Det som främst har fluktuerat under åren är förekomsten av diverse dagsländor, vilket jag tolkar som att dessa insekter är mer känsliga än andra för yttre påverkan, till exempel vattnets pH-värde, skogsavverkningar runt vattnen och eventuella föroreningar från anslutande bäckar och diken. Jag har också märkt en klar skillnad i förekomsten av olika insekter beroende på om sommaren varit varm eller kall, mängden nederbörd och därav följande vattenstånd, trots att vi här talar om sjöar och inte strömmande vatten.

De flesta fiskar jag fått under åren har haft en blandad meny av olika insekter i magsäcken, även om en viss art ofta har dominerat. Det verkar dock som om speciellt vissa landinsekter framkallar en starkare selektivitet än andra. Exempel på sådana landinsekter är myror, getingar och gräshoppor.

Trots att fisken bevisligen äter med frisk aptit, kan den totala frånvaron av vak lätt ge flugfiskaren intryck av att en sjö är mer eller mindre fisktom. Men om man betänker att det bara krävs ett hyfsat lågtryck (och när är inte ett sådant på gång, speciellt i västra Sverige) för att fisken skall tappa det mesta av intresset för föda, så förklarar det en del av problemet. Läggs därtill att regnbågen sommartid oftast äter av ytfödan endast sent på kvällen, då vattentemperaturen sjunkit och är närmre den optimala trivseltemperaturen, så blir det hela mer logiskt ur fiskens synpunkt.

Dessutom kan det faktiskt ta ända

upp mot en vecka innan fisken får "kläm på" att en ny delikatess uppträder på eller strax under vattenytan. Huvudintresset fokuseras då oftast först "en trappa ned", det vill säga att fisken först företrädesvis tar nymfen eller puppan av den kläckande insekten.

Flicksländor är vanliga i Hökensås sjöar, där nymforna lever nere bland vattenväxterna. (Foto: Gunnar Johnson)

Nedan följer en förteckning över de insekter som jag identifierat i någorlunda rikligt förekommande mängder runt sjöarna i Hökensåsområdet samt en uppdelning i insekter på och under vattnet.

Sländor: Dagsländor, nattsländor, bäcksländor, näbbsländor, nätvingar, flicksländor och trollsländor.

Insekter under vattnet

Nattsländelarver
Nattsländepuppor
Sävsländelarver
Trollsländenympor
Flicksländenympor
Skalbaggs-larver
Dagsländenymfer
Fjädermygglarver
Skalbaggar
Skinbaggar

Insekter på vattnet

Dagsländor
Nattsländor
Bäcksländor
Sävsländor

Trollsländor
Flicksländor & jungfrusländor
Fjädermyggor
Fjädermyggpuppor
Nattsländepuppor
Skinbaggar

Landinsekter

Humlor
Getingar
Myggor
Gräshoppor
Steklar
Myror

Vissa insekter kan i förteckningen hamna i båda grupperna, till exempel nattsländepuppor, som ju både kan uppträda nere i vattnet och uppe på ytan. På samma sätt kan man också ibland se jungfrusländor flyga runt i växtligheten längs sjöstränderna, trots att de egentligen hör till strömmande vatten. Men de kan då vara kläckta i någon liten bäck i anslutning till sjön.

Här följer en rad flugor, vilka blivit några av mina egna favoritmönster under många års fiske på Hökensås.

Flugor för fiske på Hökensås

Fluga No 1 är en myggpuppa som tillsammans med en ännu enklare mygglarvsimitation täcker in de flesta fjädermyggkläckningar på Hökensås.

Krok: Våtflugekrok nummer 16-18.

Kropp: Svart/vit, ribbing av bucktail över svart silke.

Thorax: Grå mullvad.

Bindtråd: Svart.

Fluga No 2 är en gråsugga. Fiskas gärna med flytlina och sjunkande tafs.

Krok: Våtflugekrok nummer 6.

Kropp: Grå underull av ren på den förtynngda kroken.

Rygg: Genomskinlig plastremsa.

Ribbing: Tunn silver-wire.

Ben: Peta ut dubbing med en nål.

Bindtråd: Svart.

Fluga No 3 är en torr sjösandslända. Sjösandsländorna på Hökensås varierar i färg; i Lilla Havssjön är de mycket mörka, medan de i Nord- och Syd-vattnet och Enesjön är ljusbeige.

Krok: Mayfly-krok nummer 10.

Stjärt: Fibrer från guldfasanens stjärtfjäder.

Kropp: Brun Fly-Rite.
Vinge: Mörkbrunt polypropylengarn.
Hackel: Brun tupp i parachute-stil.
Bindtråd: Mörkbrun.

Fluga No 4 är en sjösandslände-
kläckare.

Krok: Lätt streamerkrok nummer 12.

Stjärt: Olivegrönt kaninhår.

Kropp: Mörkt olive sälhårssubstitut.

Ribbing: Påfågelterl.

Vinganlag: Grå foam.

"Hackel": Ett varv gröngrå Fly-Rite runt
foamen.

Bindtråd: Olive.

Fluga No 5 är en torr svartmyra.

Krok: Torrflugerkrok nummer 14–18.

Bakkropp & mellankropp: Mörkgrå
foam med ett par varv grizzlefärgat hackel
emellan.

Bindtråd: Svart.

Fluga No 6 är en igelimitation.

Krok: Simmande nymfkrok nummer 10.

Kropp: Svart struts med ribbing av blått
tinsel.

"Vinge": En tunn remsa svart kanin, in-
bunden i Matuka-stil.

Bindtråd: Svart.

Fluga No 7 är en flicksländenymp.

Krok: Lätt streamerkrok nummer 12.

Stjärt: Olivegrön marabou.

Kropp: Olivegrön marabou.

Ögon: Små kulkedjeögon i silver.

Bindtråd: Olivegrön.

Egna noteringar är guld värda

Minnet sviker lätt. Det är därför vik-
tigt att göra noteringar kring insektsfö-
rekomsten vid olika tider på säsongen.
Variationerna kan också vara stora
från år till år, och det är först när man
följt ett vatten under en följd av år som
man kan se tydliga trender. Varje flug-
fiskare borde därför ha med sig en liten
fiskedagbok och göra anteckningar di-
rekt ute vid vattnet. När man kommer
hem efter en lång fiskedag är det ofta
sent på kvällen och man är för trött att
sätta sig att skriva. Och morgonen där-
på blir det inte av...

Gör därför till en god regel att notera
insektsförekomst och vilka flugor fis-
ken favoriserat vid varje fisketur. Efter
några säsonger kan noteringarna räcka
för en enkel statistik, som man sedan
kan komplettera under kommande år.
Vi har alla något speciellt hemnavatten
som vi på detta sätt kan inventera för
att få bättre grepp på insektsfaunan –
och större utbyte av våra fisketurer.

Styrande knutar ...

forts från sid 31

styrande knuten kan göras och att den
verkligen sitter kvar. Spetsen har fått
en utformning som på krokspråk kal-
las för "beak", det vill säga lätt inåt-
böjd. Det har vi ju sett på annan krok
än för flugbindning, men nu kommer
det alltså också här. Mikael, som har
studerat undersökningar gjorda för
yrkesfiskets del, menar att med denna
utformning är man nära en optimal
krokningsförmåga och provfisken med
den nya kroken har stärkt honom i den
uppfattningen.

Som läsaren redan har noterat är min
uppfattning om kroken Salar illa dolt
positiv efter vad jag sett så här långt.
Jag tycker kroken förtjänar det. Det är
ett faktum att kroken är ett trendbrott
till det bättre för den som binder lax-
och havsöringsflugor, särskilt vad
öglan beträffar. Salar är även en intres-
sant krok för öring- och regnbågsfiska-
ren. Men framför allt är den ett bevis
för att en del saker faktiskt var bättre
förr – men att gamla idéer kan tas upp
på nytt och realiseras med modern tek-
nik.

Den strimmiga laxen

forts från sid 36

vid den vackra strömmen, konstaterar
jag att världen har tippat över ända, nu
rinner strömmen åt andra hållet. I det
klara dagsljuset kan jag nu också se
vad jag vadat fram på. Hundratals syl-
vassa sjöborrar! Öringarna hugger nu i
varje kast – men verkar omöjliga att
kroka. Mindre flugor ger samma dåli-
ga resultat. När jag slutligen sätter på
Deceivern igen får jag ett rejält hugg.
Men då går tafsens av!

Även denna kväll kommer makril-
len uppför strömmen i sin jakt på små-
sill. Det är fina fiskar, de största på ki-
lot ungefär, men obegripligt små i för-
hållande till sina resurser. Det bli en
minnesvärd kväll. Och vi är inte en-
samma om att fiska. I ögonvrån ser jag
plötsligt något mörkt höja sig ur vatt-
net. En säl vaktar på fiskstimmen utan-
för vår fiskeplats.

Detta är ett underbart hav. Inom mig
växer saltvattensflugfiskaren sig allt
starkare. Vilken härlig resa livet är.
Från de första fumliga kasten vid Berg-
slagens småbackar och skogstjärnar
till Atlantens långa dyningar...

Drömmen om sommaren – bara två mil kvar... Teckning: Einar S Ofstad

Brasfiske i vintermörkret

Julmånaden december är som gjord för bokläsning. Det är nu vi i böckernas värld kan ta del av andra flugfiskares erfarenheter och förhoppningsvis öka på de egna kunskaperna inför den kommande säsongen. Eller bara mysläsa medan vintermörkret sänker sig utanför fönstret. Vi inleder med en bok om harrfiske och avrundar med dagsländornas liv i ord och bild.

BÖKBITEN ÖNSKAR SINA LÄSARE EN RIKTIGT GOD JUL OCH ETT GOTT NYTT ÅR!

Jan Sekander

John Roberts, *Flyfishing for Grayling*, 1999. £30. Beställes från Excellent Press, Palmers' House, 7 Corve Street, Ludlow, Shropshire SY8 1DB, England. Fax 0044 1584 877 893.

Om man någon gång skulle tvingas minimera sitt bibliotek till kanske ett dussintal böcker, skulle alldeles klart en av dessa bli John Roberts senaste bok *Flyfishing for Grayling*. Detta är en bok som har både bredd och djup. John Roberts tillhör de världsvida flugfiskarna, som skriver utifrån ett brittiskt kulturarv och med utblickar, inte minst till det skandinaviska fisket. Från flera möten med vår egen Lars-Åke Olsson får vi också följa John till Jämtlands Idsjöström och till Lapplands Tjuonajokk. Det är just med den vida överblick, som John Roberts har, som han kan skapa en så intressant läsning och ge en så hög trovärdighet i idéer, tips och teorier kring jakten på den cirkumpolära nordliga harren – *The Lady of the Stream*. Hans teori kring Red Tags stora framgång över tiden tillhör det bästa och mest sannolika som kommit på pränt.

Boken kan sägas sönderfalla i tre huvuddelar. Den första handlar om harrens naturalhistoria, dvs dess livsbe-
tingelser, livscykel och förekomst. De-
ta ger en god bakgrund till att sedan

diskutera harrens föda. Särskilt trevligt är författarens uppläggning av kapitlet där nattsländor tar en framträdande plats. Något som väl de flesta flugfiskare har märkt. Men även andra flygfän som knott och inte minst landinsekter ges en belysande diskussion. Dock utan att John Roberts glömmat dagsländorna.

"Att förstå harrens födoval, såväl säsongsmässig, som daglig och stundlig med dess variationer, är av största vikt för flugfiskaren" sammanfattar författaren. Och för att styrka detta påstående hänvisar John till den romerske författaren Aelianus, omkring 200 e Kr. Denne man insåg redan då vikten av att känna till och anpassa sitt fiske till fiskens födoval. Mot denna kunskap hos författaren kan vi nu ta del av hans olika fiskemetoder. Först torrfluga, med ett omfattande avsnitt om Klinkhamer-flugorna.

Lika omfattande blir kapitlet om våtflugor och nymffisket. I synnerhet behandlas fiske med de alltmest populära – och inte minst framgångsrika – "guldskalle-flugorna". Det torde inte finnas någon författare som har diskuterat detta fiske tidigare så ingående, såväl rent fisketekniskt som när det gäller bindteknik. Även "skallar" av olika material. Detta är bokens verkliga "höjdare"! Här har vi i Skandinavi-

ens fjällvärld oerhört mycket att ta till oss. Över huvud taget har John Roberts en stark förankring i det nordengelska fisket. Han är ju en Yorkshireman! Detta fiske är ju så mycket mer likt våra förutsättningar än det sydengelska med sina kalkströmmar, fast det senare har fått dominera i litteraturen även här.

Den sista delen, närmare femtio sidor, formar sig till en beskrivning av ett större antal flugor – mot bakgrund av de två tidigare delarna – som är lämpliga för harrflugfisket. Visst finns här en del klassiska harrflugor – fattas bara annat – men den helt övervägande delen består av flugor som utvecklats under inflytande av ett mer ekologiskt och entomologiskt tänkande under senare år, såsom nattslände-flugor, Klinkhamer och "vår egen" Superpappa.

Denna monografi har ett läsvänligt utförande, i gammalt hederligt oktavformat, om hundrafemtio sidor. Med tolv sidors färgbilaga med bilder från kända fiskevatten, med harren över och under vattenytan och kanske framförallt med tanke på den egna flugbindningen, färgbilder på de flugor som beskrivs i texten.

Ett gott bokhantverk där dess layout är spatiös med utrymme för egna anmärkningar, understrykningar eller

tilllegg. Det som på sikt gör boken i en høyre grad til den egne "måste-litteraturen". Boken er utgitt i en begrænset opplag om 1 250 eksemplarer, var og en nummerert og signert av forfatteren. Den kan endast erhållas gjennom att skicka £30, eller låta debitera kredittkortet, till ovan angivna Excelent Press.

Claes Hederstierna

Fiskevård för praktiker

Bente Gran/Kjell Qvarnström: *Bevara öringen – biotopvård i bäckar och älvar*. Eget förlag. Pris: SEK 375:–. Beställes direkt från Bente Gran Förlag och informationsbyrå, Sulvik, Baggetorp, 671 93 Arvika. Telefon 0570-223 77, eller e-post bente.gran@telia.com

Flugfiskaren och fiskevårdaren Kjell Qvarnström är en eldsjäl, med mångårig erfarenhet av fiskevårdsarbete, framförallt vad gäller öringen och dess biotoper. Lokalt, och numera också långt utanför sitt kära Värmland, är han välkänd bland de många sportfiskare som i det tysta gjort och gör stora ideella insatser till öringens frömmen.

Qvarnströms insatser kännetecknas av stort praktiskt och teoretiskt kunskande, envist och uthålligt arbete och iderikedom i arbetet med våra strömmande vatten. För dessa insatser belönades han välförtjänt när han 1997 fick motta det prestigefyllda Hallmanpriset. Kjell Qvarnström är som sagt en praktikers man och när nu hans kunskaper och erfarenheter samlats och presenteras i boken "Bevara öringen" slås man direkt av det praktiska angreppssättet vad gäller biotopvården, vilka åtgärder som bör göras respektive undvikas, fiffiga tekniska lösningar osv.

Boken har sammanställts av Bente Gran, i nära samverkan med Qvarnström. Låt det gärna med en gång bli sagt att detta inte är något "litterärt" verk och naturligtvis inte heller gör anspråk på detta eller bör bli bedömt som sådant.

Jag bortser gärna från en och annan språklig svaghet och noterar med tillfredsställelse att vi här fått en enkel och lättfattlig framställning, som ger många uppslag för likasinnade. För den, som möjligen kan finna vissa delar något kortfattade eller ytligt behandlade finns det annan mer ingående litteratur att fylla ut de teoretiska bitarna med. Känner jag Kjell Qvarnström rätt tror jag också att han med glädje svarar på frågor och diskuterar med likasinnade.

Qvarnström understryker att fiske-

vårdsarbetet måste syfta till, både att förbättra förhållanden för de naturliga öringsbestånd som redan finns och att återställa förstörda eller missköttade öringbiotoper där öringen är utrotningsshotad eller har försvunnit. Det handlar inte om put-and-take eller andra konstgjorda åtgärder; ledstjärnan blir då att arbeta med naturen utifrån dess egna förutsättningar och beränsningar.

I boken betonas, att kunskaper om öringen som art samt inventering av vattendragens egna förutsättningar och noggrann planläggning av åtgärder är mycket viktiga förutsättningar för ett lyckat resultat.

Boken är enkelt och lättöverskådligt uppställd. För olika problemområden betonas vikten av att skaffa sig kunskap innan åtgärder vidtas; här ges påminnelser på flera ställen av typen "inventera", "kolla under hösten (vintern, sommaren)", "ta reda på" osv. Innehållsmässigt grupperas framställningen under huvudrubrikerna "Öringen – en hotad art", "Inventera dina vattendrag", "Projektering" samt "Biotopvårdsarbetet i bäck och älv". I det sistnämnda avsnittet ges ett flertal exempel hämtade ur Qvarnströms egen stora erfarenhet, baserad på uppfinningsrikedom och sunt förnuft.

För den, som inte enbart är intresserad av att "det ska rycka i snöret" utan också med egna insatser vill göra något bestående för öringsbestånden på sin egen hemort, kan Bente Grans/Kjell Qvarnströms bok vara till god hjälp och ge både goda idéer och anledning till eftertanke. Den rekommenderas till alla likasinnade!

Nore Sundin

Fluefiske i Telemark

Magne Farlund: *Fluefiskeren*. Naturforlaget. Pris: NOK 380:–.

"Fluefiskeren" heter Magne Farlunds siste bok, og det er med en viss nysgjerrighet jeg blar meg inn bak en så altomfattende tittel. Særlig blir jeg betenkt når jeg i innledningskapittelet blir fortalt at forfatteren har heller kort fartstid med fluestanga. Men det viser seg at han har en støttespiller i den erfarne bygdefiskeren Børge Børgeson Bjørge (BB), og etter hvert som jeg pløyer meg gjennom sidene får jeg en sterk følelse av at det er denne karen tittelen henspiller på.

I de fleste av bokens kapitler følger vi tospannet på fisketurer i Telemark, og for meg som utflyttet telemarking er det interessant å lese om gode elver og vann i et fylke hvor det meste er lagt i rør. Farlund er da også så generøs at

han navngir flere av sine favorittplasser, og den som kan lese kart, vil nok også finne noen til. Farlund forteller fiskehistorier bedre enn de aller fleste i denne genren. Best er han når han skildrer forholdet mellom novisen og den erfarne, elementet av konkurranse som stadig er der, men som aldri går på bekostning av kameratskapet. Han fletter også inn verdifull faktainformasjon, men digresjonene kan av og til bli vel lange og mange, og boka hadde nok tjent på en strammere redigering. Men Farlund redder seg med sin sjarmerende fortellermåte.

Som "lærebok" i fluefiske faller "Fluefiskeren" gjennom. Her er mange teorier og klare meninger, men problemstillingene virker noe underlige i år 2000. Mester BB forfekter en merkelig blanding av moderne nordisk fluefiske og engelske tradisjoner. Både utstyr og fluer er av det siste på markedet, og karene er vel bevandret i entomologien. Man hevder å drive imitasjonsfiske, men midt oppe i dette planter man det gamle engelske prinsippet at flue skal fiskes *oppstrøms*.

I dag er det jo bred enighet om at presentasjon er selve nøkkelen i imitasjonsfiske, men i stedet for å søke naturtro presentasjon gjennom nedstrøms fiske, søker forfatteren og hans fiskekompis løsninger ved å fokusere på fluevalget, på kroknummer og fargenyanser. Både problemstillinger og løsninger vekker minner fra 70-tallet, da det "moderne fluefiske" gjorde sitt famlende inntog på våre breddegrader. Og når man får servert en påstand som: "De store er nesten alltid selektive", ligger et kjent ordtak fristende på tunga: Når utgangspunktet er som galest, blir resultatet ofte originalest. Ellers målbærer Farlund (som alle andre) sitt syn på "Fang og Slipp". Redegjørelsen er nøktern, sakelig, og grei nok, men når han siden forteller om fisk som blir lagt på bakken for så å bli veid, målt og beundret i flere minutter før den "får friheten tilbake", er det på sin plass å rope et varsko til både forfatter og leser: Nei! Det er ikke slik det skal gjøres!

Av det "fiskefaglige" stoffet er kapittelet om fluebinding et høydepunkt. Her presenterer forfatteren sine egne fluer som til tross for hans nitide fokusering på detaljer i fluevalget, virker både enkle, robuste og livfulle. Et pluss i marginen skal han også ha for billedmaterialet. Fotografiene, hovedsaklig ved Olav Olavson Kaasa, vekker virkelig fiskelyst.

Terje Bomann-Larsen

forts på næste side

forts från föreg sida

Havørred på kysten

Thomas Vinge: "Havørred på Kysten 1-2", Becks Forlag 1999. 168+200 sider. 299 og 399 d.kr.

Mange har drømt om at lave de bøger – havørredens byttedyr på kysten, og de fluer der passer til. Men arbejdet er stort, og ingen læser vil være helt tilfredse.

Thomas Vinge, der skriver et solidt dansk, har gjort sig umage: Der er fluemønstre til et helt kystfiskerliv, og det er sikkert og vist, at han ikke har dem alle med. Måske fordi bogen har været så længe undervejs, at udviklingen allerede er gået videre. Kystfluefiskeriet, som vi jo gerne vil kalde en dansk specialitet, er, set med historisk målestok, kun lige begyndt, og der eksperimenteres på livet løs ved hver eneste danske kyststrækning.

Anmelderen, der sikkert er sær, har gennem årene især hæftet sig ved, at havørreder som alle rovdyr er opportuniste – det vil sige, at de æder alt. Derfor virker de mange fluer i bind 2 sikkert fortræffeligt. Alle fluer kan fange havørred, i hvert fald en. Om de bliver ved med at fange havørreder er en anden sag, og her er Vinge nok blevet overvældet af materialet, der kunne have været sorteret bedre. Stort set har han overtaget ophavsmandens ros til egne kreationer. Den indvendig er nem nok; det ville nemlig tage et helt fluefiskerliv. Men der er masser af inspiration at hente for en ivrig fluebinder.

Bind 1, der søger at fortælle bl.a. kystfluefiskeriets historie, er nok det svageste. Vinges research er mangelfuld – f.eks. er kystfluefiskeriet ældre end han tror. Den engelske lystfiskerskribent "John Bickerdye" skrev om det allerede omkring 1900, og i 1920'erne nåede et gæng danske lystfiskere ganske langt i deres forsøg under fluefiskeri i Grønnsund, det strømfylde farvand mellem Sjælland og Falster. Gennemgangen af byttedyrene er ikke

så pædagogisk som andre beskrivelser; til gengæld mere omfattende.

Bind 2, der har farvegengivelser af alle fluerne, er det bedste. Fluerne er indsamlet hos de kystfluefiskere, som Vinge havde kendskab til. Det giver et solidt, men naturligvis ikke komplet øjebliksbillede af dansk og delvis nordisk kystfluefiskeri i begyndelsen af 1990'erne. Men arbejdet er, som antydet i begyndelsen, utaknemmeligt. Derfor er det godt, at det er blevet gjort, trods mangler og fejl.

PS. For god ordens skyld – anmelderen var konsulent på bogen i en tidligere fase. Konsulent-indvendingerne gik på researchen til bind 1. Vinge har justeret, men ikke gravet yderligere.

Mogens Espersen

Sveriges Flugfiskares Förenings årsbok

Sveriges Flugfiskares Förening: *Drömmarnas Vatten*. Bokförlaget Settern. Illustrerad, 61 s. Pris: SEK 180:–.

Sveriges Flugfiskares Förenings tidigare till utseendet anspråkslösa lilla årsskrift har nu utkommit som "fullvuxen" bok och kan förvärfvas av även icke-medlemmar i föreningen. Bokens åtta kapitel kan sägas syntetisera det som föreningen ser som sin huvudsakliga uppgift – att vårda och förbättra våra fiskevatten.

Tre av bokens kapitel, "Gimån – Idsjöströmmen", "Idealister räddar våra vatten" och "Alsterån – Ett utvecklingsvatten" beskriver det omfattande och värdefulla restaureringsarbete ett antal entusiaster bedrivit och bedriver. I berättelsen om "Bodsjön – Sagans Sjö" ges en historik över denna klassiska flugfiskesjö med sitt enastående rödingfiske. "Flugfiskarens Metamorfos" kommer säkert att locka fram ett igenkännande leende hos läsaren och i de lyriska kärleksförklaringarna till livet som flugfiskare kan nog de flesta av oss stämma in. "Framtiden är Nu"

av SFF:s ordförande betonar att vi flugfiskare måste gå i spetsen för en effektiv fiskevård. Det finns ingen tid att förlora. "Klockan verkar inte vara kvart i tolv utan snarare kvart över."

Bokens innehåll är en väl balanserad blandning av livfulla fiskeskildringar och en allvarlig påminnelse om det stora ansvar som ligger på oss flugfiskare – att vårda och väl förvalta våra vatten både nu och för framtiden.

Jan Sekander

Dagsländor

Sören Lindroth: *Dagsländor från nymf till spent spinner*. Bokförlaget Settern. Pris: SEK 256:–.

I denna sin andra bok skildrar författaren en dagsländas liv i ord och bild från nymfstadiet på botten, kläckningen, dun stadiet och till spent spinner. De flesta typer av dagsländor skildras och författaren berättar om sina möten med dem ute vid fiskevattnen. I en tabell redovisas alla sländor med färg i olika stadier och när de kläcks i olika delar av landet.

I bokens andra del presenterar han sina idéer om flugbidning och några av sina mönster – från nymf till spent spinner. Flugorna är avsedda att fånga fisk med, inte fiskare. De binds med ett fåtal material för att ge intryck av liv i vattnet. Ett flertal intressanta lösningar och bindknep beskrivs i tydliga steg-för-steg bilder.

Det enda negativa med boken är att inte alla bilder är i färg, speciellt de på nymfer och sländor.

Såväl noviser på området som mera erfarna flugbindare har behållning av boken. För novisen är den en perfekt bok för att stifta bekantskap med dagsländans liv och se hur man kan binda imitationer av den. Den mer pedantiske flugbindaren får de olika dagsländorna presenterade med exakta färger och får dessutom en påminnelse att allt för naturtrogna och komplicerade flugmönster kanske inte alltid är de som fångar mest fisk. Stig Torniainen

Har du läst någon bra bok på sistone?

Har du läst någon bra bok på sistone? Kanske får du något läsvärt i julklapp, som du gärna vill presentera för FiN:s läsare?

Det kommer ut många nya fiskeböcker varje år, både här hemma och i den engelskspråkiga världen. Många förlag sänder sina nya böcker till Bokbiten-redaktionen, men det är svårt att bevaka alla nya titlar. Vi fångar därför bara upp en

del av dem och det kan dessutom finnas också andra typer av böcker som kan vara av intresse för en flugfiskare – till exempel böcker om fjällutrustning eller hur man lagar friluftsmat.

Har du läst någon fängslande bok, är du välkommen att höra av dig till Bokbiten, Jan Sekander, Pl. 2252, Esseboda, 280 70 Lönsboda. Tel: 0479-510 14 eller email: jan.sekander@osby.mail.telia.com

En annons i Flugfiske i Norden når långt!

Varje nummer av Flugfiske i Norden läses av tiotusentals fiskeintresserade individer runt om i Norden. Så har det varit i över 20 år nu vilket vi naturligtvis är stolta över.

Tidningens artiklar är fulladdade med spännande fiskeskildringar, flugbindning, marknadsnyheter och tester. Till vår hjälp har vi några av Nordens skickligaste flugfiskare, skribenter och fotografer. Tidskriften Flugfiske i Norden har en unik ställning på marknaden vilket ger slagkraftig räckvidd och täckning. Därför når en annons i Flugfiske i Norden mycket långt.

OBS! Inför 2001 har vi en ny attraktiv prislista. Glöm inte att rekvirera den!

Vi önskar såväl gamla som nya annonsörer
en riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År!

Flugfiske i Norden
Annonsavdelningen

Aktuella adresser till Flugfiske i Norden

FiN:s medarbetare sitter på skilda håll, varför material som kommer tidningen tillhanda ofta måste sändas vidare till rätt adress. Här följer aktuella adresser för att Ditt brev inte ska behöva gå omvägen över kansli eller redaktion.

Prenumerationer, beställningar och kassa:

Anne-Marie Skarp, S. Parkgatan 8, S-343 31 Älmhult. Telefon 0476-160 90, fax 0476-160 64.

Annonser:

Pelle Klippinge, Fliskärsvägen 6, S-570 90 Påskallavik. Telefon 0491-913 23, 0708-74 32 26.

Redaktion:

Gunnar Johnson, Box 22, S-571 06 Bodafors. Telefon 0380-37 11 25.

Marknadsnytt:

Erik Erlandson, Barkvägen 13, S-370 10 Bräkne-Hoby.

Boknytt:

Jan Sekander, Pl 2252 Esseboda, S-280 70 Lönsboda.

Nytt från Sverige:

Mikael Frödin, Sjudartorp, S-741 93 Knivsta.

Nytt fra Danmark:

Steen Ulnits, Vejlegade 9 st th, DK-Århus C.

Nytt fra Norge:

Terje Bomann-Larsen, Wigants vei 11, N-3600 Kongsberg.

Rätt adress gör att Ditt brev snabbt når rätt medarbetare!

Aktuell debatt:

Fiskevård – men för vem?

Den som idag läser en bok av Hans Lidman eller Nils Färnström kommer med all sannolikhet att drabbas av svårartad fiskefrossa. De fiskevatten som beskrivs av dessa herrar känns som hämtade ur sagornas värld. Storöringar var vardagsmat i skildringarna och det faktum att deras sågolika fiskevatten faktiskt fanns inom Sveriges gränser känns mycket avlägset. Men faktum kvarstår, dessa närmast osannolika historier utspelade sig för inte mer än kanske femtio år sedan.

Vad som sedan hänt är allom bekant. Utbyggnad av vattenkraft, förurning och ett hänsynslöst skogsbruk har effektivt tagit död på de flesta av våra en gång så drömliga vatten. Huvudorsaken till detta tragiska faktum är att ingenting i dagens samhälle har något som helst värde om det inte finns en prislapp på härligheten. Orörda vattendrag, fiskrika vatten och bedövande vackra omgivningar är inte värda ett vatten så länge ingen kan tjäna några pengar på dem. Därför är fiskevården på alltför många håll eftersatt, och just därför har vi knappt kvar ett enda av alla de drömvatten vi en gång hade i vårt land.

Ljusglinten i den mörka tunneln, det som driver alla som genom åren kämpat för våra fiskevatten, är vissheten om att det faktiskt är möjligt att återskapa stora delar av vårt en gång så rika fiske. Men som fiskevårdare tvingas man inse att det bara finns ett argument i debatten. Ekonomin!

Men den utveckling som vi nu alltmer går till mötes tvingar fiskevårdarna att allt oftare ställa sig frågan:

– För vem gör vi detta?

När nu äntligen allt fler har börjat inse det faktum att sportfisket faktiskt är en lönsam marknad, så är det istället på väg att gå allvarligt snett. Följden av ett väl utvecklat fiske har nämligen öppnat vägen för mindre nogräknade aktörer. I affärsplanen hos de pengahungriga individer som nu börjat uppträda på marknaden finns nämligen inte plats för gemene man. Nej, man riktar sig ensidigt till utländska turister och utestänger oss "vanliga" medborgare från de bästa fiskevattnen.

Dyra paketresor ska bära ekonomin för dessa företagare och fisket ske på arrenderade sträckor, stängda för gemene man. Vad man vill är att införa en "segregerad fisketurism" där inträdesbiljetten heter en tjock plånbok. Får denna utveckling fortsätta, så har snart det kvalitativa fisket förvandlats till en klassfråga!

Sportfiskets företrädare har under många år kämpat med näbbar och klor för bevarandet av våra fiskevatten med just ekonomiska argument som enda vapen. Gång efter annan har forskningsrapporter och utredningar försökt få beslutsfattare att inse att sportfisket faktiskt är en lönsam affär. Jag tillhör själv de sportfiskets företrädare som tvingats inse, att hur varmt vi än känner för de i våra ögon oersättliga värden som våra fiskevatten utgör, betyder detta ingen-

ting i samhällets ögon. Prislappen är det enda som räknas och ekonomin det enda argument vi kan använda i kampen för bevarandet av våra fiskevatten!

Men med den utveckling som nu tagit fart, så har fiskevårdarnas enda vapen förvandlats till ett tveeggat svärd.

Ett färskt exempel finns från en älv inte långt från min egen hembygd. En privat näringsidkare har sett möjligheterna och ansökt om arrende på en sträcka, avsedd att stängas för alla andra utom "paketreseturister". En målgrupp som ska få betala dyra pengar för att utöva sitt fiske. Ensamma. Utan inblandning av ordsbor. Kommunen applåderar förfarandet och stöttar med ekonomiska medel, medan de som möjliggör hela idén – alla de som jobbat med fiskevård genom åren – står där med mycket lång näsa:

– Tack för hjälpen, men våga er inte hit!

Fisket har en prislapp, det är krass verklighet. Men om priset för ett återskapat vatten ska innefatta att gemene man blir utestängd från de bästa vattnen, då har pendeln svängt på tok för långt!

I min egen lilla kommun, Robertsfors i det norrländska kustlandet, har vi i den lokala fiskeklubben slitit hårt under en tioårsperiod med att utveckla fisket i Rickleån. Ån är lax och havsörings förande och har i många år kallats för en "flugfiskets pärla". Men ån är delvis utbyggd, och vandringsvägar förbi kraftverken är det som står högst på önskelistan. I den debatt som förts är det just de ekonomiska argumenten vi presenterat. Hela kommunen skulle tjäna på ett bättre laxfiske i form av ökade turistintäkter, om bara fisket utvecklades till dess fulla potential. De skäl vi använt som argument för byggandet av fiskvägar är ekonomiska. Kommer fisken så kommer turisterna, och kommer turisterna kommer pengar till kommunen.

Men paradoxalt nog riskerar vi att med det arbete vi lagt ned kasta ut oss själva från arenan. Det ovan beskrivna fallet, där entreprenören redan sökt arrende, är bara ett exempel på den snedvridning som utvecklingen tagit. Diskussionen om "segregerad fisketurism" förs på flera håll i Norrland. Vem vill i framtiden lägga ned sin själ i ett vatten under dessa premisser? Ju bättre fiskevattnet blir, desto större är risken att det blir till en lekstuga för ett privilegierat fåtal. Frågan blir återigen:

– För vem gör vi de fiskevårdande åtgärderna?

Fisket kan aldrig bli helt fritt, det är en ouppnåelig utopi. Men en viss "allmansrätt" måste vi ändå sträva efter att behålla. Annars kommer vi att gräva, inte bara våra egna gravar, utan även ta ett otal fiskevatten med oss till den eviga vilan, då de ideella krafter som krävs för att upprätthålla ett gott fiske slutligen har tröttnat.

Länge leve fiskevården! Men den "segregerade fisketurismen", den kan vi vara utan!

Lars-Göran Halvdansson

Mountain Media och Flugfiske i Norden inbjuder till Nordiskt mästerskap i Flugbindning – Torrflugor

Uppgift: Att binda **en** representation av vardera en Nattslända och en Sjö- eller Åsandslända.

Flugorna skall vara "fiskeflugor" och ej superrealistiska imitationer.

Kvalificerade att delta är amatörflugbindare bosatta i Norden.
Personer med nära anknytning till Mountain Media eller FiN får ej delta.

Tävlingsbidraget sänds i sluten ask med bindarens namn, adress och telefonnummer tydligt angivna på locket till:

**Mountain Media, Hästhovsvägen 7C, 734 39 Hallstahammar
senast den 1:a februari 2001.**

**Deltagaravgift SEK 50:– sätts in på konto
Mountain Media Pg 4012343-2.**

Kvitto eller kopia på inbetald deltagaravgift bifogas tävlingsbidraget.

**Mountain Media svarar för reskostnader max 1 000:–
samt mat och logi för finalisterna.**

**För närmare information ring
Mountain Media 0220-515 50 eller Nore Sundin 0586-72 85 14
eller Jan Sekander 0479-510 14**

En jury om tre välkända flugbindare utser fem finalister, vilka på Flugfiskemässan i Västerås lördagen den 24 mars inför jury och publik får som uppgift att **binda samma representationer de sänt in**, varefter juryns slutbedömning sker. Vinnare blir den som enligt juryn lyckats bäst med **båda** representationerna.

Priser delas ut till samtliga finalister. Juryns beslut kan ej överklagas.
Finalisterna kommer att i god tid underrättas.

Insända flugor returneras ej utan kommer att försälgas på mässan.
Intäkterna tillfaller Sveriges Flugfiskares Förenings Fiskevårdsfond.

Väl mött till en spännande flugbindartävling!

Mountain Media och Flugfiske i Norden

Mörkerkikare och robust mobiltelefon

Snön som en vit mur. Under ligger havet alldeles blankt. Det är juldagsmorgon. Snön ger ett mörkt glittrande sken som sprider sig som fingrar av ljus på den svarta ytan. Vattnet rullar mot land, lågmäلت smackande bland stenarna. Annars – bara tystnad. Och där framför mig på stenarna ligger öringen. Den är fet och blank. Julöringen. Mot storstenen stödjer sig årets julklapp, flugspöt. Första fisken. Kan det bli bättre?

Så här års har de flesta stammar av våra öringar och laxar lekt färdigt. Det finns dock fortfarande en del senle-kande öringar, främst i Skåne, som ännu någon månad kan ses på lekplatserna. Dock är det inte överallt de får sköta sina lekbestyr i fred, det kan säkert många av våra flugfiskande fiskevårdare bekräfta, inte minst undertecknad som under mer än tjugo år jobbat med detta problem.

Det finns tyvärr allt för många som vill beskatta bestånden under förbjuden tid – ofta dessutom med förbjudna redskap. Vanligt är att man i skydd av mörker lägger nät utanför mynningar, eller till och med uppe i vattendragen. Att få fatt i redskapen är oftast inte så svårt, men att få fatt i förövarna är desto värre. Problemet är framför allt att man i mörkret inte kan se förövarna och deras aktiviteter. Hade man kunnat göra det, hade många tjuvfiskare som nu går fria kunnat gripas och ställas inför rätta.

Ett hjälpmedel i detta arbete är mörkerkikaren. Den ger fiskebevakaren ett redskap som är helt oöverträffat för

denna typ av bevakning. Undertecknad, som har mångårig erfarenhet av arbete med mörkerkikare vid Mörrumsån, kan vidimera detta. Utan detta redskap hade vi haft betydligt svårare att komma till rätta med det i mitten på 80-talet så omfattande nattliga ryckfisket på lax i Mörrumsån.

Problemet med dessa kikare har tidigare varit det höga priset. Den relativt enkla kikare vi använde på den tiden kostade då cirka 30 000 kronor, i dagens penningvärde kanske 50 000 kronor.

Nu finns det betydligt billigare och bättre mörkerkikare på marknaden. Från Svenska Mir, telefon 035-518 39, har FiN fått testa en kikare till ett betydligt mer överkomligt pris, Sibir NVB 2,5 X. Som namnet antyder är kikaren av rysk härkomst och företaget Mir har specialiserat sig på att importera produkter från Ryssland. För oss flugfiskare och naturintresserade är kanske just mörkerkikarna tillsammans med deras gummibåtar av störst intresse.

En mörkerkikare eller bildförstärka-

re är som namnet antyder en kikare avsedd att användas i mörker. Alla mörkerkikare har inbyggd elektronik som förstärker det befintliga ljuset. Man får alltid en grön bild utan andra färger. Sibir är alltså en mörkerkikare med 2,5 gångers förstoring och med inbyggt IR-ljus som har en kastlängd på cirka 30 meter. Ljusförstärkningen är på upp mot 30 000 gånger, vilket ger möjlighet att urskilja mindre föremål på upp till 200 meter vid normalt nattljus.

FiN har testat kikaren vid igenmulet väder och funnit att man utan vidare kan urskilja människor och aktivitet på över 300 meters avstånd. Ju närmare objektet befinner sig, desto tydligare kan man naturligtvis urskilja det. Vid omkring 100 meter är det inte omöjligt att kunna avgöra identitet, det vill säga klädsel eller speciella särdrag. Kikarens inbyggda IR-lampa fungerar enbart på närhåll och kan vara bra vid olika typer av nattliga studier, men är dock ej av större betydelse vid bevakning.

För oss som studerar fiskars beteende finns emellertid med denna kikares

*Till vänster: Sibir mörkerkikare fungerar utmärkt på upp till 200 meter.
Till höger: RST 19 fot, mästaren när det gäller att kasta en fluglina.*

hjälp ett nytt område, nämligen nattliga fiskstudier med hjälp av IR-ljuset. FiN har tyvärr inte haft tid att mer ingående utföra sådana studier, men ett enkelt "förtest" gav vid handen att man på grundare områden både i strömmande vatten och i sjöar här kan finna en ny möjlighet.

Kikaren fungerar ungefär som en vanlig kikare vad beträffar handhavandet och den är relativt lätt och smidig att hänga om halsen.

Pris: 4 995 kronor.

Robust mobiltelefon

Det är numera inte helt ovanligt att man ute vid våra fiskevatten kan se flugfiskare använda sina mobiltelefoner. Man kan tycka vad man vill om detta, men för många kan mobilen väsentligt underlätta fiskedagen; man kan kanske sköta några viktiga ärenden direkt från strandkanten i stället för att behöva åka till någon telefonkiosk långt borta någonstans. Eller man kan ringa hem och tala om att

man kommit fram till ån efter en dags vandring. Ett är i alla fall klart, säkerheten vid vistelse i otillgänglig natur har ökat väsentligt med mobiltelefonens hjälp.

För oss som ständigt vistas i närheten av vattendrag har problemet varit att se till att hålla mobilen borta från det blöta elementet. Ericsson lanserar nu en mobiltelefon som passar för omild behandling, damm, smuts och blöta, nämligen modellen R310. Den damm- och vattentåliga egenskapen har tagits fram genom att man placerat gummi- och silikonpackningar samt genomluftningsmembran av Gore-Tex material mellan telefonens olika delar. Utsidan är förstärkt med skyddande gummihölje, vilket gör att telefonen klarar ganska kraftiga stötar. Även antennen är utformad med tanke på omild behandling och är tillverkad i ett mjukt, böjligt gummimaterial. Även batteriet, som på vanliga telefoner alltid lossnar när den faller i golvet, har på denna modell en låsningsfunktion som håller det på plats.

Telefonmässigt håller R310 hög kva-

litet; här finns funktioner som röstuppringning, röstsvar, vibrationssignal, fax- och dataöverföring. Batteriet klarar 6-7 timmars samtalstid samt upp till 160 timmars stand-by tid.

FiN:s testare, som inom sitt ordinarie arbete använt mobiltelefoner av olika märken under de senaste 7-8 åren, har funnit att hörbarheten på denna modell är mycket god. Den tar utan problem emot och sänder inom områden som många andra modeller har svårt att klara, till exempel inne i grottor, jordkällare eller vid kanten av bergsmassiv.

Priset kan säkert variera med tanke på olika kampanjer som är vanliga inom mobiltelefonbranschen.

Guideline TriCast 8034

Det er økende interesse for ultralette stenger. For de fleste er det snakk om et tillegg til standardutstyret som helst ikke skal "koste skjorta".

Fra Guidelines nye serie TriCast har
forts på neste sida

forts från föreg sida

vi testet TC 8034, en 8-foter for AFTM 3 til kr 1.495.–, en overkommelig pris for ei 3-delt stang i "grafitt 3". Finishen er akseptabel for prisklassen, med et minus for litt slurvete surringer, men et pluss for god kork i håndtaket. Stangringene er enbente hardchrome, og er meget romslige for de snører som her er aktuelle.

Snellefestet, med innlegg av vevd grafitt, er både funksjonelt og elegant, men virker litt tungt på en 8-foter i denne klassen. Det er sikkert rasjonelt, men den letteste stanga lider litt (ihvertfall kosmetisk) ved at den har samme utstyr som de tyngre stengene i TriCast-serien.

Men til sitt bruk er dette ei glimrende stang, og katalogen har ordene i behold når den påstår at stanga har en aksjon "tilpasset det formål den benyttes til". Vi har testet den under trange forhold i små skogselver, og hvor andre stenger krever speykast, "trer" 8-foter bakslengen inn gjennom små åpninger i løvverket og plasserer tørrflua lett og presist foran ørretkjeften. Dette fordi den følsomme toppen styr 3-er snøret i ekstremt trange bukter, selv med lite snøre utenfor toppringen. Trange bukter gir også god snørehastighet, og der elva vider seg ut til en større høl, kaster du kontrollert og presist opp mot 20 meter pluss.

Toppaksjon og lett snøre er ikke det som gir mest føling med kastarbeidet, og en mindre rutinert kaster foretrekker WF 4. Stanga jobber da med dypere aksjon, noe som svekker den kirurgiske presisjonen og fjærlette presentasjonen litt, men bedrer stangas all-round kvaliteter.

Med 4-er snøret blir den så lettkastende som Aktiv Fritid lover, og kaster også ganske store ørretfluer. Fortsatt er snørebuktene trange, og du har god kontroll selv om det blåser litt. Og skulle det bli nødvendig, går det greit å rullekaste innen rimelige distanse. Dermed er TriCast 8034 ikke bare et supplement, men kan fungere som reserve for all-round stanga. Den er dessuten så transportvennlig at du tar den med deg over alt.

Jeg kunne trekke en May Fly for finish og utstyr. Dette blir mer fancy om du legger på noen tusen. Men jeg er ikke sikker på at du får ei bedre fluestang for presisjonsfiske i små vassdrag, og prisen er så hyggelig at TriCast 8034 får alle fem!

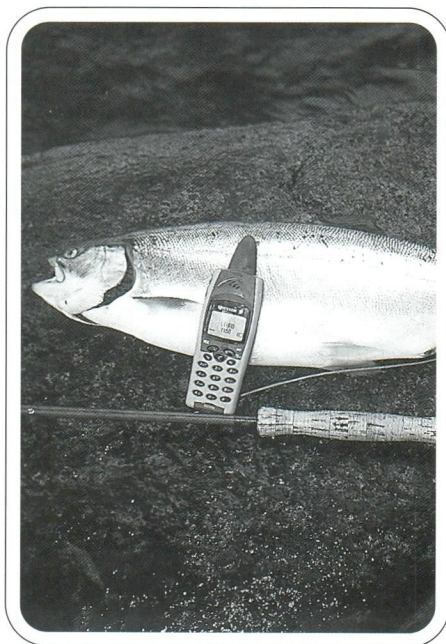
Markedsføres av Aktiv Fritid.

T B-L

Betyg:

RST Superior 19 fot

Långa tvåhandsspön för laxfiske är det konstigt nog ganska ont om idag på spömarknaden. Under splitcane-epoken kunde man däremot ganska ofta se vajande 18-fotare vid poolerna. Då krävdes det en mycket stabil person för att hantera dem, tyngden och balansen i dem var inget för dåliga

Ericssons R310 klarar lätt en översköljning av vatten.

ryggar. Dagens lätta grafitmaterial har gjort det betydligt lättare att hantera dessa längder. Både balans och vikt är så mycket lättare att hantera, att det egentligen inte går att jämföra dem med de fina hantverk på 18–20 fot som tillverkades fram till 60-talets slut, men som idag gör sig allra bäst på vägen i fiskerummet.

Trots det finns det väldigt få långa spön i grafit på den svenska marknaden och därmed inte heller ute vid vattendragen. Undertecknad som gärna fiskar lax med dessa långa spön, även i mindre vattendrag som Mörrumsån, speciellt under högvattenperioden, har alltid funnit det betydligt enklare och bekvämare att använda långa spön. Med långa spön avser jag alltså här spön över 16 fot.

När min gamla trotjänare sedan snart tjugo år tillbaka, ett DAIWA 18 fot, ville pensionera sig under slutet av förra säsongen, ville jag gärna ha ett nytt spö av samma längd. Det visade sig emellertid vara lättare sagt än gjort. Först efter många efterforskningar kunde min redskapshandlare uppbringa ett spö av liknande kaliber, ett

RST Superior, 19 fot, som han för övrigt fick hämta från en butik i Danmark.

Detta spö är väl egentligen inget nyttillskott på marknaden, utan har funnits några år, men har ej tidigare presenterats på dessa sidor.

RST-spöt är fyrdelat och klassat 10–11, vilket omedelbart ger en fingervisning om aktionen. Det är nämligen ingen styv flaggstång det är fråga om, utan ett mjukt spö med en aktion som progressivt ökar allt längre ner i underdelen ju mer man belastar klingen. Hantaget är, som sig bör på ett så långt spö, strax över 80 centimeter och har en underdel på 24 centimeter. Rullfästet är av kompositmaterial och skruvas uppifrån.

Klingen är grafitgrå med mörkt bruna lindningar. Samtliga spöringar är tvåbenta med keramisk inläggning, liksom toppöglan. Holkarna är av topp-över modell. Hanholkarna har förstärkningar av konstfiber, medan honholkarna har förstärkningar av ytterringer av metall.

Kastningen med detta spö är den enklaste sak i världen att utföra. Man behöver inte vara mästare på timing för att lägga långa, säkra kast utan att anstränga sig. Laxfiske är ett slitgöra, det gäller att ligga i timma efter timma, axlar och rygg kan få mycket stryk under en normal laxfiskevecka. Då är räddningen ett långspö.

Med ett sådant minimerar man kastningen, har flugan mindre tid i luften och längre tid i vattnet. Inga mellankast behövs, inte ens om hela linan ligger ute, inte ens om du därtill har lagt fem meter backing. Man tar hem några meter lina, lyfter och kastar, och där ligger alltihop fint och rakt framför en. Alla typer av kast utförs med lätthet, inte minst det något mer komplicerade dubbla speykastet.

Alla typer av linor fungerar också på spöt – dubbeltaperade, WF-linor och shooting heads. Med en shooting head i en längd av 15 meter får man i stort sett både den hela linans fördelar beträffande specialkastet och shooting head linans fördel beträffande kastlängderna, allt i ett med andra ord. Genom det långa underhantaget får man en ytterst kraftig hävstång i draget under framkastet, speciellt om man kan flytta ned överhanden så långt mot rullen som man orkar. Kastet blir alltså både långa och distinkta med spöt. Till detta medverkar den nästan helt vibrationsfria överdelen, där inga efterslag stör den utgående linan.

forts på sid 82

Foto: Naturbild/Arnt Læroen

Naturvän!

Stöd Svenska Naturskyddsföreningens arbete för natur och miljö.

Ge ditt bidrag via postgiro 90 12 04-8 eller bankgiro 165-5380. Alla bidrag är lika viktiga, stora som små.

Ange att inbetalningen gäller en gåva.

För mer information ring 08 - 702 65 00 eller besök

www.snf.se

Svenska Naturskyddsföreningen

Stiftelsen för Insamlingskontroll SFI, kontrollerar att de insamlade pengarna används på rätt sätt.

***En riktigt God Jul
& Gott Nytt År
tillönskas***

alla läsare och medarbetare!

***Väl mötta igen till en
FiNflugfiskesäsong 2001***

FLUGFISKE - FLUGBINDNING - FLUGOR

Galvan Open Back

Grön storspolad flugrulle med broms.
Finns i fyra storlekar för klasserna 0-8.

JK FLUGFISKE

www.jkflugfiske.com

Tel: 0152-13355, 070-6330301, 0152-21299 Fax: 0157-20821
Postadress: JK Flugfiske, Hospitalsgatan 9, 645 30 Strängnäs
E-Post: info@jkflugfiske.com Hemsida: www.jkflugfiske.com

VISION®

www.visionflyfish.com

Storöring och spökfisk

Störst är alltid de fiskar man tappar. De ger fantasin näring och med åren växer de till mystiska spökfiskar

Text & foto: Håkan Ågren

Som vi alla vet, kan en fisk på några få hekto vara mycket större än en som väger flera kilo. Under en av mina höstturer till Vindelälven såg jag en gång en man från ett sydeuropeiskt land få sitt livs första harr. Det var en fisk på kanske tre, fyra hekto. Lyckan hos fångstmannen, och hela hans familj, gick nära nog att ta på. Den nyfångade harren gjorde att det nästan glödde på stranden vid Stensundsforsen, fast ingen eld för tillfället brann där. Jag förstod att jag just fått se en stor fisk fångas!

Själv har jag också fått halvkilosharrar i samma fors, som vida överglänsat fiskar på ett par kilo jag fångat i andra sammanhang. Vackra, stridbara halvkilosharrar i tung, hård ström. Ibland kan faktiskt en sådan fisk, när den just huggit, få en att tro att flugan fastnat i botten. Det är en fascinerande upplevelse.

Det finns alltså inget enkelt och givet samband mellan begreppet stor fisk och antal kilon eller centimetrar, i alla fall inte alltid. Men ibland finns det förstås det.

När det gäller stor fisk som tappats kompliceras dessutom bilden, då det inte alltid är helt klart hur stor fisken verkligen var. Själv kallar jag sådana fiskar för "spökfiskar". De går ofta igen, återvänder i våra drömmar och blir till skrönor och legender. För min egen del håller jag mig med minst ett par sådana spökfiskar.

Den ena överraskade mig en skälvande sommarkväll för många år sedan vid en fors i Skellefteälven. Vattnet verkade tomt och tyst sedan flera timmar. Men plötsligt tog en okänd, fruktansvärd kraft tag i min lina. Något liknande hade jag aldrig känt. Benen svagnade. Jag slet, vevade och drog och glömde allt jag läst om hur en stor fisk skulle drill-

las. Fisken gick i en stor, undrande halvcirkel.

"Jag ser den", skrek en av mina unga fiskekamrater. "Den är stor som en gris över ryggen!"

Sen satte "grisen" full fart och i nästa ögonblick var linan av...

Jag var tvungen att sätta mig och ta igen mig ett bra tag, innan benen åter bar.

Det gick sedan alldeles utmärkt att sitta och drömma inför åtskilliga fotografier i Hans Lidmans böcker eller till exempel inför en berättelse som Hemingways "Den gamle och havet". På så sätt fick drömmen om den där verkligt stora, nästan mystiska fisken, ständigt ny näring...

Nu stod vi åter vid en av våra favoritforsar. Vi hade redan fiskat i flera dagar och haft ett mycket trevligt fiske med en dagsländeimitation. Denna morgon var det svårare. Fisken ville inte. Att länge fånstirra ner i flugaskarna tycktes inte hjälpa. Till slut provade Madeleine "Smackar'n", en torrfluga bunden av harens grå underull och på 12:ans krok. (Finns för övrigt beskriven och avbildad i FiN nummer 5/6 1997.)

En harr högg direkt!

Inspirerad av Madeleines framgång bytte också jag till Smackar'n, även den på en 12:ans krok, kastade snett uppströms och lät flugan gå med strömmen och tog in den efter

forts på nästa uppslag

Vilken fisk är störst – öringen ovan eller harren till höger? Svaret kan tyckas givet. Men fisk kan mätas i mer än kilon och centimetrar...

Det strömmande vattnet är den scen, där våra drömmar hämtar sin näring och där alla fiskar i grunden är stora fiskar...

forts från föreg uppslag

hand. När den befann sig några få meter från stranden tyckte jag mig se en svag rörelse i vattnet där min fluga borde befinna sig. Jag gjorde mothugg, eller snarare reste linan. Svaret blev en väldig, upprörd vattenkaskad. Stor fisk! Ett kort ögonblick visade fisken sin rygg i ytan. Sedan bar det av i en lång, våldsam och imponerande rusning. Hela den djupa grytan ovanför forsnacken avverkades i rasande fart.

Jag kunde ingenting göra, utom att försöka bromsa försiktigt med handen mot spolen.

Kort paus, sedan en ny tjurrusning!

Vilken upplevelse att försöka dirigera ett expresståg på detta sätt! Det borde alla få vara med om någon gång!

Ny, tung rusning, men nu var det som om fisken tvekade något, för att sedan plötsligt accelerera våldsamt och sedan gå upp i ett hopp någon meter över ytan. Öringen låg ett kort ögonblick i luften, mellan älv och skog, himmel och fjäll, och sjönk sedan i en ny kaskad.

Så slaknade linan med ens...

"Jaha, nu förlorade jag den", ropade jag till Madeleine.

Jag började ta in linan. Till att börja med fanns där ingenting, och ingenting och ingenting, men sedan hade jag kontakt på nytt. Öringen var kvar. Den hade bara gått i riktning mot mig. En ny kôrare, och sedan en lite längre paus.

Jag kunde tydligt känna fartökningen alldeles före hoppet. Så kom den i ett nytt grandios språng.

Nu tänkte jag inte längre på några spökfiskar. Därtill var den pågående striden alldeles för het – och alldeles för verklig!

Hur länge pågick detta? Madeleine tog tid. Efter ungefär en timme blev det mer av ett ställningskrig.

Jag hade krampkänning.

På nära håll gick det bra att studera de olika turerna i det klara vattnet. Under den sista halvtimmen borrade sig öringen gång på gång ner mot stenarna på botten med stjärtfenan uppåt, fladdrande i strömmen. Jag pressade den så hårt jag vågade med mitt lätta spö och nollarton tansen. Ändå lyckades den vid flera tillfällen nudda de "livsfarliga" bottenstenarna. Först efter en alltför lång strid var det hela avgjort. Fisken var väl krokad, men flugkroken kraftigt böjd.

Öringen vägde 4 kilo och 225 gram. Under rådande förhållanden, i den tunga och hårda strömmen, förvandlades den till en jätte.

Var jag glad? Jag vet knappt. Mest var jag nog lättad, men jag mätte naturligtvis inte helt bra av att striden blev så utdragen.

I alla fall var det inte utan att det hela kändes som en avlägsen hälsning från den där sommarkvällen vid Skellefteälven, när den där okända, mystiska kraften slet tag i min lina. Och så är det nog; spökfisk går igen i fångad fisk och fångad fisk i spökfisk.

Nästa dag fiskade Madeleine och jag i en annan av älvens forsar.

Det doftade rök från en eld vi inte kunde se. Den vackra åsländan med de blåskimrande vingarna dök åter upp. Snart visade sig de första harrvaken. Vi drog lina från våra rullar, skrattade, småpratade, retades, kände den flyktiga rökdoften dra förbi forsen.

Ingen stor stjärtfena syntes ute i strömmen, men en hel dag med klar höstsol över en älv med vakande, huggvillig harr låg framför oss.

Och det är ju egentligen mer än vad man någonsin kan begära...

FLUGFISKEBUTIK

- Flugfiske - Flugbindning - Flugor - Friluftsfartyg -

FOTOUTSTÄLLNING

Titta in i vår nya butik på Hospitalsgatan 9 i Strängnäs eller gör ett besök på vår hemsida

VÄLKOMMEN!

Vi gör även färgfotoförstoringar av dina egna fiskebilder!

HOSPITALSGATAN 9 STRÄNGNÄS TEL: 0152-13355, 070-6330301 E-POST: INFO@JKFLUGFISKE.COM

Se hit!!!

– alla våra läsare som bor utanför landets gränser.

Vi har nu möjlighet att ta emot betalning för prenumerationer via betalkort såsom:

- Eurocard
- Mastercard
- Visa

Även varor som Du beställer från vår postorderavdelning kan vi hantera på samma sätt.

Gör så här: Sänd eller faxa ett brev där du uppger följande:

- Ditt ärende
 - Kortets namn, ex Visa
 - Kortets giltighetstid
 - Kortets nummer
 - samt Din underskrift
- till Flugfiske i Norden
Södra Parkgatan 8
S-343 31 ÄLMHULT
Fax 0476-160 64

AnneMarie Skarp

JULKLAPPSBÖCKER

Ge något lugnande till jul, något till han/henne som redan börjar bli otålig på att snö och is skall försvinna och ersättas av glittrande sjöar och porlande strömmar med sländor som svärmar och fiskar som vakar. Vi har ett rikt urval böcker som kan stilla den värsta fiskefebern, men inte så många av varje titel, så passa på!

Först tre flugbindarböcker av den fantastiske **Ken Sawada**. Om du har sett hans **Classic Salmon Flies**, så vet Du vad jag talar om. Den boken finns nu bara antikvariskt till ett pris av 6-7000 kr. Bildmaterialet i dessa tre är lika fantastiskt.

Classic Salmon Fly Dressing , inb. 255 s., en njutning för ögat	1.234:00
400 Wet Flies , Färgbilder och mönsterförteckning på 400 våtfl.	360:00
Tube & Waddington Fly Dressing , steg-för-steg bilder i färg	380:00

The Fly Tier's Benchside Reference , 3000 färgfoton, 464 s.,	1.186:00
Hooks for the Fly , Allt om flugkrokar (nästan) 140 s. 475 ill.	307:00
Fundamentals of Building Bamboo Fly Rods , 255 s., rikt ill.	634:00
Flytyers Masterclass , 246 s., häftad, redan en klassiker	246:00
Handcrafting Bamboo Fly Rods , 210 s., inb., steg-för-steg bilder,	593:00
Presenting the Fly , en alldeles ny bok av Lefty Kreh	476:00
Nymph Fishing in Practice , Oliver Kite. Nytryck med tillägg	377:00
Fluenes Dronning , Torill Kolbu, Boka audience, få platser kvar.	390:00
Laxflugor på Mitt Sätt , L. Bergqvist, Lär Dig Lennarts sätt, då rätt	495:00
Flugbindning på Mitt Sätt , L. Bergqvist. Mästaren vid Din skuldra	475:00
Modern Flugbindning , L.B. även här. En kortvariant med mersmak	95:00
Spöbyggnad på Mitt Sätt , K. Boström, spöbyggnad på svenska	390:00
Dagssländor i Öringvatten , Boström/Bengtsson, perfekt fälth.bok	220:00
Nattssländor i Öringvatten , K. Boström, likaledes	268:00

Ovanstående är bara ett litet urval ur vårt sortiment.
Fly Books, Tegnérgatan 22, 561 32 Huskvarna
Tel/fax 036-143068, e-post Flybooks@telia.com

Hela listan mot "tjuga" eller frimärken i brev, eller sätt in 20 kr på postgiro 618 45 56-6

Fiskeresor till Alaska

Resans pris (för 20 dagar) **27.540:-**

inkl reguljärflyg Stockholm - Iliamna tor, 3 hotellnätter i Anchorage, 2 nätter på lodge, hyra gummibåtar för floddrift, flygtransport till 3 olika fiskeplatser. Reseledare och fiskeguide medföljer hela resan.

Videofilm från tidigare resa finns att köpa!
Resegaranti ställd genom Kammarkollegiet..

För vidare info - kontakta Åke Stenå

N:a Bisen 43, 777 93 SÖDERBÄRKE. Tel 0240-350 79, fax 350 58

God Jul

Gott Nytt År

Välkommen att fiska under det nya året

Ring oss nu!!

Tel: 0684-30036

www.vemdalensinfo.se/ekbergsfiske

Holabandola i ursprungsversion samt med nedklippt hackel. I det varma motljuset ser flugorna på bilden ut att ha ljusbrunt hackel, men i själva verket är det blue dun.

Holabandola

Inspirerad av Claret Bumble band artikelförfattaren en fluga, som visserligen skiljer sig åtskilligt från originalet, men som visade sig fiska bra hela säsongen från vår till höst, kan representera åtskilligt i insektsväg och dessutom attraherar både harr, öring och regnbåge

*Text: Michael Bergström
Foto: Johan Alexanderson*

De flugor vi har i våra askar brukar vi dela in i olika fack och grupper som dagsländor, nattsländor, allroundflugor, favoriter och "bra att ha flugor". Den fluga jag beskriver här har kommit att bli en av mina allra bästa allroundflugor vid fiske efter både harr, öring och regnbåge.

Det hela började vid en resa från Glasgow i Skottland i januari 1997, då jag inhandlade några flugfiskemagasin att läsa under flygresan hem. Bland dem fanns det årets januarinummar av Trout & Salmon.

Där fann jag en artikel skriven av Charles Jardin. Han beskrev ett antal

flugor lämpliga för harrfiske i engelska och skotska vatten. Det var speciellt en fluga som tilltalade mig, Claret Bumble, en kroppshacklad palmerfluga som ansågs vara en pålitlig fiskfångare.

Eftersom det var vintertid och min inspiration för flugbindning var stor, passade det utmärkt att efter hemkomsten plocka fram bindstöd och material för att binda upp några experimentmönster i lite olika krokstorlekar. De placerades i en av mina flugaskar. Men eftersom det ännu bara var i mitten av januari månad, så fick provfisket med de nya flugorna, inspirerade av Char-

les Jardins artikel, vänta till den kommande fiskesäsongen.

Hola i Norge

Första tillfället att prova flugan blev i juni månad vid fiske i Hola, den korta ån som så vackert slingrar genom landskapet i norska Femundsmarka. harren vakade sporadiskt och fisket var för tillfället ganska trögt, men jag kunde konstatera att det kläckte en och annan liten vasslända.

Efter en stund var det dags att välja en ny fluga efter att ha provat några så

kallade "säkra" mönster. Av en ren händelse hade jag fått fram den ask där flugorna satt som var bundna efter inspiration från Charles Jardins artikel.

Sagt och gjort; en fluga i storlek 14 knöts på tafsén – och redan i andra kastet fattade en harr tycke för flugan, steg och tog den. Efter en kort men intensiv drillning gled harren över håvkanten. Den vägde 7 hekto och middagen var räddad.

Efter den första harren hade jag ett fantastiskt fiske på den nya flugan. Jag behöll bara den första harren, men kunde återsätta inte mindre än ytterligare elva stycken i vikter mellan 5 och 7 hekto; en minnesvärd fiskestund med en fluga som var helt fantastisk och verkligen levde upp till sitt rykte som storfångare.

Mina fiskekamrater undrade naturligtvis vad jag fiskade med för fluga. De hade endast fått ett fåtal harrar, alla av mindre storlek. Har harren verkligen tagit på "den lilla totten", undrade någon. Den ser ut som en riktig "Holabandola" – och så fick flugan sitt namn.

På kvällen satt alla mina fiskekamrater och band Holabandola på löpande band. Flugan är mycket enkel; använd torrflugerekrok i storlek 12–18, fäst in den röda bindtråden och linda i täta varv bakåt till krokbojen. Bind här in ett blue dun tupphackel och ett påfågelherl.

Linda bindtråden tillbaka mot kroköglan. Linda därefter påfågelherlet i relativt glesa varv fram över krokskafet och fäst in det vid huvudet. Därefter lindas hacklet fram. Fäst in och avsluta med ett litet rött huvud och lacka detta. Kroppen ska vara så tunn att man kan skönja lite av den röda bindtråden mellan hacklet och påfågelherlet.

Man kan även trimma ner hackelstråna på undersidan av flugan, så att denna ligger lågt på vattnet. Det är framför allt den varianten som visat sig bäst för höstfisket efter harr och regnbåge.

Höstharr och våröring

Förra årets septemberresa skulle som vanligt gå till Syslebäck vid Klarälven. Tyvärr fick jag förhinder i sista minuten och kunde inte följa med. Men jag gav ett antal Holabandolaflugor i olika storlekar till min fiskekamrat Hasse, så att han skulle kunna göra ett riktigt provfiske på höstharren i Klarälven. Jag hade svårt att bärga mig innan jag fått höra Hasses rapport. Hur pålitlig var flugan?

När Hasse kom hem på söndagkvällen ringde han och meddelade att han haft ett fantastiskt fiske. Holabandola är en superbra fluga, var hans omdöme.

Det visade sig att en Holabandola i

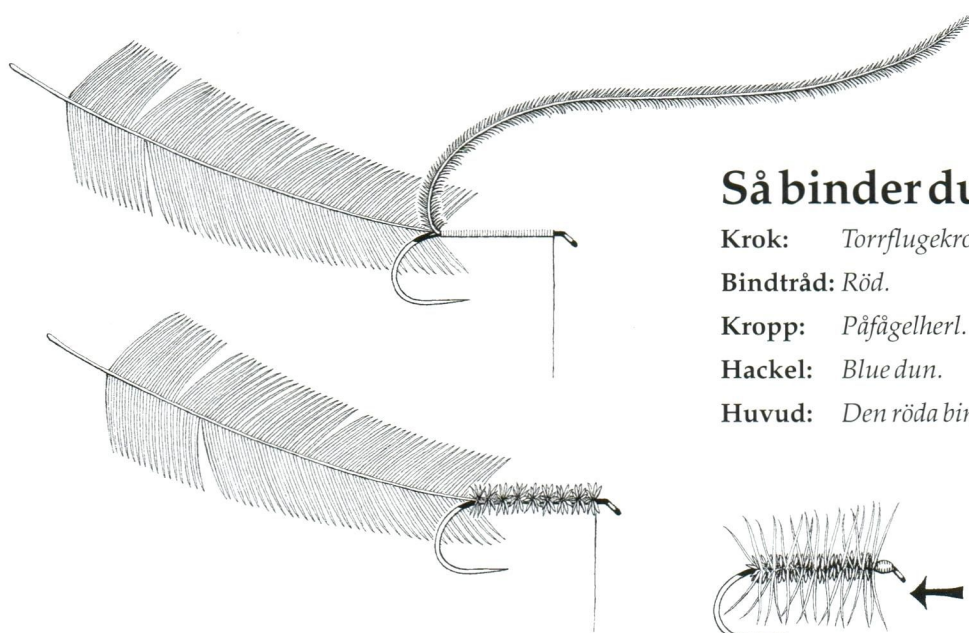
storlek 12 med nedtrimmat hackel var vad som harren hade gillat allra bäst. Sedan har det visat sig att även harren i Tännån och Ljungan under det tidiga höstfisket visat stort intresse för flugan.

Eftersom jag endast bor ett par kilometer från Sävåen, som dessutom är ett av mina favoritvatten, så har jag givetvis provat flugmönstret även på sävåöringen. Här har flugan visat sig vara bäst under det sena vårfisket – och då i storlek 14. Den största öring jag tagit på flugan vägde 1,2 kilo.

Flugan har även fungerat mycket bra på höstregnbågen, då denna går och plockar kläckande fjädermygg på sitt karaktäristiska sätt, men då måste man gå ner till krokstorlek 16 eller 18.

Min erfarenhet av Holabandola är alltså att fisken gärna tar flugan oavsett vilken insekt som finns på vattnet. Den kan representera en kläckande dagslända lika väl som en flytande nattsländepuppa, och i de mindre storlekarna även en kläckande diptera. Detta är vad jag menar med en bra allroundfluga för både harr, öring och regnbåge – och som dessutom kan användas över hela flugfiskesäsongen från vår till senhöst.

Holabandola har verkligen givit mig många fina och minnesvärda fiskeupplevelser under de fyra år jag nu har fiskat med den och flugan har idag en given plats i min flugask.

Så binder du Holabandola

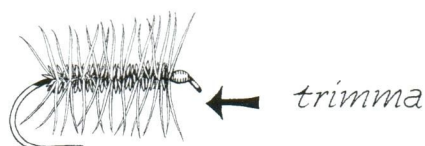
Krok: Torrflugerekrok 12–18.

Bindtråd: Röd.

Kropp: Påfågelherl.

Hackel: Blue dun.

Huvud: Den röda bindtråden.

Drillning av fisk med en så lång, mjuk och följsam klinga är en härlig upplevelse, inte minst om fisken är av större kaliber. Klingan tar mjukt upp alla häftiga slag eller rusningar, vilket även innebär att man inte behöver vara rädd för att fiska med väldigt tunn tafs. En 0,25-tafs är faktiskt i praktiken omöjlig att slita av med spöts hjälp.

Spöt har alltså många fördelar, men tyvärr också nackdelar. Det är sant att dessa långa grafitspön är betydligt lättare att fiska med än gårdagens träspön, men de är trots allt tyngre än kortare spön.

För att kunna tillgodogöra sig spöts

fördelar, till exempel beträffande bekvämt fiskesätt, bör man vara relativt stabil i ryggen.

Annars kan spöt uppfattas som ganska tungarbetat. En annan nackdel finner sig om inte förr så när man skall landa sin fisk. Det är svårt att komma nära fisken, speciellt i strömmande vatten, där fisken kan kana iväg utom räckhåll så fort man försöker sträcka sig framåt efter den. Här underlättar förstås hjälp från andra fiskare. Vid platser med mycket vegetation kan det också vara svårt att undvika att slå toppen i grenar.

Ytterligare en sak som faktiskt kan

vara en nackdel är att spöt är så formidabelt bra på att menda linan. Det mendar upp i stort sett hela shooting head delen eller 20 meter av en heldragen lina.

Detta innebär att det finns risk för att man kommer att fiska flugan allt för sakta, vilket sannolikt minskar huggviljan hos lax. Det gäller alltså att menda med måtta.

I övrigt blir spöt precis det som fiskaren gör det till; det är alltså inte spöt som sätter gränserna. Pris: cirka 6 000 kronor.

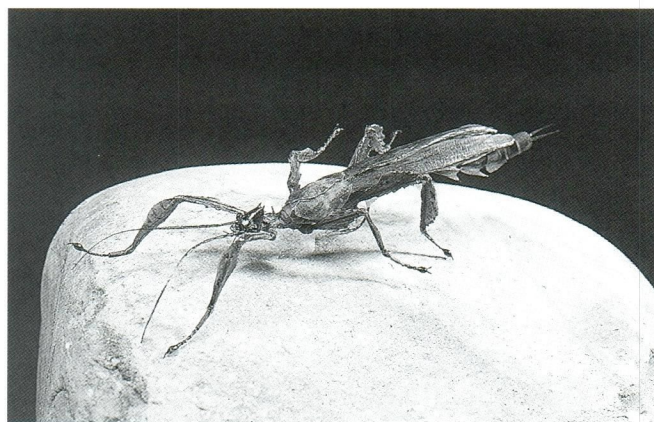
Betyg:

***På nedanstående adress når du Marknadsnyttts redaktör:
Erik Erlandson, Barkvägen 13, 370 10 Bräkne-Hoby***

Mustad Scandinavian Open 2001

Efter ett års uppehåll återkommer nu flugbindningstävlingen Mustad Scandinavian Open, arrangerad av Norsk Skogbruksmuseum i Elverum. Alla insända flugor kommer att ställas ut under de nordiska jakt- och fiskedagarna, som kommer att äga rum under tiden 11–12 augusti 2001. Mustad Scandinavian Open är ett samarbetsprojekt mellan Norsk Skogbruksmuseum, Mustad och tidskriften Villmarksliv. Du kan delta i en eller flera av följande klasser:

1. Fulldressade laxflugor, obligatoriskt mönster "Childers".
2. Fulldressade laxflugor, valfritt mönster.
3. Härvingade laxflugor.
4. Nymfer, puppor och kläckare.
5. Våtflugor, ej dubbelkrokade.
6. Streamers.
7. Torrflugor (fullt utvecklade insekter eller traditionella flugor).

Superrealistisk imitation bunden av Jean Pierre Barthoux från Frankrike.

8. Öppen klass (flugor som inte passar i övriga klasser).
9. Superrealistiska imitationer.

Flugorna måste vara muséet tillhanda senast 29 januari 2001.

Deltagaravgiften är 100 kronor.

Deltagare som är 16 år eller yngre tävlar i en egen junior-klass.

Frågor kring tävlingen besvaras på adressen nedan:

O.T. Ljøstad, Norsk Skogbruksmuseum, 2400 Elverum, Norge. Telefon 0047-62 41 02 99, fax 0047- 62 41 30 15 eller e-post: ot.ljostad@skogbruk.museum.no Detaljerad information om tävlingsreglerna finns på muséets internetsida: <http://www.skogbruk.museum.no/flytying/>

Red

Dan-Tackel Sweden

Neoprenvader

Dekota RT	Ord. 1199:-	NU 999:-
Titanium RT	Ord. 1499:-	NU 999:-
ABU	Ord. 999:-	NU 799:-

2:A Sorteringsfluglinor

Flyt	WF/DT 2-13	25 olika Torr	75:-
Interme.	WF/DT 2-13	25 olika Nymf	75:-
Sjunk	WF/DT 2-13	25 olika Våt	75:-
Sink Tip	WF/DT 5-12	25 olika Stream.	75:-
Fast Sjunk	WF/DT 4-13	10 st Lax Enkel.	90:-
U Fast Sjunk	WF/DT 4-13	10 st Lax Dbl.	110:-
Även Shootingheads		10 st Tub.	120:-
Finns där fel på linan byter vi		Vi har många olika	
Från 80:- st vid köp av 5 st		mönster i katalogen	

Flugor

Aluminiumtuber

Finns i valfri längd och i 40,50,60mm i diam. Pris från 295:-

Vi flyttar till nya lokaler i Höganäs

Därför har vi gjort en Realista, denna finns på hemsidan

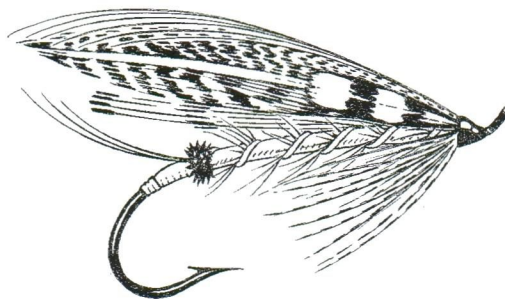
www.dan-tackel.com

Öppet: Mån-Fre 10,00-18,00 Ring och beställ

Lördag 10,00-14,00 vår gratis

TEL. 042-340601 Postorderkatalog

Nya adress: Borgmästaregatan 4-6 Höganäs

Professional
Salmon & Sea trout Flies
for the serious angler.

Sandell Flies

Mats Sandell, Forsythiagatan 4, Se-266 31 Munka Ljungby

Tfn 0431 - 432 310, Int. +46 431 432310

Website <http://home.swipnet.se/salmoflies>

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske i Norden

Följande välsorterade redskapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer

Arvika: Arvika Fiskecenter, Storg. 33

Borlänge: Olles Fiske & Fritid,
Hugo Hedströms v 16

Göteborg: Strömvalls, Ö:a Larmg. 16

EL-GE Sportfiske, Gustav Dahlénsg. 13

Lennart Bergqvists Flugfiske,

Industriv. 2, Partille

Halmstad: Wittlock Sportfiske,
Tyghusg. 2

Jakobsberg: Fly Fisherman, Vasav. 46

Kalmar: Vapencentralen AB

Karlshamn: Fiskeshopen i Karlshamn,
Saltsjöbads v. 53

Karlskrona: Fiskemagasinet,
Amiralitetstorget 23

Lerum: Lerhems Fiske o Fritid AB,
Pomonav. 4

Ljungby: Skand Sportfiskecenter,
Skåneg. 10

Flugfiske i Norden säljs även i alla välsorterade tidningskiosker, varuhus och / eller bensinstationer i Sverige,
Danmark, Finland och Norge.

– Fråga efter Flugfiske i Norden om den saknas på tidningshyllan –

Luleå: Vildmarksshopen, Ålg. 18

Lund: Sportfiskehuset,

S:a Esplanaden 20

Malmö: Fiske & Fiskar, Regementsg. 17

Mörrum: Bringséns Sportfiske,

Parkv. 33

Fiskeshopen i Karlshamn

Norrköping: Norrköpings Sportfiske,
Trädgårdsg. 15

Piteå: Janssons Järn AB, Öjegat. 81

Sandviken: Sportimport, Storg. 22

Skellefteå: Domus, Nyg. 50

Stockholm: Fiskarnas Redskapshandel,
S:t Paulsg. 4

Berras Sportfiske AB, Valhallav. 46

Umeå: Blixt Sport, Storg. 87

Uppsala: MÅ Fiske o Fritid, Björkg. 4

Västerås: Willy's Sportfiske AB,

Långmårtensg. 2

Ängelholm: Varuhallen Hobby, Storg.
62

Östersund: Fiskeservice, Stortorget 6

Danmark: Sport-Dres,

Fredriksundsv. 20, Köpenhamn NV

"Go Fishing", Brog. 6-8, Odense

Hunters House, HC Örsters v. 7B,
Fredriksberg

Bössemager Korsholm A/S, Skjern

Jagt- og Fiskerimagasinet A/S,

N. Voldg. 8-10

Norge: Jarle & Bjørnar Fluefiske,

Sörumsg. 28, Lilleström

Finn de Langes Sport, Christiesgt. 11,

Bergen

Nordisk Fiskeutstyr, Chr Kroghs gate 16

Millennium Sportfiske, Fauske

Köp, Sälj & Byt

De första fem raderna under denna rubrik är gratis för FiN:s prenumeranter. Ytterligare rader **SEK 30:- per rad**, bifogas med beställningen. Då publiceras den oftast i påföljande tidning. Varje rad består av ca 35 nedslag. OBS! Mellanslag, kommatecken och dylikt räknas också. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Annonser, vars innehåll tyder på någon kontinuerlig verksamhet i inkomstsyrte tas endast emot av FIN prenumeranter såsom betalda radannonser. 30:-/rad bifogas manus.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, S. Parkgatan 8, 343 31 Älmhult, fax 0476-160 64. Uppge namn o fullst adress!

Säljes: Flugspön. Sumo RS 38. 9' 6", #7-8, 1 300:-. Powell Scandinavia 9', #3-4, 1 600:-. Black Shadow Exclusive 13', #9-10, 2 000:-. Samtliga i fint skick. Linnor Masterline DT7F, 100:-. S A Air Cel WF7S, 175:-. Masterline U.F.S 12 m DT7 + sydd skjutlina, 175:-. Ring Kent, tel (S) 0454-508 76 kväll, eller 070-

248 78 10 dag.

Säljes: 20' Bringsens Fibatube #11-13, pris 3 500:-. 18' Bringsens Original #10-12, pris 3 500:-. Hardy Perfect 1930 4 1/2", pris 4 800:-. Tel (S) 046-586 33, 0708-13 51 18, 070-205 93 70.

Säljes: Hardy rulle, som ny! Sovereign 2000, #5. Mycket bra broms system. Pris 1 600:- + frakt. Esa, tel (S) 0142-187 34.

Säljes: Simms Väst "Guide" XL, färg Tan, 1 000:-. Sage 389-3LL, 3 000:-. Sage 590-3SP, 4 000:-. Elgeco HP 12', #8-9, 3-del, 2 000:-. Tomas, tel (S) 0980-630 72, e-mail: 098063072@telia.com

Köpes: FiN 1980 - nr 2. Tel (S) 0221-186 64.

Säljes: Sage graphite III, 9', #6, 4-del. Loop 2 med lina. 4 000:-. Anders, tel (S) 0278-149 36, 070-652 04 96.

Säljes: Högstbj, FiN 5/6-82, 1-83, 5/6-85, kompl årg 90-95. Flugspön 12-15', kolf o splitc. Nyskick. Lars-Olof, tel (S) 042-29 13 75, 0708-66 08 06.

Säljes: Pateke Morton 12', #8-9, 600:-. Vadarskor Hodgman Bantam strl 8 (42), 300:- + postens avgifter. Christer, tel (S)

0250-142 66.

Säljes: Kamera Canon EOS QD med VG10 grepp samt zoom 20-35 mm och 70-210 mm. Curt Robert, tel (S) 0491-147 38.

Betald annons:

Säljes: Splitcanespö Hörgård Alta, 14'. Oanvänt. Ev byte modern sak. Tel (S) 0640-260 06, e-mail: lejd@telia.com

Förkortningar:

AFTM-klass	= #
Fot	= '
Tum/inch	= "
2-delat	= 2-del
3-delat	= 3-del
Reservspole/extra spole	= res.spole
Dubbeltaperad lina	= DT
Weight	
Forward-/klumplina	= WF
Long Belly lina	= LB
Shooting Taper lina	= ST
Flytande	= F
Sjunkande	= S
Snabbsjunkande	= FS

www.**SPORTFISKARN**.com
i Strängnäs

Din närmaste fiskebutik!
Mängder av erbjudanden på fyndsidan

Ett av Sveriges bredaste
sortiment för flugbindning

Öppettider: Månd-Fred 10-18 - Lörd 10-13
Trädgårdsgatan 36 - Tel: 0152-103 60

Ut i kylan för att handla!

Billigare & enklare handlar du
på vår web-shop!

Edition Fly

Storl. 6/7 - 8/9, kanonrulle med
skivbroms. I flygplansaluminium!
- Bästa rulle för pengarna!

Julpris: 489:-

tel: 040/82365

www.flyfishingmasters.nu

Fiskeresor!

Följ med till de slovenska
kalkströmmarna. Europas
svar på Nya Zeeland.
Max 7 deltagare, först till
kvarn gäller. 6 dagars
fiske med guide René
Palmer.

Pris inkl flyg: 7870:-

Böjda Spön 0565-711 600
Professional Fishing Equipment

Proffs på flugbindning

www.sportfiskaren.nu

Internet

—ett nytt sätt att betala med

Det går utmärkt att betala på detta sätt men om
din referens uppges som t ex: vårt postgiro-
nummer, eller Prenumeration FiN eller Pren år
2001, då blir du svår att identifiera. På grund av
att bankerna inte alltid meddelar fullständig
adress på inbetalaren.

OBS!!!

Ange alltid ditt prenumerationsnummer
(sex siffror) vilket finns angivet på ditt personliga
inbetalningskort som medföljer nr 5/6 av FiN.

Är du ny prenumerant anger du alltid
fullständigt namn och adress.

Prenumerationsavdelningen

www.elgeco.com heter vår

hemsida. Ta en titt, det kan löna sig!!

NYA MYCKET BRA STARTSET

TILL MYCKET BRA PRIS!!

9' spö för lina 4-5, 5-6 eller 6-7, rulle
lina och tafs med c:a 30% rabatt!!

MILL END LINOR.

2:A SORTERING FLUGLINOR MED
OFTAST OBETYDLIGA SKÖNHETSFEL.

Pris: 88:- / st., 240:- / 3 st.,

380:- / 5 st., 650:- / 10 st.

WORCESTERSHIRE LINOR !!

TILL KALASPRIS !!! 220:- / st.

REA!

**PÅ MYCKET,
MINST 30%!!**

KOLLA HEMSIDAN!!

ELGECO

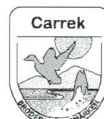
Box 8012

421 08 Västra Frölunda

Tel. 031 - 473560

Fax. 031 - 493581

E-mail. elgeco@algonet.se

**BRODERADE
TYGMÄRKEN**

Skriv/ring för upplysning och pris.

Tel. 040-49 65 33

Fax. 040-49 78 30

www.B4.nu E-mail: carrek@B4.nu

Carrek

Box 14019, 200 24 Malmö

FISKE- och NATURBÖCKER

Äldre och nyare.

Ny katalog snart klar!

Antikvariat Viking

Järvstigen 17, 974 53 Luleå

0920-25 68 40

GLÖM INTE!!!

... att anmäla din nya adress
när du flyttar. Då kommer tid-
ningen fram även i fortsätt-
ningen.

Skriv till

FLUGFISKE I NORDEN

S. Parkg. 8, 343 31 ÄLMHULT

eller faxa 0476-160 64

FiN:s årsindex för 2000

Här finner du senaste årets alla artiklar

NR 1 februari 2000 Sid

Ledaren: Adoptera en flugfiskare	5
River Test	6
Nytt fra Danmark	11
Öringens vakrytm	12
Black & Peacock	16
Nytt fra Norge	19
Med tuck-kastet når du botten	20
Historien gentager sig	22
Harren i hjertet av Norge	24
Lax i dimma	28
Nytt från Sverige	30
Kurser i strömfisketeknik?	31
Royal Ant	32
Jag minns mitt 50-tal	36
Bokbiten	38
Stora flugor och heta drömmar	40
Marknadsnytt	44
Back to the future	48
Köp, sälj & byt	56
Törrfluevinger av organza	58
Aktuella notiser	62

NR 2 april 2000 Sid

Ledaren: Forum för flugfiskare	5
Popsicle	6
Så hittar du fisken i strömmande vatten	10
Den första öringen	14
Orange, Silver & Tippet	16
En livfull liten fisk	16
Nytt fra Norge	18
Belone belone	20
Ballet en tidlig morgen	22
Stora torrflugor	24
Vårens havsöring	28
Nyt fra Danmark	31
Flugor med stora huvuden	32
Huggelys II:	36
Bokbiten	38
Bibliotekaren og Wickham's Fancy	41
Marknadsnytt	44
Jag minns mitt 60-tal	48
Nytt från Sverige	49
Styla palmerflugan i en plasttub	52
Köp, sälj & byt	56
Nordiska flugor	58
Pojken vid öringbäcken	62

NR 3 juni 2000 Sid

Ledaren: Att äga sin tid	5
Gäckad av fisken men knockad av fjällen	6
Flugfiska eller fiska med fluga?	10
Nytt fra Norge	14
"Lägeråttan"	15
Midsommar	16
Nytt fra Danmark	18
Väljen styrande knut	19
Hasar-fiske med torrfluga	20
Västkustens sommaröring	24
Tips inför fjällfisket	28
Packa lätt och rätt	31
Med TKK i Tjuonajokk	32
Binda vid strandkanten	36
Jag minns mitt 70-tal	40
Junilaxen	41
Marknadsnytt	44
Laxflugor i regnbågens färger	48
Nytt från Sverige	52
Köp, sälj & byt	56
Flugkast från gotländsk kalkstenshäll	58

NR 4 oktober 2000 Sid

Ledaren: Det ultimata catch & release fisket	5
Mästaren från Sprouston on Tweed	6
Nytt fra Danmark	11
Bäverhöljan	12
Nappindikator av CdC	14
Strandnära höstfiske	16
Nytt fra Norge	19
Härjedalens gömda skatter	20
Variationer på grundtema	24
Black & Peacock	28
Septemberöring	29
Ett smart litet hackelskydd	31
Höstgädda på stor streamer	32
Professor	36
Bokbiten	38
Varför använda vax?	40
Nytt från Sverige	42
Marknadsnytt	44
Jag minns mitt 80-tal	48
Nordiskt mästerskap i flugbindning	54
Köp, sälj & byt	56
Så minns vi Rolf Smedman	58
Forlenget CdC-dun	60

Ledaren: Myten om engelsmännen	5
Idbyån – fly only	6
Morgon vid fjällsjön	10
Att välja lina	12
Den gylne morgentime – storørretstammen i Vorma	16
Nytt fra Danmark	19
Lura havsöringen vid väderomslag	20
Ett flugfiskearv	24
Nytt fra Norge	27
Styrande knutar och den nya kroken Salar	28
Den strimmiga laxen	32
Lättviktsvadare till fjällfisket	37
Utsikt från en åkant	38
En fotoessä om flugfiske på Nya Zeeland	40
Irländska lochflugor I: Bumbles	44
På halv stang i Laxá i Laxárdal	47
Lax på dygnskort	48
Flugfiske – mycket mer än bara fisk	52

Insekter på Åsen	54
Drengedømme	56
Flugor med tvåfärgade kroppar	58
Nytt från Sverige	60
Bokbiten	66
Fiskevård – men för vem?	70
Nordiskt mästerskap i flugbindning	71
Marknadsnytt	72
Storöring och spökfisk	76
Holabandola	80
Mustad Scandinavian Open 2001	82
Köp, sälj & byt	84
FiN:s årsindex 2000	86
FiN:s resa till Island 2001	87
Flugor av foam	88
Den enkla puppan	90
Jag minns mitt 90-tal	92
Gul-svart Sahara	94

Med FiN till Island – Svartá 2001

Vad ger dig FiNs islandsresa? Nio dagar i en säregen omgivning, ett lava- och hedlandskap kransat av fjäll, en intressant flora och fauna, en brusande älv, spännande pooler och fiske på kämpastark öring och röding, utflykter i norra Island, trivsamma dagar och fiskenätter tillsammans med flugfiskebröder, goda middagar på vårt sommarhotell, där vi också binder flugor, fiskesnackar och laddar upp för dagars och natters härligt, avstressande och omväxlande flugfiske.

9 dagar. 7–8 deltagare per grupp.

Avresa: Grupp I ca 25 juni. Grupp II ca 5 juli (minst fem deltagare).

I priset ingår:

Förläggning: Hotell Kidagil med inkvartering i fyra bäddrum.

Måltider: Middagar i Kidagils restaurant. Frukost och fiskematsäck tillreder vi i eget kök.

Transporter: Flyg ToR Stockholm, Oslo eller Köpenhamn till Keflavík. Inrikesflyg Reykjavík–Akureyri. Transfers från och till flygplatser i Island. Transporter Kidagil-fiskesträckor längs Svartá. Utflykter i norra Island – Aldeyafoss, Góðafoss, Mývatn mm.

Återresa: Övernattning i Reykjavík.

Fiske: I huvudsak catch and release. Ca 15 km omväxlande fiskesträcka. Vi behåller fisk för "husbehov". Två fiskar per deltagare kan medföras frysta från Island.

Ledare: Jan Sekander.

Pris: 17.100 SEK (med reservation för höjda flygpriser).

Anmälan: Skriftlig, ej bindande anmälan senast 20 januari 2001 till:

Flugfiske i Norden

c/o Jan Sekander

PI 2252 Esseboda,

S-280 70 Lönsboda.

Ange namn, adress, tfn nr eller e-mail och i vilken resa du vill deltaga, – märk förutsättning för grupp II.

Slutanmälan insändes senast 20 februari tillsammans med en deposition om SEK 2 000. Resterande belopp erläggs senast 20 maj.

För ytterligare information, fångstjournaler från senaste årens fiske och referenser.

Ring Jan Sekander tfn 0479-510 14.

e-mail: jan.sekander@osby.mail.telia.com

Flugor av foam

Olika typer av foammaterial har skilda egenskaper. Några suger vatten och gör att flugorna sjunker, andra har slutna celler fyllda med luft och ger flugorna god flytkraft

Text & foto: Johan Klingberg

Under senare år har olika konstmaterial kommit att användas allt flitigare till flugbindning. Personligen föredrar jag fortfarande i de flesta fall mer klassiska material som hare, fjäder och hackel, men jag måste tillstå att de moderna materialen ibland har vissa fördelar.

De flesta känner till att det finns olika typer av foam och har kanske också provat att binda med skumplastmaterial. Foam har många fantastiska egenskaper, det är lätt att arbeta med, det är mjukt och en del kvaliteter med slutna celler har mycket god flytförmåga utan att behöva impregneras. Det finns en uppsjö av olika foamplaster för olika ändamål och det är inte bara de som säljs i flugfiskebutiker som är av intresse. Bara genom att titta runt i det egna hemmet kan man finna foamer som är lämpliga till flugbindning.

Foamplaster finns både med öppna och slutna celler. Foam med slutna celler har luft bundet inne i cellerna, vilket gör att denna foamtyp passar ypperligt till flytande flugor. Exempel på sådan foam kan vara olika emballageplaster. Dessa är i regel ofärgade, transparenta och relativt tunna, vilket gör dem lämpliga att använda till kroppar, ryggar eller vingar. Foam med slutna celler finns också att köpa i olika tjocka ark, och sådana kvaliteter har sedan flera år använts flitigt till kroppar på myror, nattsländor och olika landinsekter. Man kan också skära remsor ur ett vanligt liggunderlag. De allra billigaste kvaliteterna är oftast för grovcelliga och blir för styva för vårt ändamål, men de som är småcelliga och mjuka fungerar utmärkt som flytkroppar på kläckare och mindre myror. Foamplast med slutna celler finns i en rad olika färger.

Den andra foamtypen har öppna celler. Här finns med andra ord ingen luft bunden, vilket gör att materialet tar åt sig vatten och sjunker. I de flesta fall använder man denna foam till streamers eller andra större flugor för att skapa en mjuk kropp. Det gör att fisken inte lika lätt upptäcker bedrägeriet och snabbt spottar ut flugan, vilket den gärna gör om flugan är onaturligt hård. Denna typ av foam finner man sällan eller aldrig i flugfiskebutikerna, men tack och lov finns den lite överallt i våra hem, till exempel i form av disktrasor.

I övrigt kan man prova många andra typer av skumplast och skumgummi, till exempel tvättsvampar, stjärtlappar till spädbarn, hälskydd och andra fotplåster, som man köper på apotek.

De fördelar jag främst uppskattar hos flugor bundna med foam är att olika typer har så specifika egenskaper. De som ska flyta flyter verkligen – och de som ska sjunka suger vatten och sjunker. Foam är också som regel starka material som håller för hårdhänta angrepp från vassa öringtänder.

Foam går att använda nästan till alla typer av flugor. Det är i stort sett bara den egna fantasin som sätter gränserna. Jag har flugfiskevänner i Göteborg som ägnat mycket tid till att utveckla flugor bundna med foam.

Flera av dem föredrar idag att använda foam till kroppar och flytkuddar. Oftast kan man finna foam i lämpliga färger, men det går också att färga vit foam till önskad kulör med vattenfasta tuschpennor. När det gäller foamat skydds-emballage, så är det nästan alltid vitt, så här blir alternativet att färga själv.

FiN har i tidigare artiklar berättat om flugor bundna med foam, så materialet är inte nytt, men det kan utvecklas betydligt genom att vi experimenterar mer och ger foam av olika typ och karaktär chans att visa vad det går för i olika flugor. Fördelarna kan många gånger vara överlägsna mer traditionella material – men det vet vi ju inte förrän vi har provat.

Här följer några exempel på flugor som jag själv haft framgång med.

Robert Lais gula forssländekläckare

Många använder foam som flytväst till kläckare. Det vanligaste är att man förser flugan med en foamkula fastbunden i en bit tunn damstrumpa på krokskaftet. Men Robert Lai har en enklare och radikalare idé. Han låter helt enkelt en bit formklippt foam utgöra både kropp och thorax.

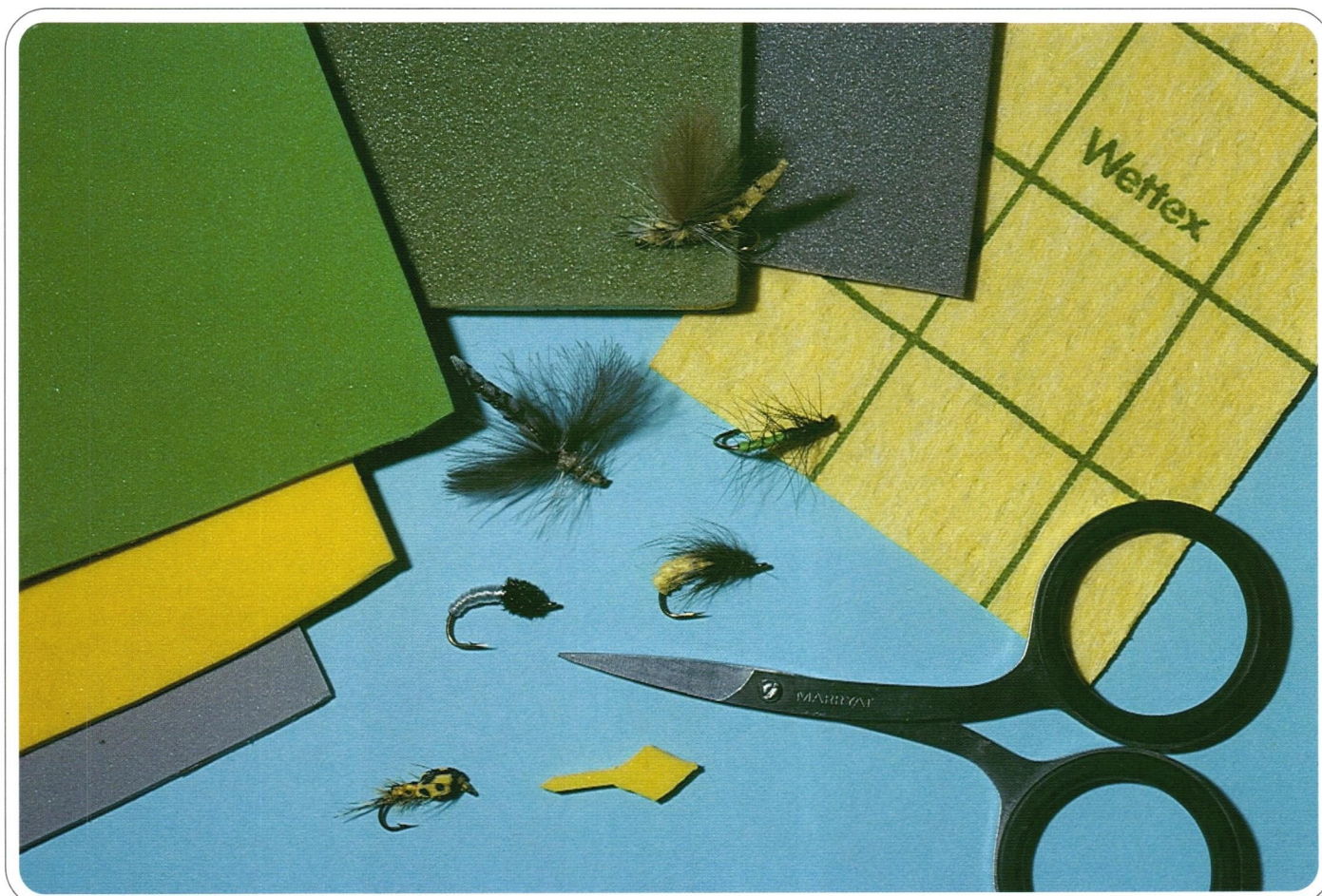
1. Skär ut en remsa tunn gul foam med en vass kniv. Den främre delen skall vara rombformad och den bakre mynna ut i en smal spets. Den totala längden skall vara lika lång som kroken.
2. Fäst in några gulfärgade krickandsfibrer som stjärtspröt.
3. Foamremsan fästs i den tunna stjärten tillsammans med ett bärnstensfärgat strutsherl.
4. Foamet viks fram över kroken och binds ned med bindtråden som ribbing. Därefter lindas strutsherlet fram i den segmentering som bildats av bindtråden. Strutsherlet avslutas just vid bakre kanten av thoraxpartiet.

Om man vill kan man fästa in några fibrer vid huvudet för att imitera kläckarens ben. Sista steget är att måla brun-svarta fläckar på nymfskalet.

Superpuppan Variant

Superpuppan har blivit många flugfiskares favoritfluga. Fördelen med att binda den med foam är att den inte behöver fettas in för att flyta.

1. Skär ut två tunna remsor superfoam i en ljusare och en mörkare färg, till exempel gult och svart.
2. Fäst in ett hackel plus den ljusare remsan vid krokbojen.

Olika foammaterial och exempel på flugor nämnda i artikeln. Bilden visar också mallen till kroppen på en Gul Forsslända kläckare.

Gå sedan fram med bindtråden till något framför mitten av krokskäftet.

3. Linda fram den ljusa foamremsan, fäst in den och klipp bort överskottet.

4. Fäst in den mörka foamremsan och fortsätt linda den fram till strax bakom krokögat. Fäst in och klipp av.

5. Linda hacklet i palmerstil fram över kroppen, fäst in och linda huvudet. Avsluta med att trimma foampuppans hackel både på ovansidan och undersidan.

Emballagepuppan

Det finns en rad olika sätt att imitera nattsländepuppornas gashölje då de simmande är på väg mot ytan för att kläckas. En enkel lösning är att använda emballageplast.

1. Skär en remsa av den tunna och transparenta emballageplast som man bland annat kan finna i kartonger för skydd av radiotillbehör och liknande.

2. Linda ett eller flera lager förtygningstråd runt krokskäftet så att flugan kan sjunka. Bärkraften skiljer sig mellan olika foamer, vilket gör att man måste testa sig fram.

3. Fäst foamremsan i krokbojen och linda fram bindtråden över två tredjedelar av krokskäftet.

4. Linda fram foamremsan och fäst in den.

5. Bind in några påfågelherl och bygg upp en framkropp med thorax.

Om man så önskar kan man komplettera med ett glest fronthackel av höna.

Mayfly, dun och spinner

Både för Mayfly dun och spinner skärs en smal remsa vit

eller gul foam med slutna celler. Därefter klipps remsan till en taperad kropp med den smalaste delen som stjärtens spets.

Vill man förse kroppen med stjärtspröt, så kan sådana fästas med en ytterst liten droppe snabblim.

1. Trä kroken genom foamet så att cirka 15 millimeter av kroppen sticker ut bakom krokbojen. Fäst därefter kroppen med bindtråden mot krokskäftet. Spara överskottet av foam på dunvarianten.

2. Bind in en bunt CdC-fibrer mitt på kroken så att en upprättstående vinge bildas till dun-varianten. Till spinnern delas bunten i två vingar som får peka rakt ut i sidled.

3. Fäst därefter in ett grizzlefärgat hackel och linda det i fallskärmstil runt vingen.

4. Vik fram foamremsan på krokens undersida och fäst vid huvudet. Då jag binder en spinner, brukar jag istället linda hacklet på vanligt sätt och sedan trimma det på undersidan.

Wettex-puppan

1. Skär ut en smal remsa Wettex (sugande disktrasa) och linda två tredjedelar av skäftet på en krok av sedge-typ.

2. Linda ett grizzlefärgat hönhackel framför bakkroppen – men bakom thorax.

3. Dubbla bindtråden med brun kaninull och linda ett thorax.

Fördelen med Wettex-puppan är att materialet suger vatten och därför omedelbart sjunker utan att man förtyng-
er flugan.

Den enkla puppan

Helheten är viktigare än detaljerna

Av Josef Davidsson

Hur många fantastiska fiskeflugor har inte skapats i fiskehyttans kreativa kaos? Här får den praktiska flugbindningen fritt spelrum och allt intresse koncentreras till att göra riktiga fiskeflugor – sådana som blir enkla, hållbara och fiskliga. Så också denna skapelse, som är något av det enklaste jag har i min flugask. Den har inte ens fått något eget namn utan brukar bara få heta "den enkla puppan".

Min enkla puppa kom till under en middagspaus på Galten gård i östra Norge. Det hade varit stora kläckningar av en grönkroppad nattslända, men våra superpuppor hade inte fungerat. Så i hyttans dunkla belysning, som endast bestod av några värmeljus, beslöt jag mig för att binda en imitation av puppan och att utesluta allt oväsentligt och endast linda en bakkropp av grön Fly-Rite. Av samma material byggde jag upp ett thorax, men här valde jag en brun färg. Flugan gjordes medvetet spartansk, men det tilltalade mitt sinne för det enkla. En enda fluga blev det, för sen var maten färdig...

Den kommande kvällen liknade den förra. Harren och sikken visade sig i de för nattsländepuppor så typiska vaken. Det plumsade och plaskade överallt i hela strömmen och känslan av att kvällen skulle bli fiskeresans höjdpunkt spred sig i kroppen.

Nu gällde det bara att hitta den rätta flugan. Men inte heller denna kväll dög superpuppan. I ren desperation knöt jag därför på den nybundna flugan. Infettad och fiskad med fridrift blev den kvällens vinnare. Många fina harrar och sikar överlistades.

Jag fiskade bara med mitt enda exemplar av flugan hela kvällen och fick till slut betydande svårigheter att hålla den flytande. Men sjunken fiskade den om möjligt ännu bättre strax under ytan. Kvällens härliga fiske avslutades emellertid abrupt av att en större öring rätade ut kroken i en lång-rusning. Resten av aftonen tillbringade jag vid elden i försök att bevara stämningarna och känslorna av fisket inför morgondagens hemresa...

Under de senaste årens flugfiskeresor till Norge och Norrland har den enkla puppan många gånger blivit räddningsplankan då fisken selektivt ätit nattsländepuppor.

Det är ingen fluga som lämpar sig att fiska blint med, utan det är just när fisken tar nattsländepuppor i ytan som flugan har sina största förtjänster.

Jag vill inte på något sätt ta åt mig äran av att ha "skapat"

mönstret, här gäller verkligen uttrycket att "inget är nytt under solen". Många har säkert bundit liknande enkla puppor. Den närmaste släktingen är förmodligen den med korkkropp försedda Åbo-puppan, som Gunnar Westrin beskrivit i sina böcker. Även jag har provat att binda kork på kroken och sedan lindat Fly-Rite över. Det har fungerat utmärkt. Korken gör att puppan flyter längre och högre i vattenytan också efter några fångade fiskar.

För mig är den enkla puppan inget specifikt mönster utan mer ett sätt eller en metod att binda och fiska med puppimitationer. Jag brukar

variera färgerna, men använder endast Fly-Rite som ju har en rik färgskala. Men annat hårmaterial eller herl fungerar naturligtvis också bra.

Däremot tror jag att det är viktigt att man får en väl markerad övergång mellan thorax och bakkropp. Det ger puppan en tydlig karaktär och utgör säkert en del av hemligheten bakom flugans god fångstförmåga.

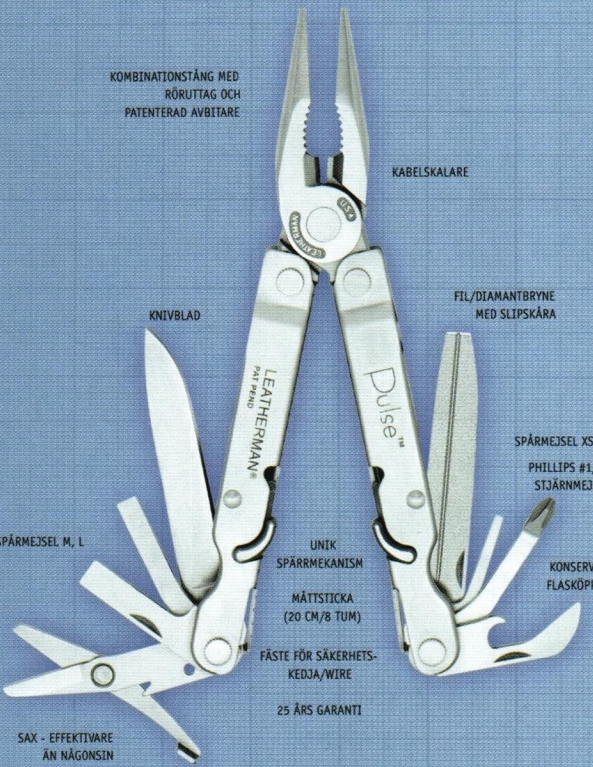
De fisketekniker jag praktiserat med den enkla puppan är flytande fridrift, uppströms sjunkande fridrift samt Leisenring's lift. Men som framgår av texten ovan, så har jag haft mest framgång då jag fiskat med infettad, flytande puppa.

Leisenring's lift kan vara lite svårt att utföra, eftersom puppan endast sjunker relativt ytligt. Men när man lyckas få ner den och sedan drar upp den i en rörelse mot ytan, fungerar tekniken mycket bra. Uppströms sjunkande fridrift har emellertid nackdelen att det kan vara svårt att se huggen. Men om tafsens stannar till eller börjar röra sig uppströms, så svara med ett mothugg.

Den enkla puppan har för mig en innebörd som går djupare än ett enskilt flugmönster. Genom den har jag lärt mig att helheten är viktigare än detaljerna. Det gäller för övrigt flugfisket i stort; helhetsupplevelsen av vistelsen vid vattenet blir viktigare än fångsten av varje enskild fisk...

Färgvarianter på grundmönstret. Den ljusare är försedd med en underkropp av kork.

KOMBINATIONSTÅNG MED RÖRUTTAG OCH PATENTERAD AVBITARE

KABELSKALARE

KNIVBLAD

FIL/DIAMANTBRYNE MED SLIPSKÅRA

SPÅRMEJSEL M, L

UNIK SPÅRMEKANISM (20 CM/8 TUM)

MÄTTSTICKA (20 CM/8 TUM)

FÄSTE FÖR SÄKERHETSKEDJA/WIRE

25 ÅRS GARANTI

SAX - EFFEKTIVARE ÄN NÅGONSIN

SPÅRMEJSEL XS

PHILLIPS #1/#2 STJÄRNMEJSEL

KONSERV- OCH FLÄSKÖPPNARE

NYA PULSE:

12 FINA VERKTYG FÖRPACKADE I 10 CM ROSTFRITT STÅL

En del trodde kanske att det inte gick att utveckla våra multiverktyg ytterligare - men titta på nya Pulse. Leatherman har helt enkelt behållit de mest uppskattade verktygen och tillfört just de funktioner ni bett om: Låsta blad. Mjukt rundade handtag. Dessutom har man konstruerat en sax som skär bättre än någonsin tidigare. Kronan på verket är en unik spårmekanism som man enkelt manövrerar med tummen. Du kommer garanterat att bli överraskad över vad 12 verktyg genialt förpackade i 10 cm rostfritt stål kan åstadkomma. Introduktionserbjudande fram till den 31 december: 899 kr (ordinarie pris 950 kr).

Outside Scandinavia 0271-12100. inside@outside.se. www.leatherman.com

LEATHERMAN

ETT VERKTYG - TUSENTALS ANVÄNDNINGSMÖJLIGHETER

Välkommen till

Svenska Flugfiskemässan

Västerås 23-25/3 2001

- träffpunkten för
landets flugfiskare!

Program och ytterligare information:
www.flyfishingfair.com
 (eller vår helsidesannons i FiN 1/2001)

Arrangör: **MOUNTAIN MEDIA**

Tel: 0220-515 50 Fax: 0220-293 14
 E-mail: info@mountainmedia.nu

MÖRRUM

Av Erik Erlandson-Hammargren och Birger Pedersen.

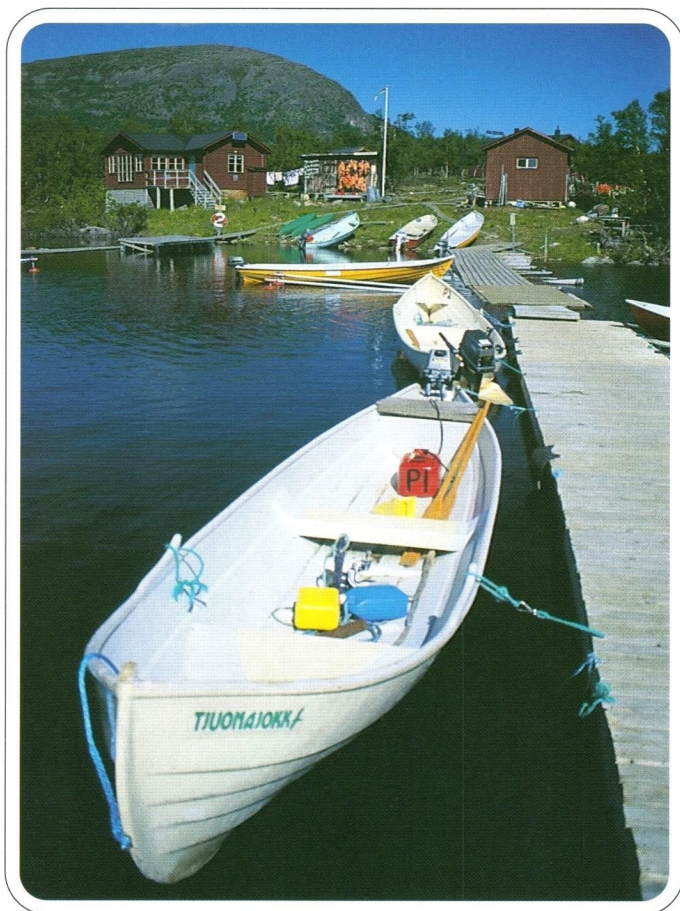
NU TILL JULPRIS!!!

Ord. pris 369:- Julpris: 275:- !!!

Allt om Mörrumsfisket: Statistik över säsong /pool/ vattenföring/ tid och fångst, flygfoton av alla pooler med ståndplatser inlagda, historik, biologi, fisketips, berättelser, rekordlistor, bilder på alla rekordfiskar, 239 sid. 140 färgbilder, 140 svart-vita ill. (Även på tyska och danska.) Obs att priset gäller endast under november och december. Hos alla välsorterade redskapsaffärer. Eller beställ från: Salmokonsult, Barkvägen 13, 370 10 Bräkne-Hoby. (Frakt + p.försk. tillkommer.) 0457/802 49. E-post: erik.erlandson.hammargren@swipnet.se

Detalj ur flygfoto över pool 32.

Jag minns mitt 90-tal:

Ekologiskt flugfiske

Ifem kortartiklar har Gunnar Westrin speglat flugfisket under lika många årtionden från 1950-talet och fram till tusenårsskiftet. I den sista av dessa betraktar han det norrländska sportfisket. Ska satsningen på välutbildade fiskeguider bidra till att styra nyttjandet av våra fjällvatten mot ett ekologiskt och långsiktigt hållbart sportfiske?

Text & foto: Gunnar Westrin

Under det sista årtiondet i vårt gamla millennium blossade debatten upp om det framtida sportfisket. Roffarmen-taliteterna i våra näringsfattiga fjällmiljöer fortsatte. Fiske-trycket hade ökat, varvid nedskräpning, utfiskning och markslitage blev än mer accentuerat.

På mina nordliga breddgrader gick diskussionen samtidigt hög huruvida det var etiskt försvarbart att livnära sig som fiskeguide, framför allt på en sportfiskeanläggning. "Här skall ingen sitta på fjället och tjäna pengar på andras bekostnad", var ord som förskräckte.

Jag har i alla tider förfäktat den åsikten att en fiskecamp har många fördelar. Trots detta stegade jag inte ordentligt in på någon fiskeanläggning förrän i början av nittioalet. Kanske hade åren på ensamma fjällstigar tagit ut sin rätt? Höll kroppen möjligtvis på att bli äldre?

Politiker och organisationer av allehanda slag har under många år förespråkat ett ekologiskt hållbart samhälle. Tyvärr gav nittioalet för handen att orden mest blev floskler, ogreppbara och med en innebörd som knappast någon förstod.

Det kan inte vara meningen att en ekologiskt hållbar framtid skall bestå av en fortsatt utbyggnad av våra sista älvar, ett rovfiske efter lax på uppväxtplatserna, ett ogreppbart nätfiske i våra rödingsjöar, ett ohämmat rovfiske i våra fjällmiljöer och en fullständigt anarkistisk inställning till framförandet av snöskotrar och fyrhjulingar.

Därför bör det också vara aktuellt att förklara begreppet aktiv fiskevård. Den gamla definitionen var att plantera ut ny fisk, oftast en förkastlig åtgärd. Dagens syn på aktiv fiskevård ligger mer på det förebyggande planet. Ta inte mer fisk än vad som ryms i den numera berömda stekpannan. Stävja nätfisket i jokkar och småsjöar. Strukturera anhop-

ningen av fiskare vid känsliga vatten. Inför minimimått på harr, öring och röding.

Tillsätt bevakare och ange viktgräns på allt hemtagande av fjällfisk. Sportfiskarna i gemen vill ha ordning på fjället. Först då får vi den sportfisketurism vi vill ha, ekologisk och med inriktning mot framtiden.

Här finns säkerligen också grunden för försvaret av våra befintliga fiskeanläggningar. På plats arbetar där utbildade fiskeguider, som förutseende och med varlig hand kan "styra" gästerna mot ett etiskt och ekologiskt hållbart sportfiske.

Under nittioalets sista skälvande år startades projektet "Ekologiskt anpassad turistnäring, exemplet fiske i Kaitumälven". Ansvariga är bland andra Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå samt de aktuella kommunerna. Bakgrunden framgår av följande:

"Den enskilde fiskaren har inte alltid en välutvecklad känsla för fiskbestånd och närmiljö, vilket kan leda till överexploatering av bådadera. Samhällets resurser att övervaka efterlevnaden av generella fiskebestämmelser är begränsade. Likaså saknas resurser för kontinuerlig övervakning av fiskbeståndens storlek och sammansättning samt naturslitage.

Konsekvenserna av detta får turistentreprenören bära genom att denne riskerar att få en försämrad produkt och därmed försämrad överlevnads- och utvecklingsmöjlighet.

Turistentreprenören upplever sig sakna möjlighet och verktyg att ansvara för vården och utvecklingen av sin produkt. Detta utgör starkt hämmande och destabiliserande faktorer för utvecklingen av turistföretagen i fjällregionen."

FLUGBINDNINGSMÖBEL

ELEGANS OCH FUNKTION TILLSAMMANS

Detta är nordiskt hantverks-
snickeri när det är som bäst.
Möbelsnickeriet i Dalarna har
anor långt tillbaka och yrkes-
skickligheten har gått i arv.

**Ge flugbindningen en chans!
En investering till glädje för
oss och framtida
generationer.**

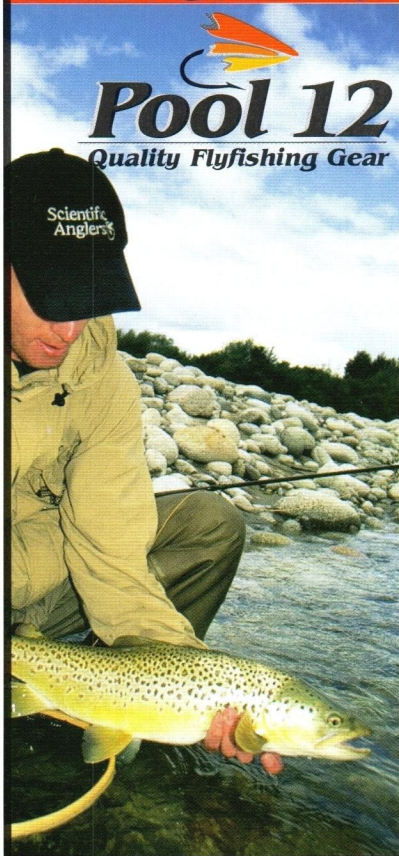
När möbelen är *stängd* tar den liten plats,
samtidigt rymmer den allt du behöver
för flugbindning samt mer därtill.
När möbelen är *utfälld*, finns stora ar-
betsytor som ger optimala möjligheter
för flugbindning

INGECA
Info, beställning
INGE CARLSSON
Tel. 0243- 234361
E-post. Inge.ca@telia.com
www.ingeca.flugbindning.just.nu

Du har möjlighet att utifrån egna önske-
mål få den möbel du själv vill ha i ditt
hem, t ex väljer du själv det träslag
möbelen ska tillverkas i.
Möbelen kan också utformas utan ben,
arbetshöjden är den samma och förva-
ringsutrymmet blir större.

(möbelen i annonsen är en prototyp)

PENGAR ÖVER TILL DRÖMFISKERESAN

Pool 12 flugfiskeprodukter ger dig absolut bästa möjliga
valuta för dina pengar när du ska investera i ny flugfiske-
utrustning. Under de senaste tre åren har Leif Stävmo,
tillsammans med några av landets skickligaste och mesta
flugfiskeproffs arbetat fram ett koncept som blir allt mer
komplett. Och till priser som ger dig råd att dra på fiske-
resa också!!

Pool 12 Guideväst
Cirka pris: 599.00

Vaderväst Kispiox
Cirka pris: 449.00

Nya tafsar och superstarkt
tafsmaterial till kanonpris!

SSD 12'3 # 8/9
Cirka pris: 2199.00

BIOS AB Best In Outdoor Sports 0280-441 00

Gul-svart Sahara

År 1969 gjorde jag mina första stapplande försök som flugfiskare. Att mitt fiske började på Hökensås föll sig ganska naturligt; dels bodde jag bara någon mil därifrån och dels fanns det på den tiden inte lika många put and take vatten att välja mellan.

Vid ett av mina besök på Hökensås kom jag i kontakt med några flugfiskare från Skåne. De var mer erfarna än jag och delade gärna med sig av sina kunskaper. De visade mig också vilka flugor de brukade fiska med och jag fick också några av dem.

Bland dem var det främst en fluga som tog mycket fisk och som fungerade bra under i stort sett hela säsongen. Det var en Gul-svart Sahara!

Sahra-flugorna är egentligen en hel familj maraboutstreamers med vinge i olika färger, till exempel Vit Sahara, Gul Sahara och så vidare, men här vill jag presentera den gul-svarta varianten. Den har jag också använt i många andra put and take vatten runt om i vårt land och det är sällan som denna fluga har svikit mig. Idag är den ett "måste" i min flugask och jag använder den vid tillfällen då fisken inte vakar och tar insekter.

Idag har ju olika typer av kanin-flugor blivit populära på grund av sin stora livfullhet i vattnet. Men här var maraboutflugorna tidigt använda av samma skäl; den mjuka marabouvingen gör Sahara-flugorna mycket attraktiva för fisken.

Gul-svart Sahara är mycket lättbunden, vilket dessutom gör den till en uppskattad nybörjarstreamer.

Här följer bindbeskrivningen:

Gul-svart Sahara

Krok: Streamerkrok storlek 8–12.

Bindtråd: Svart.

Kropp: Flat silvertinsel.

Vinge: Svart, gul och svart marabou i tre lika delar.

Roland Gunnarsson

Flugfiske i Norden

Nr 5/6 dec 2000

Årgång 22

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

PRENUMERATIONER, BESTÄLLNINGAR, KASSA: Anne-Marie Skarp, Södra Parkgatan 8, 343 31 Älmhult, tel. 0476/160 90. Fax 0476/160 64.

ANNONSER: Pelle Klippinge, Fliskärsvägen 6, 570 90 Påskallavik, tel 0491/913 23 eller 0708/74 32 26.

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 571 06 Bodafors, tel 0380/37 11 25.

Prenumerationspris: för kalenderår 2001 SEK 310 i Skandinavien, SEK 430 i Europa och SEK 495 i övriga världen. Våra postgironummer är: i Sverige 10794-6 i Danmark 5 00 21 33 i Finland 1099 515 i Norge 0806 1931377.

Payment from abroad by e.g. Eurocard, Visa, Mastercard, or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Södra Parkg. 8, 343 31 Älmhult, Sweden.

GLÖM EJ ATT ADRESSÄNDRA SKRIFTLIGT NÄR DU FLYTTAR. UPPGE OCKSÅ ALLTID GAMLA ADRESSEN.

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke. Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden. Tidningen utkommer med sex nummer om året: feb, april, juni, okt och dec (dubbelnummer).

Sättning: Art Graphia AB.

Repro: Reprografen AB.

Tryckt 2000 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 1 av Flugfiske i Norden 2001 beräknas utkomma i feb.

Sportfiske

Akademien

Yrkesutbildningar för Dig som vill arbeta med sportfiske, fiskevård, turism och företagande.

Sportfiskegymnasiet
En treårig gymnasieutbildning inom naturbruksprogrammet, med yrkesinriktning mot sportfiske, fiskevård och turism.

Sista anmälningdag: 1 feb 2001

Studerande från hela Norden tas emot.

Sportfiskets yrkeshögskola
En tvåårig eftergymnasial utbildning i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, i Umeå som leder fram till en kvalificerad yrkesutbildningsexamen inom sportfisketurism.

Sista anmälningdag: 10 maj 2001

Sportfiskeakademien i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet, Normark, Marine Power, Sportfiskarna och ett 80-tal övriga företag.

Box 93
667 22 Forshaga

Tel: 054-17 20 91
Fax: 054-87 49 38

E-post: sportfiskeakademien@xpress.se
Hemsida: sportfiskeakademien.com

Produktion: ARTIC DESIGN Reklambyrå

Till tomten.

JAG HAR VARIT SNÄLL OCH DET HÄR ÄR MIN ÖNSKELISTA.

☐ SJÄN	☐ E-SHOP	☐ IT ÄRTIER	☐ PRIVATA AFFÄRER
☐ SJÄN M. SJÄN	☐ EKOBRIVET	☐ JAKT JOURNALEN	☐ PRO HOCKEY
☐ ACKE	☐ ELLE	☐ JÄGARENS GUIDE	☐ RESIDENCE
☐ AFFÄRERSENÄREN	☐ ELLE À LA CARTE	☐ KALLE ANKA	☐ RET
☐ AFFÄRISVÄRLDEN	☐ ELLE INTERIÖR	☐ KAMRATPOSTEN	☐ RETRO
☐ AGENT X9	☐ ENERGI TEKNIK	☐ KAPITAL	☐ RUNNERS WORLD
☐ ALLT I HEMMET	☐ FANTOMEN	☐ KATTLIV	☐ SERIEMAGASINET
☐ ALLT OM BÖCKER	☐ FANTOMEN M. KRÖNIKA	☐ KNASEN	☐ SERIEPARADEN
☐ ALLT OM HANDARBETE	☐ FF MED BERT	☐ KNASEN M. SCHÄSEN	☐ SILIKON
☐ ALLT OM JAKT O VAPEN	☐ FIDO	☐ KOMPUTER FÖR ALLA	☐ SKÖNA DAGAR
☐ ALLT OM KÖK O BAD	☐ FINANSIDNINGEN	☐ LAND	☐ SKÖNA HEM
☐ ALLT OM MAT	☐ FISKE FÖR ALLA	☐ LAND LANTRUK	☐ SNOW MOBILE
☐ ALLT OM RESOR	☐ FISKE JOURNALEN	☐ LANTLIV	☐ SPÄRÖVERSIKT
☐ ALLT OM TRÄDGÅRD	☐ FITNESS	☐ LANTMÄNNEN	☐ SPAWN
☐ ALLT OM VIN	☐ FLUGFISKE I NORDEN	☐ LIFESTYLE	☐ SPEL FÖR ALLA
☐ AMELIA	☐ FLYGVEYN	☐ LILLA FRIDOLF	☐ SPINDELMÄNNEN
☐ ANSVARSDJOURNALEN	☐ FÖRSKNING & FRAMTID	☐ MAC WORLD	☐ SPORTBIL
☐ ANTIKBRÖSEN	☐ FÖRSKNING & UTVECKLING	☐ MAD	☐ STAR WARS
☐ ATL	☐ FOTOGRAFISK TIDSKRIFT	☐ MAISON	☐ STOCKHOLM NEW
☐ AUTO & MOTORSPORT	☐ FRIDROTT	☐ MAXI DATA	☐ SUPERPLAY
☐ AUTOMOBIL	☐ FRILUFTSLIV	☐ MEGA MARVEL	☐ SVENSKA DAGBLADET
☐ B&K SPORT MAGAZINE	☐ FUZZ	☐ MEGA PYTHON	☐ SYDVENAKN
☐ BARBIE	☐ FÅR JAG LOV	☐ MEN'S HEALTH	☐ SÄNDAREN
☐ BAZAAR	☐ GOAL	☐ MICRO DATORN	☐ TEKNIKENS VÄRLD
☐ BIL & CO	☐ GODS O GÅRDAR	☐ MILJÖEKO	☐ TELEAFFÄRER
☐ BILSTEROTIDNINGEN	☐ GOLF DIGEST	☐ MILJÖTIDNINGEN	☐ TELETUBBIES
☐ BUSTER	☐ GOURMET	☐ MIN HÄIT	☐ THE INDUSTRY STANDARD SWEDEN
☐ BÅT NYTT	☐ GURU	☐ MINA DJURVÄNNER	☐ TIDNING
☐ CAPE	☐ GUSTAF	☐ MM	☐ TOM & JERRY
☐ CAPE SPORT	☐ GÖR IÅ HÄR	☐ MOBIL	☐ UTEMAGASINET
☐ CAP&DESIGN	☐ HAGBARD VIKING	☐ MODERNA TIDER	☐ V64 GUIDEN
☐ CHEP	☐ HEMMA BIO	☐ MONITOR	☐ V75 GUIDEN
☐ CHEK IN	☐ HEMMA BÅIT	☐ MUMINMAGASINET	☐ VAGABOND
☐ COMPUTER SWEDEN	☐ HEMMETS JOURNAL	☐ MUSSE PIGG	☐ VAPEN TIDNINGEN
☐ DAGENS INDUSTRI	☐ HENNES	☐ MÅNADS JOURNALEN	☐ VECKO REVYN
☐ DAGENS MEDIA	☐ HERMAN HEDNING	☐ NALLE PUH	☐ VI BÅTÄGARE
☐ DAGENS NYHETER	☐ HiFi MUSIK	☐ NATIONAL GEOGRAPHIC	☐ VI FÖRÄLDRA
☐ DAMERNAS	☐ HUS & HEM	☐ NÄTVERK & KOMMUNIKATION	☐ VI SKOGSÄGARE
☐ DARKNESS	☐ HÄLSA	☐ NÖJESGUIDEN	☐ WIN2000 WORLD
☐ DARLING	☐ I FORM	☐ ON & OFFROAD	☐ VISION
☐ DATORMAGASIN	☐ ICA KURSEN	☐ PC FÖR ALLA	☐ WITCH BLADE
☐ DIN TRÄDGÅRD	☐ ILLUSTRERAD VETENSKAP	☐ PC GAMER	☐ X-MEN
☐ DISAJN	☐ INCITE PC GAMES	☐ PC HEMMA	☐ ÅKA SKIDOR
☐ DISNEY KUL	☐ INTERNET WORLD	☐ PLAY STATION MAGASINET	☐ ÅKA-NISSE
☐ DYK	☐ INTERNETGUIDEN	☐ PRINCESSAN	☐ ÄNTLIGEN HEMMA

TIDNINGAR.SE HAR ALLA SVENSKA TIDNINGAR, VARE SIG DU GILLAR
AFFÄRSTIDNINGAR ELLER SERIER. DESSUTOM ERBJUDER VI FLERTALET UTLÄNDSKA TIDNINGAR.
HOS OSS KAN DU BESTÄLLA EN PRENUMERATION SNABBT OCH ENKELT.

JUST NU HAR DU CHANSEN ATT VINNA EN AV TRE RENAULT CLIO VÄRDE 94 900:-

TÄVLINGEN PÅGÅR T O M 15 DECEMBER

tidningar.se

Alla tidningar på ett ställe!